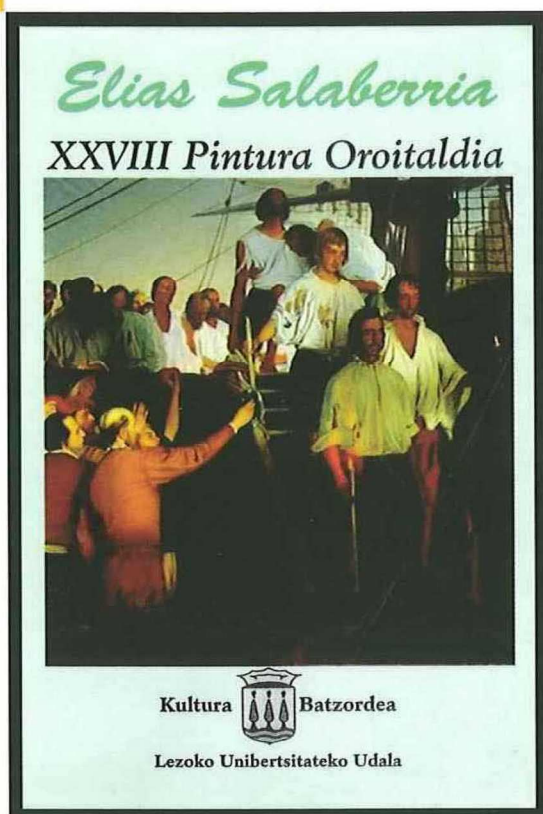

Elias Salaverria

Memoriala

Euskal Herriko artearen
historian istorioa

J. Javier **Fernández Altuna**
Mª Pinar **Matey Muñoz**

53

colección
Lankidetzan
bilduma

ELIAS SALAVERRIA MEMORIALAREN INGURUKO LANA:
LEHEN ORRIALDEA

Elias Salaverria Memoriala.
Euskal Herriko artearen historian barne dagoen istorioa

- **Izenburua:** Elias Salaverria Memoriala. Euskal Herriko artearen historian barne dagoen istorioa
- **Ingelesezko itzulpena:** Elias Salaverria Memorial. A story in the history of art in Euskal Herria
- **Egileak:**
 - Fernandez Altuna, Jose Javier
 - Matey Muñoz, Mª Pinar
- **Lanbide ezaupideak:**
 - Fernandez Altuna, Jose Javier: Bigarren Hezkuntzako irakaslea eta arte kritikaria. Helbidea: Indiano-ene Bidea, 9, 3-B, 20013 Donostia. Telefonoa: 943 321878. posta elektronikoa: jfernan2@euskalnet.net
 - Matey Muñoz, Mª Pinar: Zaharberritzailea eta dokumentalista. Helbidea: Indiano-ene Bidea, 9, 3-B, 20013 Donostia. Telefonoa: 943 321878. posta elektronikoa: pinarma@euskalnet.net
- **Lanaren amaiera data:** 2009-02-24

ELIAS SALAVERRIA MEMORIALAREN INGURUKO LANA:
LABURPENA ETA GILTZA-HITZAK

Elias Salaverria Memoriala.
Euskal Herriko artearen historian barne dagoen istorioa

Laburpena

Elias Salaverria Memoriala 1968an hasi eta 2000. urtera arte Lezo herrian antolatu zen pintura lehiaketa izan zen. Bertako margolari ospetsuaren omenez sortua, memorialaren asmoa herrian pintura bultzatzea eta aurkezten ziren artelan hoberenak saritzea izan zen. Ondorioz, memorialak nahiz eta leku zehatz bateko testuinguru artistikoa bildu, bertan saritutako artista eta lanen bitartez ere garaiko Euskal Herriko artearen ibilbide historikoarekin aldendu daiteke.

Giltza-Hitzak

Elias Salaverria
Memoriala
Lehiaketa
Pintura
Lezo

ELIAS SALAVERRIA MEMORIALAREN INGURUKO LANA

Elias Salaverria Memoriala.

Euskal Herriko artearen historian barne dagoen istorioa

Eskema

1. SARRERA: BEGIRADA ZEHATZETATIK IKUSPEGI OROKORRETARA
2. ELIAS SALAVERRIA ETA MEMORIALA: ARTISTA ETA ARTISTAK
3. MEMORIALAREN SORRERA ETA TESTUINGURUA: EUSKAL HERRIA 60. HAMARKADAN
4. MEMORIALAREN EZAUGARRIAK: OINARRIAK, EPAIMAHAIKAK ETA BESTELAKOAK
5. MEMORIALAREN IBILBIDEA: MEMORIALAREN GARAPENA ARTE GARAIKIDEAREN BILAKAERAN
6. MEMORIALEAN SARITUTAKO ARTISTAK: ARTISTA GARRANTZITSUENEN ETORRERA ARTISTIKOA
7. MEMORIALEAN SARITUTAKO LANAK: AURKITUTAKO LANEN KATALOGAZIOA
8. AMAIERA: IKUSPEGI OROKORRAK ETA BEGIRADA ZEHATZAK
9. ERANSKINAK
 - 9.1. Elias Salaverria Memoriala: Datu Basea Urtez urte
 - 9.2. Elias Salaverria Memoriala: Oinarrizko Datu Taula
 - 9.3. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Nagusien Datu Taula
 - 9.4. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Lezoarren Datu Taula
 - 9.5. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Gazteen Datu Taula
 - 9.6. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Haurren Datu Taula
 - 9.7. Elias Salaverria Memoriala: Dokumentuak
 - 9.8. Elias Salaverria Memoriala: Irudiak

Oharra: Elias Salaverria Memoriala: Argitalpenari begira oharrak

Lana

1. SARRERA: BEGIRADA ZEHATZETATIK IKUSPEGI OROKORRETARA

Beste ezaguera arlotan gertatzen den bezala, Euskal Herriko Artearen Historian oraindik hasi berriak gara. Ondorioz, orain arte burutu diren lan gehienak gaiari hurbilketak besterik ez dira izan eta gainera planteatuak ikuspegi orokor batetik. Arazo hau arte garaikidearen atalean oraindik konplexuagoa da, benetako historia bat egiteko perspektiba nahikorik ez baitugu. Baina hala ere, saiatu behar gara, eta Euskal Herriko Artearen Historiaren inguruko ikuspegi orokorrak eskaini behar ditugu gure ezaguera arloak aurrera jarraitu dezan.

Baina bide honetatik aurrera abiatzeko eta beharrezkoak diren ikuspegi orokorrak osatzeko begirada zehatzetatik abiatu behar gara, azken finean, Historia guztiak istorioz osaturik daude, eta Artearen Historian ere berdin gertatzen da, begirada zehatzak beharrezkoak dira ikuspegi orokorrak osatzeko. Baina tamalez, Euskal Herriko Artearen Historian, eta bereziki, arte garaikidearekiko atalean, istorio zehatz gutxi idatzi dira. Egia da hauetako askok ekintza xume eta soilak jasotzen dituztela, baina azkenean historia “handi” guztiak begirada eta istorio zehatz hauetatik jaiotzen dira, eta ondorioz, jaso, bildu eta idatzi beharra daude denborarekin iraganean bihurtzeaz gain ahaztu ere egin daitezkeelako. Guzti honen adibidetako bat da Elias Salaverria margolari lezoarraren omenez bere herrian antolatu zen memoriala edo oroitaldia. 1968an hasiera eman eta 2000. urtera arte iraun zuen memoriala honetan —XXXI edizio ospatuz— Elias Salaverria artistaren izenean urtero pintura lehiaketa bat antolatzen zen Lezo herrian Santakruzetako jaien ospakizunekin batera. Bertan artelan hobenei sariak ematen zitzaizkien —atal desberdinetan antolatuak— eta bide batez herrian artearekin eta kulturarekin lotutako ekitaldi bat egiten zen. Berez, Elias Salaverria Memoriala Lezo herriko Allerru elkarteak sortu zuen eta edizio gehienetan elkarte honetako kideak ardura lanak hartu zituzten, azkeneko urtetan zuzenean Lezoko Udalak antolakuntza lanak burutuz.

Elias Salaverria Memorialak ez zuen Euskal Herria mailako beste lehiaketan ospea eta oihartzuna lortu; berez, ikerketa hau burutzeko orduan hemerroteka lana egin behar izan genuenean memorialaren zenbait edizioen berri aurkitzea garaiko egunkari eta aldizkarietan zaila gertatu zaigu, eta bertan memorialaren inguruko aipamenak ere egiten zirenean hauek zehatzak eta laburrak izaten ziren, hainbat datu eman gabe utziz. Egia da ere, memorialaren asmoak eta helburuak hasiera hasieratik xumeak eta mugatuak izan zirela; aurrena Gipuzkoako artistei eta geroago Euskal Herria bertako artistei zuzenduta zegoen eta eskaintzen ziren sariak inoiz ez ziren handiak izan. Baina memorialaren baldintzak aproposak ziren —oinarriak askeak, zabalak eta, ondorioz, erakargarriak— eta urte askotan, gainera, batez ere hirurogeita hamar. hamarkadan, memoriala honen antzeko beste lehiaketarik ez ziren Euskal Herrian antolatu. Ez dugu ahaztu behar memorialaren hasierako urteak ez zirela batere errazak izan euskal artistentzat, garaiko erakunde publiko frankistek ez baitzuten inongo babesik eskaintzen ez artistei ez artelanei, eta garaiko arte merkatua ere ez zegoen batere garatua.

Horregatik, nahiz eta memorialaren oihartzuna murrizta izan, honelako ekimen bat garatzea garaiko artista askorentzat oso garrantzitsua izan zen. Berez, Elias Salaverria Memorialaren ezaugarri garrantzitsuenetako bat izan zen artista ezezagunen artean egun ezagunak eta ospetsuak diren beste batzuk aurkitzea, eta orokorrean, aniztasuna —zentzu guztietan, ikusiko dugun bezala— nagusi eta protagonista izatea.

Baina memoriala asmoz eta emaitzen aldetik apala izan bazen ere, bertan topo egin eta gauzatu ziren ezaugarri asko Euskal Herriko arte garaikidearen historiaren ezaugarri berak izan ziren, eta ondorioz, begirada zehatzak ere ikuspegi orokorrak antzematen eta aztertzen laguntzen digutela argi dago. Ikerketa honen helburua hori izan da, Elias Salaverria Memoriala ikertzeaz gain, Euskal Herriko Artearen Historian txertatu bata bestearen islaren antzera. Horregatik, orain hemen eskutan duzun ikerketa honen emaitza den liburu honetan ez duzu bakarrik memorialaren inguruko informazio zehatza aurkituko, baizik eta baita ere beharrezkoa den testuingurua memoriala hobekiago ulertzeko, eta Euskal Herriko arte garaikidearekiko konparaketa eta hausnarketa egiteko orduan memorialaren garrantzia hobekiago azpimarratzeko.

Horrela, zortzi atalez eta bederatzi eranskinez osatuta dagoen lan honen lehen sarrera honen ondoren, ikerketak Elias Salaverria artista lezoarraren ibilbide artistikoa berreskuratzen du, bere ezaugarriak eta garapen estilistikoa deskribatuz, eta nabarmenduz, bere ibilbide artistikoan beka,

dirulaguntzak eta lehiaketak izan zuten garrantzia, eta bera ere nola kezkatu zen artista gazteei laguntzeko orduan eta ezezagunen lanak plazaratzekoan.

Lanaren hirugarren atalean memorialaren sorreraz eta testuinguruaz arituko gara Euskal Herriko hirurogei. hamarkadako testuinguruan txertatuz, garai honetan Euskal Herriko artearen egoera azalduz eta aztertuz, eta ez bakarrik ikuspegi artistiko batetik, baizik eta baita beste ikuspegiak eta perspektibak ere kontutan hartuz.

Hurrengo atalean, laugarrenean, Elias Salaverria Memorialaren ezaugarriak aztertuko ditugu, nagusiki edizio desberdinetako oinarriak kontutan hartuz eta oinarri hauen garapena denboran zehar, baina baita beste elementu interesgarri batzuk ere, adibidez, antolakuntzan jasandako aldaketak, epaimahai kideen ezaugarriak, margolarien jatorria, artelanen oinarritzko ezaugarriak, erakusketa aretoen zerrenda eta afera, Lezo herrian erakusketen inguruan sortzen zen giroa, e.a.

Bosgarren atalean memorialaren ibilbide artistiko orokorra aztertuko dugu, hau da, memorialaren garapena eta bilakaera estiloaren aldetik garaiko arte garaikidearekin alderatuz. Horretarako, atal honetan, memorialean irabazle izan ziren artisten eta lanen ibilbide orokorra errepatatuko dugu, eta bide batez, konparatu Euskal Herrian arte garaikideak izan zuen bilakaerarekin eta garapenarekin, eta aztertu bi bideak zein nolako harremanak izan zituzten.

Seigarren eta zazpigarren ataletan memorialaren kategori nagusian saritutako artistak eta artelanak bilduko ditugu. Artistekiko, zerrenda emateaz gain, artista guztien oinarritzko datuak eskainiko ditugu, eta artista garrantzitsuenen etorrera artistikoa deskribatuko dugu. Artelanekiko, sarituak izan ziren eta Lezo herrian kokatuta dauden artelanen inguruko informazioa orokorra emango dugu, ezinbestekoak diren datuak bilduz artelanen inguruan.

Ondorioz, azken atala, zortzigarrena, amaiera gisa erabiliko dugu gaur egun ere memorialean eta lehiaketen garrantzia azpimarratzeko, oraindik artistak sari gisa hauen laguntza behar dutelako, eta ondorioz, Elias Salaverria Memorialaren berreskurapena planteatuko dugu, baina berriro ere begirada zehatz batetik, arte garaikidearen baldintzak eta testuinguru asko aldatu baitira 1968 geroztik, eta Memoriale berriak guzti hori kontutan hartzen saiatu behar duelako.

Amaiera ondoren, ikerketa borobiltzeko asmotan, liburuari bederatzi eranskin —ikerketa argitaratzen bada hamargarrena kendu beharko zaio, argitalpenaren inguruan baita, ondorioz, liburuak bederatzi eranskin izango ditu— txertatu dizkiogu. Lehenengoak memorialaren bilakaera urte urte jasotzen du, ikerketan lortu den informazio guztiarekin osatuta; bigarrenagoan, datu taula batean oinarritzko datuak laburbiltzen dira ondorengo gaien inguruan: urtea, erakusketa egunak, kategoriak, margolari kopurua, artelan kopurua, epaimahai kide kopurua eta erakusketa aretoa; hirugarrenagoan, kategoria nagusian irabazle suertatu ziren artisten eta artelanen inguruko informazioa eskaintzen da datu taula batean ondoko arlo hauetan banatuta: urtea, edizioa, irabazleen izenak, artelanen izenburuak, sariak, epaimahai kiden izenak eta artelanen kokapena; laugarrenagoan, baita datu taula batean ere, irabazle lezoarren oinarritzko datuak biltzen dira, hau da, urtea, edizioa, irabazleen izenak eta artelanen izenburuak; bosgarren eta seigarren eranskinetan irabazle gazteen eta hurren datu taulak aurkitzen dira, hemen ere oinarritzko datuak eskainiz: urtea, edizioa, irabazleen izenak eta artelanen izenburuak; zazpigarren eranskinetan Elias Salaverria Memorialaren inguruan lortu ahal izan diren dokumentu guztiak —zenbait urtetako oinarriak, edo partaide eta irabazleen zerrendekin osatutako diptikoak, adibidez— biltzen dira; zortzigarren eranskinetan, memorialean sariren bat lortu zuten eta Lezoko Udalako eraikinetan aurkitzen diren artelanen argazkiak bildu ditugu; bederatzigarren eranskinetan lana burutzeko orduan erabili dugun bibliografia zerrenda eskaintzen dugu; eta azkenik, hamargarren eranskinetan, ikerketaren inguruko zenbait aholku eta lan hau argitaratzeko orduan zenbait ohar egileen ikuspuntutik.

Sarrera honekin bukatzeko asmotan, ikerketa eta liburu honen egileak diren Jose Javier Fernandez Altuna eta Mª Pinar Matey Muñoz, eskerrak eman nahi dizkiegu, lehenengoz, Eusko Ikaskuntzari eta Lezoko Udalarari ikerketa burutzeko beka sortu eta emateagatik, eta ondorioz, ikerketa honen antolakuntza lanean aritu diren guztiei —Garazi, Leticia, Xanti eta, bereziki, Urkiri—, beraien sustapena gabe honelako lanak ez zirelako burutuko. Bigarrenagoz, eskerrak beroenak Elias Salaverria Memorialearekin harremana izan zuten herritar guztiak erakutsi duten begiruneagatik beraiei hurbildu garen bakoitzean informazioa edo datu bat eske —Rafael Bandres, Patxi Larrea, Marisol Labordeta, Esther Salaberria, e.a.—, eta bereziki, lezoar batek, Lander Zurutuza, Udal Liburutegiko arduradunak, eskainitako laguntzagatik, bera gabe nekez burutuko baikenuen lan hau, bertan

jasotzen diren datu eta hausnarketa asko bere parte hartzea gabe ezinezkoak izango baitziren. Guztiei bihotzez eskerrik asko.

2. ELIAS SALAVERRIA ETA MEMORIALAK: ARTISTA ETA ARTISTAK

Denborak aurrera egin duen neurrian Elias Salaverria (Lezo, 1883-Madril, 1952) margolari lezoarraren oroitzapena galdu egin da. Bere garaian artista ospetsua izan ondoren, bere heriotza ondotik, bai bere izena bai bere lana desagertzen joan dira. Berak sortutako irudi asko oraindik guztion oroimenean mantentzen badira ere —Lezoko Korpus prozesioa, San Ignazio, Elkano, Arantzazuko Amabirjina—, orokorrean, bere lana eta bere ibilbide artistikoa, eta zehazki, bere nortasuna eta bere izaera, iraganean geratu dira. Memorialaren oihartzun eskasa honetan ere lagundu du, eta berari eskainitako omenaldi, museo eta fundazio eza Elias Salaverria artista eta lanaren ezagutzan ere gutxi lagundu dute. Hala ere, Elias Salaverriaren egoera bera garaiko beste artisten artean ere ematen da, —Javier Ciga, margolari nafarraren kasuan, adibidez—, baina Salaverriaren kasuan bere garaian lortu zuen oihartzuna eta egun jasaten duen ahanzturaren arteko tartea beste artistetan baina handiagoa dela ezin da ukatu. Egoera honen arrazoi nagusia Salaverriaren estiloan datza, margotzeko orduan apustua egin zuen hizkuntzan dago, hau da, Salaverria margolari bikaina izan bazen ere ikuspegi desberdinetatik aztertuta —teknika, argia, kolorea, konposizioa, enkuadrea, gaien trataera—, beti figuratiboa izan zen, hots, errealista eta bere garaiko estilo eta arte korronte berriak ezagutu bazituen ere —inpresionismoa, postinpresionismoa, fauvismoa, expresionismoa, cubismoa, futurismoa eta abstrakzioa barne— ez zuen hauen alde inongo interesik azaldu, eta pintura figuratiboa eta errealistaren alde borrokatu zuen¹. Bere pintura irakasleen eta berarengan eragina izan zuten margolarien zerrenda aztertzen badugu —Juan Martinez eta Alejandro Irureta Donostian, bertako Arte eta Lanbide Eskolan, Alejandro Ferrant, Jose Moreno Carbonero eta Luis Menendez Pidal Madrilen, Arte Ederretako San Fernando Akademian, eta Parisera eginiko bidaietan bere interesa piztu zuen pintura Lucien Simon eta Henry Martin eginikoa izan zen, eta gehienez margolari errealista frantsesen lanak, Gustave Courbet, Jean-François Millet eta Honoré Daumirrek, baina bakarrik zenbait elementu— ohartuko gara Elias Salaverria ez zuela iraultzailea izan nahi, berak berrikuntzak ez zituela gustukoak, eta nahi izanez gero garaiko

¹ 1944ean Madrilgo Arte Ederretako San Fernando Akademian sarrerako hitzaldia irakurtzen duenean, Historiako pinturaren gorapena egiten du, eta pintura figuratiboa eta errealista defendatzen du, gogor kritikatuaz museotan nola pintura mota hau baztertzen ari ziren: “Una vez más se encuentra un hombre, elegido para ocupar un puesto en una asamblea ilustre, ante el embarazo de tener agotadas por sus predecesores y compañeros las frases de normal gratitud que el corazón y el tradicional protocolo imponen al recién venido. Todo lo que supone para un artista el llegar a este cenáculo de los consagrados, ha sido dicho ya de todas las maneras y muchas veces de insuperable modo. Por fortuna, la gratitud no requiere demasiada retórica para encontrar su adecuada expresión (...). Mi vida, escrita está en mis lienzos, no sé si con buena o mala fortuna, pero estoy seguro que con absoluta honradez. Ningún interés, ningún prejuicio, ningún otro afán que el de pintar, por el puro amor de hacerlo han movido jamás mis pinceles y mis afanes (...). Cuando los directores de Museo retiraban de sus salas los grandes lienzos históricos, en realidad servían, con pedantería infantil, a una moda efímera y puramente intelectual. Estamos todavía dentro de la época de la reacción de los críticos y artistas contra los cuadros de Historia. (...) El tiempo convierte en historia el instante que pasa, y un tipo actual, una escena contemporánea los convertirán en “historia” los años, si ha cuajado en ellos la belleza artística. El arte es libre y el artista puede desenvolver sus facultades ahondando lo mismo en la mitología griega que en el espectáculo del vivir cotidiano. (...) Las apreciaciones personales son respetables en la crítica, pero son funestas en el cuidado, ordenación y distribución de las obras de arte de los Museos. (...) ¡Matar al cuadro de Historia! Criminal intento. La Historia, luz y guía del presente, nos conduce y nos gobierna. Sin que lo queramos, nos movemos obedeciendo a un destino trazado por nuestra Historia y del que es imposible evadirse. Nuestra conducta así viene predestinada por nuestros antepasados. Y porque estamos enlazados a ellos en cuerpo y alma los amamos, reverenciamos y ensalzamos. (...) Hay que tener el espíritu de comprensión, de serenidad y de justicia de los maestros, para los cuales no había nada deleznable si era bello. Recuerdo a este respecto que, siendo yo muchacho, decía el gran pintor Pradilla, con humildad en una reunión del Círculo de Bellas Artes: “No hay que despreciar ni un aleluya. En todo hay algo que aprender”. Se dirigía a los artistas jóvenes que censuraban con menosprecio sus obras, alardeando de independencia y personalidad y blasonando de haber roto todo parentesco espiritual con los vituperados maestros. (...) A los artistas jóvenes hoy ya viejos, como a los artistas jóvenes de hoy, llenos de audacia acometedora, de desplantes y menosprecios de los maestros, yo les recordaría aquella sentencia que se lee en la puerta del cementerio de un pueblecito guipuzcoano: “Laister esango da zuengatik, guregatik esaten dezutena: Il ziran!”. SALAVERRIA, Elias: *El cuadro de Historia*. Madril: Academia de San Fernando, 1944.

abangoardietako artista asko bezala margotzeko aukera eta gaitasunak bazituen ere², ez zuen izan nahi, muzin eginez aukera honi. Gainera errealista pintura erabiltzea bere pinturarekiko ez da guztiz zuzena, errealitatek abiatzen bazan ere, bere margolanetan asmakizunak toki handia baitu.

Hala ere, Salaverria bere estiloan jardun ziren beste margolari asko bezala, ez zen inondik inora margolari figuratiboa edo errealista hutsa izan; berez, Salaverriaren artelanak arretaz aztertzen baditugu eta eskatzen diguten denbora eskaintzen badiegu, ohartuko gara bere margoak sekulako lana eta prestakuntza maila daramatela, eta ez bakarrik ikuspegi tekniko batetik —pintzelada, kolorea, argia—, baizik eta baita ere konposizioa, enkuadrea eta gaiaren trataeraren aldetik. “Lezoko Korpuseko prozesioa”, “San Ignazio” edo “Elkano” artelanak ikusi baino begiratzen baditugu, ohartuko gara irudi errealista eta figuratiboak diren horien atzealdean hausnarketa handiak gordetzen direla, eta sekulako lana erabakiak hartzeko orduan helburu zehatz batzuetara heltzeko asmoarekin. Azken finean, ez dugu ahaztu behar, batez ere XX. mendeko lehen hamarkadetako lanetan, Elias Salaverria Lezoko familia xume baten kidea izan zela, eta berarentzat pintura afizioa eta grina izatearekin batera ofizioa eta ogibidea izan zirela, eta ez bakarrik berarentzat baizik eta bere inguruko beste kide askorentzat ere. Horregatik, margolari baten lana aztertzeko orduan guzti hau kontutan hartu behar da, nahiz eta azkenean —eta horrela izan behar da— bere lana geratu, bere margoak, eta ikuspegi honetatik, zalantzarik gabe, Salaverria margolari bikaina da, aurreko beste garaietako maisuen parekoa, eta Euskal Herriko Artearen Historian bere estiloan izan dugun hobenetakoa.

Baina hasieran aipatu dugun bezala, Elias Salaverriaren ibilbide artistikoan bekak eta aurkeztu zen lehiaketetan irabazitako sariak ezinbestekoak izan ziren. Bere jatorri xumeak kontutan hartuta, dirulaguntza hauek gabe ez dugu zalantzarik egin behar Salaverriak ezin izango zuela bere afizioa lanbidean bihurtu. Aurrena Elias Salaverria gaztea 1897an Kubaseko Markesak Donostiara Arte eta Lanbide Eskolan ikasketak egitera bidaliz, eta ondoren, markesa hil ondoren, bere alargunak 1899an Madrilera eramanez Arte Ederretako San Fernando Akademiara ikastera, hauen laguntza gabe Elias Salaverria gazteak ezin izango zuen ezinbestekoak zituen ikasketak jaso eta ordaindu bere ibilbide artistikoari hasiera emateko.

Ondoren, 1903 eta 1906 bitartean, Gipuzkoako Aldunditik pentsio bat jaso zuen, 1.500 pezeta urtean izanik; pentsio hau jasotzeko Rogelio Gordon eta Alejandro Irureta margolari donostiarrak prestatutako azterketa gainditu behar izan zuen lehenengo urtean, eta beste bi urtetan Gipuzkoako Aldundiari eskaerak luzatuz eta Madrilen egindako lanak aurkeztuz dirulaguntzak berriro jasotzea lortu zuen. Garai honetan Gipuzkoako Aldundiarekin sortuko duen harremana estua ezinbeste izango da bere ibilbide artistikoan. Honen seinale eta adibidea da 1906an pentsioa amaitzen denean —gehienezko epea hiru urtekoa zen— Gipuzkoako Aldundiak Elias Salaverria gazteari artelan bat erosten diola³ 1.500 pezeta ordainduz, margolari lezoarrak bere formakuntzarekin jarraitu zezan.

Hurrengo sei urtetan, Salaverriak ikasketak amaituak, Madrilen geratuko da bizitzen —Lezora udaran hurbiltzen zen— eta bertan antolatzen ziren lehiaketetara aurkeztu jarraituko du, bereziki Arte Ederretako Erakusketa Nazionalerara, lehiaketa honetan garaiko sari handienak eskaintzeaz gain, bai artistak bai artelanak Espainia mailako ospea jasotzen baitzuten. Horrela eskuratuko du 1912an bere ibilbide artistikoan lortuko duen arrakastarik handienetakoa, urte honetan ospatu zen erakusketan lehen saria irabazten duenean “Lezoko Korpuseko prozesioa” margolanari esker. Garaipen honen ondoren jasotako zorion gutunen artean, Elias Salaverriarentzako garrantzitsuenak Gipuzkoako Aldundiak igortzen diona izango da, bertan pentsio berri bat eskainiko baitio bi urtetarako margolari lezoarrari, urte bakoitzean 5.000 pezeta jasoz; gainera, hurrengo urtean, 1913an Gipuzkoako Aldundiak Erromara bidai bat ordainduko dio bertan Espainiako Arte Ederretako Eskolan ikasketak berriak jasotzeko.

1914ean Gipuzkoako Aldundiak Elias Salaverriari pentsioa berrituko dio beste bi urtez —oraingoan ere gehieneko epera helduz— eta epe berri honetan Gipuzkoako Aldundia eta Elias Salaverriaren arteko harremana bikainaren seinale gisa, lezoarrak erakusketa bat antolatuko du 1915ean Donostian Arte Ederretako Jauregian Donostiako Orfeoia zuen aretoan, Gipuzkoako

² Elias Salaverriak eginiko zirriborroetan argi ikusten da berak nahi izanez gero teknika aske eta solte baten bitartez margotzeko gaitasuna bazuela; adibidez, Elkanoren omenez margotu zuen koadroaren zirriborroetan bertako bai formak bai argiak pintzelada bakar eta azkarrez eginak daude.

³ Artelana “Tu primero” izan zen; artelan honekin Elias Salaverria gazteak 1906an Madrilgo Arte Ederretako Erakusketa Nazionalen hirugarren saria lortu zuen.

Aldundiari eskerrak emateko asmotan eskainitako laguntza guztiagatik. Baina harremana ona eta berezia oraingoan ere ez da 1916ean pentsioaren amaierarekin bukatuko, baizik era urte berean Gipuzkoako Aldundiak San Ignazioren erretratu bat eskatuko dio. Hiru urte beranduago, Salaverria bera izango da Fermin Calbeton diputatuaren erretratu Gipuzkoako Aldundiari oparitzen diona, berriro ere, erakundeak eskainitako laguntzagatik eskerrak emateko asmotan.

Horrela gauzak, 1920an Elias Salaverria Gipuzkoako Aldundiaren aholkulari artistikoan bihurtuko da, eta Gipuzkoako Aldundiari emango dion lehenengotako aholkua izango da —Vicente Laffite eta Sebastian Caminorekin batera— artista gazteei laguntzeko asmotan pentsioen sistema baztertzea, eta artista gazteei bereziki zuzendutako lehiaketa bat bultzatzea. Lehenengo aldiz 1920ean antolatuko da, eta lehen epaimahaian Elias Salaverria bera egongo da honako emaitza hauekin: pinturan lehen saria Antonio Marti y Alonsorentzat, eta bigarrena Gaspar Montes Iturriotzentzat; eta eskulturaren, lehen saria Julio Beobidientzat. Bi urte beranduago, 1922an, berriro epaimahaian aurkitzen dugu, eta lehiaketaren hirugarren edizioan emaitzak honako hauek izan ziren: pinturan lehen saria Mauricio Flores Kaperotxipirentzat, eta bigarrena Carlos Landirentzat; eta eskulturaren, lehen saria, berriro ere, Julio Beobidientzat. Gipuzkoako artista gazteen lehiaketako epaimahaian parte hartuko duen azken urtea 1935 izan zen, honako emaitza hauekin: pinturan lehen saria Luis Alvarez Martinezentzat, eta bigarren saria Antonio Valverderentzat; eta eskulturaren, lehen saria Ismael Bengoechearentzat.

Lehiaketa honen epaimahaietako kide izateaz gain, beste lehiaketako epaimahai kide ere izan zen; adibidez, Hondarribiko udalak 1925ean irailean antolatutako jaietarako kartelen epaimahaian egon zen, eta urte berean Irungo udalak antolatutako argazki lehiaketa batean bertako epaimahaiaren kide ere izan zen. Gainera, 1943an eta 1945ean Madrilgo Arte Ederretako Erakusketa Nazionalan antolatzaile batzordetan egon zen eta epaimahaiaren kide ere izan zen.

Datu guzti hauek nahikoak ez badira erakusteko zein nolako harremana estua izan zuen Elias Salaberriak bekak, pentsioak, lehiaketak eta dirulaguntzekin —bai jasoz, baina baita ere parte hartuz eta bultzatuz—, azkeneko ikerketak⁴ erakutsi digute beste artista batzuetan ere eragina izan zuela, adibidez, Carmen Rodríguez de Legísima margolari galiziarrek bere lehen erakusketa Madrilen egin zuen Macarron Aretoan Salaverriak bultzatuta⁵.

Ondorioz, Elias Salaverria artistaren omenez Memoriala antolatzen asmatu zutenak —Allerru elkarteko kideak— margolari lezoarraren oroimena berreskuratzeaz gain, eta bide batez, ekintza kultural bat herrian bultzatzearekin batera, Elias Salaverria berak bere bizitzan zehar izan zuen kezka handienetako batekin bat egin zuten, hau da, beka, lehiaketa eta dirulaguntzen garrantzia azpimarratu artistentzat, eta bereziki, artista gazteentzat, arte munduan hasi berriak direnentzat. Horregatik Memoriala baten antolakuntza Elias Salaverriari egin zitzaiokeen omenaldi zintzoenetakoa zen.

⁴ Urkiri Salaberriak bere birbilobak eginikoak, bera baita azkeneko urtetan Elias Salaverriaren izena eta lana berreskuratzen eta goraiatzaren saiatzen ari dena.

⁵ Carmen Rodríguez de Legísima (Lousada, Ourense, 1896-Vigo, 1980) margolari galiziarren inguruko informazioa begiratzeko: PABLOS, Francisco: *Plástica Gallega*. Vigo: Caixavigo, 1981 eta PABLOS, Francisco: *Carmen de Legísima. Exposición monográfica*. Vigo: Caixavigo, 1985.

3. MEMORIALAREN SORRERA ETA TESTUINGURUA: EUSKAL HERRIA HIRUROGEI. HAMARKADAN

Memorialaren sorrera, ezaugarriak eta ibilbidea hobekiago ulertzeko bere testuinguruan txertatu behar dugu, hau da, Euskal Herria hirurogei. hamarkadan. Garai honetan aurreko bi hamarkadako garaiekin alderatu ezkerko egoerak hobera egin bazuen ere, nahiko argi zegoen garaiko oinarritzko ezaugarria Frankoren diktadurak ezarritako egoera zela, hots, askatasuna murriztuta, baldintza ekonomikoak azpigaratuak eta, orokorrean, erakunde publikoen aldetik inongo asmorik ez ongizate gizarte bat eraikitzeko.

Arlo orokorretan —politika, ekonomia eta gizartea— egoera penagarria bazen, kultura esparruan egoera ez zen hobeagoa. Lehenengo hamarkadan berezko kultura atzerakoia bat sortzen saiatu ondoren —bat egin nahian Espainiako Inperio garaiarekin— bigarren hamarkadatik aurrera, erregimen frankistak ez zuen kulturarekiko kezka handirik erakutsi, baina diktaduraren aurka egon zitekeen guztia saihesten eta debekatzen saiatu zen. Ondorioz, jarduera kulturalak, eta bereziki artistikoak nekez garatzen ziren, sekulako zailtasunen artean, eta beti zentsuraren debekuairen mehatxupean. Gainera, erakunde publikoen laguntza faltaz gain, gizarte bera gai hauetan, bestetan bezala, hezitu gabe zegoen, eta ondorioz, orokorrean, gustu artistikoa oso atzerakoia zen. Sormen artistikoarentzat baldintza txarrak borobiltzearen, kontutan hartu behar dugu ere, erakusketa lekuak gutxi zeundetela, eta dirulaguntzak oraindik eskasagoak zirela.

Egoera tamalgarri honetan, hirurogei. hamarkadaren hasiera oso garrantzitsua izan zen. Egoera politikoak ez bazuen aldaketarik izan ere, baldintza ekonomikoak nabarmen hobera egin zuten —industria, turismoa eta emigrazioari esker— eta ondorioz, gizartearen ongizate egoera ere bai, eta orokorrean kulturarekiko, eta bereziki, artearekiko kezka nagusitu zen. Ezaugarri berri guzti hauek bereziki, gainera, Euskal Herrian garatu ziren, gure lurraldean industriaren garapena sekulako izanik eta honek ekarritako beste ondorio eta onura guztiak ere. Testuinguru honetan, gure lurraldean kulturarekiko kezka ere zabaldu zen, eta hamarkada honetan adierazpen kulturalak berriak eta berritzaileak aurkitzen hasiko gara.

Artearen esparruan, hala ere, aldaketak eta berrikuntzak oso pixkanaka etorriko dira, arlo honetan bereziki giro orokorra nahiko atzerakoia baitzen eta bai pinturan eta eskulturan bai arkitekturan aurreko hamarkadetakako estiloak eta joerak mantentzen baitziren. Hala ere, hau giro orokorra izanik, salbuespenak ere hasiak ziren azaltzen. Aurreko hamarkadan Arantzazuko Basilika altxatzeko aitzakia hartuta, Euskal Herriko artista garaikide talde batek —Jorge Oteiza, Eduardo Chillida, Nestor Basterretxea eta Agustin Ibarrola, besteen artean— hasiak ziren beraien garaiko abangoardia berritzaileekin bat egiten baina berezko euskal nortasuna galdu gabe. Ekuazio hau —beste lurraldetan ere garai berean eman zena, adibidez Hegoamerikan—, modu berezian eta eraginkorrean Jorge Oteizaren lanean gauzatu zen, eta bidean zartako asko jaso bazituen ere —Arantzazuko bere apostoluak bide bazter batean egongo dira fatxadan jarri gabe 1968 arte—, baita sariak eta txaloak ere jaso zituen, 1957an Sao Paoloko Eskulturako Bienalean lortutako sari nagusia bezala. Egoera hauek, beste batzuekin batera —Dau al Set artista garaikideen taldearen jarduera Katalunian eta El Paso Madrilen— erregimen frankistaren iritzia aldatu ez bazuten ere —erregimena soilik txaloak jasotzen saiatu zen eta ahal zuen neurrian egoera bere alde erabiltzen frankismoaren irudia nazioarteko testuinguruan hobetzeko, baina inola ere ez arte garaikidean sinesten zutelako— beste artisten artean eta gizartean eragina izaten hasi ziren.

Ondorioz, hirurogei. hamarkada eta bereziki hamarkadaren bigarren zatia garaia oso interesgarria izan zen Euskal Herriko artearen eremuan, bereziki 1965. urtea geroztik. Berez, urte hori arte Euskal Herriko arte eremuan, eta zehazki Gipuzkoako lurraldean, soilik Gabonetako Pintura Lehiaketa antolatzen zen⁶, eta ondorioz, lehiaketa honetatik kanpo giro artistikoa oso pobrea zen.

⁶ Aranaz-Darras Arte Aretoak antolatuta, Gabonetako Pintura Lehiaketa hau 1950 eta 1965 urteen artean egin zen. Gipuzkoako lurraldeari mugatuta abenduan antolatzen zen, eta hasieratik asmoa bikoitza izan zuen: alde batetik, Donostiako San Telmo Museorako artelan garaikideak bildu, eta bestetik, hirian arte garaikidearekiko kezka eta giro artistikoa birstortu. Orokorrean lehiaketa honetan arte estilo ohikoenak arrakasta izaten zuten, baina belaunaldi gazteentzako eta berritzaileentzako ere garrantzitsua izan zen, askotan beraien lana erakusteko aukera izan baitzuten. Lehiaketa honetan urte erabakigarria 1961ekoa izan zen, urte honetako lehiaketan lehen aldiz irabazleak —Mª Paz Jiménezek eta Amable Ariasek— artelan abstraktuekin sari nagusiak irabazi baitzituzten. Azken bi

Baina urte honetatik aurrera gauzak aldatzen hasi ziren eta adibidez, behin Gabonetako Pintura Lehiaketa amaituta, Donostiako Udalak Tomas Hernandez Mendizabal margolariaren laguntzarekin⁷ Euskal Pinturaren Sari Nagusia sortu zuen, lehen aldiz garai honetan aukera emanez Euskal Herria osoko margolariei bere burua aurkeztea eta sari garrantzitsuak eskainiz. Sari honetan, 1972ra arte iraungo zuena, antolatutako sei edizioetan —1969an eta 1970ean ez zen saririk antolatu— belaunaldi eta estilo nahasketa handia eman zen garaia oso ongi islatzen duena⁸. Azken finean, Euskal Herriko artea oraindik Europako testuingurutik urrun aurkitzen bazen ere, haize berriak helduak ziren, eta haize berrien eta zaharren arteko borroka ere bai pintura figuratiboaren eta pintura abstraktuaren arteko borrokan islatu zen. Horrela, margolarien gehiengoak haize zaharren esanetara lana egiten zuten bitartean, erakunde publikoen eta gizartearen gehiengoaren onespina jasoz, belaunaldi gazteetako kide batzuk artea egiteko modu berrien aldeko apustua egiten zuten. Oraingoan ere, belaunaldi berri hauek gidatzen Jorge Oteiza eskultore gipuzkoarra nabarmendu zen euskal arte berritzaile baten aldeko apustua eginez; horrela, 1966an Eduardo Chillida, Nestor Basterretxea, Remigio Mendiburu, Jose Luis Zumeta, Rafael Ruiz Balerdi, Jose Antonio Sistiaga eta Amable Ariasekin batera Gaur Taldea sortu zuten arte berritzaile horren alde lana egiteko asmotan⁹.

Baina haize berrien etorrera ez zen artista talde berri hauetara mugatu. Hirurogei. hamarkadaren bigarren zatian beste ekimen artistikoak eta kulturalak ere aurrera eramanez baitziren. Horrela, Gipuzkoako Artisten Elkarteak ere hamarkada honen amaieran bere gogoak eta ekimenak indarberritu zituen eta erakusketa berriak antolatzen hasi zen belaunaldi gazteagoei bertan parte hartzeko aukera emanez¹⁰. Gainera, komunikabideetan eta gizartean bertan ere arte garaikidearekiko sentsibilitatea eta harremana aldatzen ari zela argi zegoen; jarrera berri honen adibidetako bat izan zen Jose de Artechek idazleak 1968an *La Voz de España* egunkarian argitaratu zuen iritzi artikulua “Apostoles en la cuneta” izenburupean, bertan Artechek Arantzazuko Basilikan amaitu gabe geratu ziren lanak berreskuratzea eskatzen baitzuen¹¹. Honekin batera, arte lehiaketa berriak ere sortzen hasi ziren, nabarmenduz, 1969an Gipuzkoan emakume artistei bereziki zuzenduta sortuko dena¹², edo urte berean Donostian ere antolatuko den lehen Eskultura Bienala¹³; garairako, bi lehiaketa

edizioetan irabazleak, 1963an Alejandro Tapia eta 1965ean, azkenekoan, Jesus Morente eta Javier Arocena izan ziren.

⁷ Garai honetan Tomas Hernandez Mendizabalek Donostiako Udalarako lan egiten zuen Gazteei zuzendutako sailean arduradun bezala.

⁸ Sari honen lehenengo lau edizioetako emaitzak honako hauek izan ziren: 1965ean lehen saria Ramiro Arruek irabazi zuen, bigarrena Jose Graceneak eta hirugarrena Vicente Amezttoyek, eta aipamen bereziak Jose Luis Zumetak eta Carlos Bizcarrondok; 1966an lehen saria Luis Garcia Ochoak irabazi zuen, bigarrena Carmelo Ortiz de Elgeak eta hirugarrena Ricardo Tojak; 1967an lehen saria Jose Luis Zumetak lortu zuen, bigarrena Jose Aquerretak eta hirugarrena Carmelo Ortiz de Elgeak, eta aipamen bereziak Carlos Bizcarrondok, Vicente Amezttoyek eta Juan Mieggek; eta 1968an lehen saria Carmelo Ortiz de Elgeak lortu zuen, bigarrena Vicente Amezttoyek eta hirugarrena Carlos Sanzek, eta aipamen bereziak Amable Ariasek, Marta Cardenasek eta Paul Rambierrek.

⁹ Gaur Taldea Gipuzkoan sortu zen, baina euskal arte garaikide berri baten aldeko ekimena zabalagoa izan zen, eta horrela, Bizkaian Emen osatu zen eta Araban Orain taldeak; asmoa zen Nafarroan Danok eta geroago Iparraldean Baita osatzea, baina azken bi talde hauek ez ziren sortu 1972ko Iruñako Arte Topaketen ondoren egitasmoa desegin baitzen.

¹⁰ Asmo berri hauen adibidetako bat 1966ean bazkideen aldetik antolatutako erakusketa da. Bertan, aurreko belaunaldietako margolarien parte hartzeaz gain —Ascensio Martiarena, Antonio Valverde, Tomas Murua, Mª Paz Jimenez—, belaunaldi berrietako kideei ematen zitzaizkien aukera nabarmendu behar da: Javier Arocena, Carlos Bizcarrondo, Tomas Hernandez Mendizabal, Alejandro Tapia, Jose Luis Zumeta eta Carlos Sanz. Azken margolari honen parte hartzea oso esanguratsua da, bera Vicente Amezttoy, Andres Nagel, Jose Luis Llanos, Ramón Zuriarrain edo Marta Cardenasekin batera, azken belaunaldiaren ordezkaria baitzen.

¹¹ Azkenean, iritzi artikulua honi eta ondoren sortu zen giro aproposari esker, lanak berreskuratzen ziren eta horrela Jorge Oteizak bere apostoluak basilikaren fatxadari ipintzea lortu zuen.

¹² Gipuzkoako Aurrezki Kutxa Probintziala eta *Unidad* egunkariak antolatuta, lehiaketa honen lehen irabazlea Marta Cardenas suertatu zen, Coro Rico bigarren postuan geratuz eta Carmen Calparsoro hirugarrena. Lehiaketa urte gutxitara amaitu zen.

¹³ Lehen Bienala honen irabazlea Ricardo Ugarte izan zen, eta egun lehiaketa honetan saritua izan zen lana Donostian dago ipinita Ehunurteurrenaren plazan, “Estela” izenburupean. Lehiaketa hau ere ez zuen urte gutxi batzuk besterik iraun.

garrantzitsu hauez gain beste ekimen xumeagoak baina baita esanguratsuak ere bai Donostian bai Gipuzkoako probintziaren zehar antolatzen hasiak ziren¹⁴.

Ekimen hauek beste batzuekin batera¹⁵ giro berri bat sortu zuten Euskal Herriko arte garaikidearekiko, eta bereziki, Gipuzkoako eremuan. Gainera 1968. urtea ere “Amalur” filmaren aurkezpenaren urtea izan zen —Nestor Basterretxea eta Fernando Larruquet, zuzenduta— edo “Ez dok amairu” musika taldearen garapen urteak, taldea 1966an sortu bazen ere eta 1972an desagertu, urte hauetan (1968-1970) antolatu baitzituen bere ekimen garrantzitsuenak. Ondorioz, nahiz eta Euskal Herriko testuinguru orokorra aproposena ez izan kultur ekintzak sortzeko eta aurrera eramateko Frankismoa bezalako erregimen batek suposatzen zuen zama neketsuagatik, hirurogei. hamarkadaren bukaeran giroa aldatzen ari zela nabarmentzen zen. Diktadurak bai joera berriei bai bertako tradizioa eta kulturari bizkarra ematen bazioten ere, belaunaldi berriak Europan sortzen ari ziren mugimendu kultural eta artistiko berritzaileekin bat egitez gain, Euskal Herria bertako berezko ezaugarriak berreskuratu nahi zituen, eta garai honetako artistek lan hori gogoz hartu zuten.

Hau izan zen, laburbilduz, Elias Salaverria Memoriala txertatu behar dugun garaia. Zaila, baldintza politikoak, ekonomikoak eta sozialak hoberenak ez zirelako, eta ekimen kulturalak sortzeko zailtasunak handiak zirelako, baina beste aldetik itxaropenezko garaia bat izan zen, guztia egiteko baitzegoen, eta susmo zabaldua zen gauzak eta garaiak aldatzen hasiak zirela. Ondorioz, Elias Salaverria Memorialaren asmoak hasiera batean xumeak izan baziren ere —gero, hurrengo atalean, aztertuko ditugun ezaugarriak kontutan hartuta—, bere sorrera Gipuzkoako eremuari txertatua oso garrantzitsua izan zen, artista gazte askorentzat bere lana erakusteko eta beharrezkoa zuten diru bat irabazteko aukera aproposa baitzen. Gainera beste herrietan ere antzeko beste ekimenekin hasiko badira ere urte hauetan¹⁶, Elias Salaverria Memorialaren ezaugarrietako bat izan zen hogeita hamahiru urteen zehar antolatu zela eta hogeita hamaika edizio ospatu zirela, mota honetako lehiaketan artean gehien iraun zuena izanik¹⁷. Horregatik, memorialaren azterketa egitea aukera paregabea da begirada zehatz batetik Euskal Herriko arte garaikidearen historia orokorra aztertzeko, bertan, ikerketaren zehar, agertu zaizkigun ezaugarri asko testuinguru orokorrigo batean txertatu daitezkeelako, eta bi ibilbideak —Historia handiarena, eta istorio txikiarena— uzartu, nahiko modu paraleloan abiatu baitziren. Nahiz eta hirurogeita hamar. hamarkadatik aurrera gauzak asko aldatuko diren Frankismoaren desagertzearekin eta testuinguru berri baten agertzearekin batera, eta neurri handi batean, kultur eta arte ekimenak aldaketa guzti hauek jasan beharko dituzte —krisi ekonomikoak, egoera politiko berriak, gizarlean sekulako aldaketak ordura arte ezagutu gabeko

¹⁴ 1968an Donostiako Turismo bulegoak hirian eraikitzen hari ziren eraikin berrien murruean margolari gazteen parte hartzea proposatuko du kalean eginiko margoekin. Ekimenaren bultzatzailea, oraingoan ere, Tomas Hernandez Mendizabal izan zen eta parte hartu zuten margolariak Carlos Sanz, Vicente Amezttoy eta Julian Ugarte. Urte berean, Zarautzen Julian Ugarte margolariak murruean gaineko lehen pintura lehiaketa antolatu zuen eta irabazlea Tomas Fernandez Mendizabal izan zen. Ekimen eta lehiaketa hauez gain, urte batzuk lehenago Gipuzkoako zenbait herritan beste ekimen artistiko batzuk abian jarrita zeundeten, adibidez, 1965ean Zarautzen jendaurreko margo sariketa bat, 1966an Irunen paisaiari eskainitako pintura lehiaketa eta 1967an Ordizian pintura eta eskulturaren inguruan beste lehiaketa bat. Ekimen guzti hauek denboran jarraipen handirik ez bazuten izan ere —gehienez lau urte inguru—, giro berri baten isla ziren, artea eta bereziki arte garaikidearekiko jarrera berri baten adierazle.

¹⁵ Eremu pribatuan ekimen gutxiago antolatu baziren ere, nabarmendu behar da ere urte hauetan Donostiako Barandiaran Arte Galeriak aurrera eramaten saiatu zen programazioa; Gaur Taldeko kideen eraginez —Jose Antonio Sistiagari esker, bereziki—, arte galeria honetan garairako ekimen ausartak antolatu ziren, olerki eta musika esperimentalak barne.

¹⁶ Batez ere Frankismoaren amaierarekin 1975ean, pintura lehiaketak eta erakusketak orokortu eta zabaldu egingo dira Euskal Herriko geografiaren zehar. Hala ere, kontutan hartu behar da, garai honetan, hirurogeita hamar. hamarkadatik aurrera lehiaketa hitza bera kontzeptu gisa krisian sartuko dela. Honen adibidetako bat da Barakaldon gertatuko dena; 1971. urtera arte pintura lehiaketak antolatzen egon ondoren, urte honetan lehiaketaren sistema alboratu eta soilik erakusketak antolatzeari ekin zioten. Erabaki honetan zenbait euskal artistek eragin handia izan zuten—Gaur, Emen eta Orain taldeetan murgildurik zeundetenak, bereziki— gehienak lehiaketa sistemaren aurka baitzeundeten.

¹⁷ Elias Salaverria Memorialarekin batera, Gipuzkoako Artista Gazteen lehiaketa aipatu eta nabarmendu behar da, guztira XLII edizio antolatu baitira, baina aldi desberdinetan, 1920ean hasiz eta egun arte.

abiaduran— arte munduak bere ibilbidearekin jarraituko du, aldaketa guzti hauek txertatuz eta islatuz. Horrela, Bilboko Arte Ederretako Fakultatearen sorrera, Gipuzkoako Artista Gazteei eskainitako lehiaketaren berreskuratzea, Eusko Jaurlaritzaren aldetik Gure Artea lehiaketa abian jartzea edo beste ekimen mota batzuk, printzipioz, xumeagoak baina baita Gipuzkoako eremuan oso garrantzitsuak ere, bai eremu publikoan —Donostiako San Telmo Museoak arte garaikideari eskainiko dion areto berezia bezala, edo Gipuzkoako Aldundiaren aldetik Arteleku proiektuari hasiera ematea—, nola pribatuan¹⁸, Euskal Herriko, eta bereziki Gipuzkoako panorama artistikoa guztiz aldatu eta baldintzatuko dute. Hala ere, Elias Salaverria Memorialak, bere gora beherekin parte hartzaileen aldetik eta antolamenduarekiko, aurrera egingo du eta amaieraraino elkartuko diren ezaugarri eta aldaketa berri guztiak islatzeko gaitasuna izango du, bai alderdi txarrak nola onak ere islatuz.

¹⁸ Laurogei. hamarkadaren hasieran Donostian bi arte galeria oso garrantzitsuak etorkizun baterako bere ibilbidea hasiko dute, Dieciséis aretoa Artzai Onaren plazan, eta Altxerri, izen bereko tabernaren gainean, Erregina Erregentearen kalean.

4. MEMORIALAREN EZAUGARRI OROKORRAK: OINARRIAK, EPAIMAHAIK ETAK BESTELAKOAK

Tankera honetako beste lehiaketetan gertatzen zen bezala, Elias Salaverria Memorialean ere edizio bakoitza ospatu baino lehenago, aurretik oinarri batzuk finkaturik egoten ziren. Oinarri edo arau hauek askotan urtez urte aldatzen baziren ere, ezaugarri nagusienak bere baitan mantendu ziren, modu honetan memorialak bere nortasun propioa garatuz hogeita hamahiru urtez antolatutako hogeita hamaika saiotan¹⁹.

Ezaugarri hauen artean, azpimarratu behar den lehenengoa da, pintura lehiaketa izanik, hasieratik, lehenengo urtetik, teknika, estiloa eta gaiarekiko hartu beharreko erabaki guztiak askeak zirela, hau da, ez zegoen mugarik, eta artista bakoitzak erabakitzen zuen nola eta zein motatako lana aurkezten zuen. Hala ere, hiru arlo hauen inguruan lehiaketan parte hartu zuten margolari gehienak komunezko ezaugarriak izan zituzten, eta askok teknikaren aldetik olio pinturan aurkezten zituzten lanak, estiloarekiko figuratibismoa eta errealismo joera nagusi izan ziren, eta azkenik, gaiarekiko, nabarmenki paisaia izan zen memorialean parte hartu zuten margolarien gustuko gaia. Lehen ezaugarri orokor hauek, hala ere, garaiei baldintzatuta egongo dira, orokorrean, urteak aurrera egin ahala, aniztasuna nagusituko baita, eta bai teknikan, estiloan edo gaitan denborak gure garaietara hurbiltzen diren neurrian teknika desberdin, gai diferente, eta batez ere, estilo berritzaileak aurkituko ditugu. Ondorioz, memorialarekin lotuta ezaugarri orokorren artean gehien aurkituko dugun hitza zalantzarik gabe aniztasuna izango da.

Aurkeztutako lanen kopuruaren aldetik, 1993ra arte margolari bakoitzak hiru artelan aurkezteko eskubidea zuen, baina urte horretatik aurrera eta memorialaren amaiera arte, artista bakoitza lan bakarra aurkezteko eskubidea izan zuen, ziurrenik, laurogeita hamar. Hamarkadaren hasieran parte hartzaileen kopurua nabarmenki gora egin baitzuen, eta memorialaren antolatzaileak inoiz erakusketa areto aproposa bat izan ez zutenek, kopurua murrizteko eta zegoen erakusketa areto tokiari moldatzeko asmotan, erabaki hau hartu zuten. Heldu zaizkigun datuen arabera²⁰, lehiaketako lehenengo hamabost urtetan (1968-1983), laurogei lanen inguru aurkeztu ziren edizio bakoitzean, salbuespena 1982. urtea izanik edizio honetan 132 artelan aurkeztu baitziren. 1984tik aurrera lanen kopurua nabarmen behera egin zuen, eta batzuetan besteko kopurua hirurogei lanen inguru geratu zen. Baina 1993an lanen kopurua berriro ikaragarri igo zen —guztira 141 artelan aurkeztu ziren—, eta horregatik hurrengo edizioari begira lehiaketan parte hartu zuen artista bakoitzak lan bakarra aurkezten uzten zitzaion.

Horrela gauzak, memorialean aurkeztutako artelanen kopuruaren inguruan, datu hauek lehiaketan aurkezten ziren margolari kopuruarekiko konparatzen baditugu, harremana antzeko da. Ondorioz, oraingoan ere, lehenengo hamar urtetan guztira lehiaketara hogeita hamar artista inguru aurkezten baziren ere, 1978tik aurrera kopurua berrogeira igotzen da —baina artelanen kopurua mantenduz, eta horrek esan nahi du artista gehiago egonik bakoitzak lan kopuru gutxiago aurkezten zitzutela—, salbuespena, orain ere, 1982. urtea izanik, urte horretan 60 artista aurkeztu baitziren Elias Salaverria Memorialera. Baina 1984tik aurrera parte hartzaileen kopurua behera egiten hasten da, aurkeztutako lanekin gertatzen zen bezala, eta batez besteko kopurua hogeita hamar artistetan

¹⁹ 1968 geroztik eta 2000. urtera arte, memorialeko urtez urte antolatu zen bi salbuespenekin, 1984. eta 1985. urteak. Bi urte hauetan, garaiko Lezoko Udala eta herriko elkartearen arteko desadostasunengatik ez zen herrian memorialarik antolatu.

²⁰ Ikerketa hau burutzeko orduan izan dugun arazo larriena datu bilketaren zailtasuna izan da, guretzako lehiaketa interesgarria eta esanguratsua izan bazen ere, bere garaian ez zuen ez garrantzia handia ez ospe esanguratsua lortu, eta ondorioz, memorialaren inguruko informazioa lortzea ez da batere erraza izan. Hemerroteka lana egiteko orduan, adibidez, garaiko egunkariak eta aldizkariak, memorialaren inguruan ez zuten aipamen berezirik egiten, eta gehienez kulturako orrietan edo Lezo eta Errenteriarri eskainitako kroniketan ohar moduan soilik azaltzen zen memorialaren berri eta bakarrik oinarritzko zenbait datu eskainiz, baina beste asko estaliz. Lan honen eranskinen atalean, lehen eranskinetan biltzea lortu ditugun oinarritzko datuak eskaintzen dira aurreko urtez urte, eta gero lehiaketan egon ziren kategori desberdinen arabera datu tauletan antolatuak. Baita ere, eranskinen artean, zazpigarrenean, dokumentuen atalean, 1973. urtean *La Voz de España* egunkariak edizio horretako memorialaren berri nola argitaratu zuen txertatu dugu, adierazgarria baita komunikabideek, eta batez ere memorialaren lehenengo bi hamarkadetan, zein nolako berriak argitaratzen zituzten lehiaketaren inguruan.

kokatuko da. 1993an aurkeztutako artisten kopurua 65era igoko da, baina harrigarriena 1995. urtea izango da, 98 margolari aurkeztuko baitira memorialera. Orduz geroztik, kopurua behera egin zuen eta azken bi urtetan 66 artista izan ziren memorialean aurkeztu zirenak.

Hala ere, gauza bat aurkeztutako artisten kopurua da eta beste bat kategoriak dira, lehiaketaren hasieratik bi kategori desberdin bereiztu baitziren, alde batetik helduak edo nagusiak deitutakoak, eta bestetik, gazteak. 1977tik aurrera memorialaren antolatzaileak gazteen artean bereizketa bikoitza egiten hasi ziren, desberdinez gazteak eta haurren artean; lehenengoak 16 eta 12 urteen artean kokatzen ziren, eta bigarrenak 12 urte baino gutxiago izan behar zituzten²¹. Ondorioz, aurkeztutako artelanen taldekatzearekin lotura estua izaten zuten sari banaketa; urte gehienetan helduentzako bi sari egoten ziren, lehenengoa eta bigarrena, eta gazte eta haurrentzako ere bai²². Salbuespena 1972tik aurrera helduen atalean egiten hasi ziren, lehenengo eta bigarren sariak gain, lezoarra margolari hoberenari ere sari bat ematen hasi baitziren. Hala ere, sari antolaketa hau ez zen batere finkoa eta iraunkorra izaten, urte batzuetan aipatutako sariak gain, epaimahai kidek ere sariren bat eman gabe uzteko aukera bazutelako²³, eta gainera, lezoar batek helduen sari nagusiren bat irabazten zuenean, herri mailakoa ezin zuen era berean jaso, soilik helduen saria, eta ondorioz, lezoarrarena banatu gabe geratzen zen²⁴. Sarien diru kantitatearekiko, hogeita hamahiru urtez lehiaketa antolatu zenez, ibilbidea eta garapena handia izan zuen; horrela, lehen edizioan, 1968an, helduen sari nagusia 8.000 pezetakoa izan bazen, azken zazpi urtetan sari nagusia 300.000 pezetakoa izatea iritsi zen. Beste sari garrantzitsuenak, helduen bigarrena eta herritar hoberenari eskainitakoa askoz txikiagoak ziren, batzutan nagusiarekiko bostena izanik, eta azken urtetan herena. Gazte eta haur sarituei diruaren ordezkariak ematen zitzaizkien, eta guztiei, helduak barne, plakak eta dominak irabazteagatik.

Irabazleekiko, helduen atalean, aipatu beharreko beste datu bat da artista irabazleak eta saritutako lanak memorialaren antolatzaileekin hartzen zuten konpromisoa eta harremana. Heldu eta bildu ahal izan ditugun lehiaketako oinarrien arabera, memorialean lehen saria jasotako artelanaren jabetzaren inguruan ez zen urte guztietan adostasunik egon. Horrela, lehenengo edizioetan artelana saritua artistarentzat izaten bazen ere²⁵, 1975tik aurrera oinarrietan azalduko da nagusien ataleko lehen mailako artelan saritua antolatzaileen eskuetara pasatzen zela, hau da, Allerru elkartera. Oinarri hau 1991an berriro aldatuko da eta hiru urtez arte lan sarituen jabeak berriro ere egileak izango dira. Azkenik, memorialaren antolakuntza lanak 1994tik aurrera Lezoko udalak hartzen dituztenean, berriro ere, eta lehiaketaren amaiera arte, lehen saria jasotako artelanaren jabetza antolatzaileena izango da, eta ondorioz, egun, azken zazpi urtetan sari nagusia jaso zuten artelanak Lezoko Udako eraikinetan aurki ditzakegu²⁶.

Baina Elias Salaverria Memorialean azken zazpi urtetako irabazle nagusiak, oinarrien arabera, beste bi eskubide jasotzen zituzten: hurrengo urtean Lezon banakako erakusketa bat antolatzea²⁷, alde aurretik antolatzaileekin ados jarriak, eta hurrengo oroitaldian epaimahai kide izateko aukera²⁸.

²¹ Lehiaketaren azken zazpi urtetan (1994-2000) Lezoko Udak memorialaren antolakuntzaren ardura hartzen duenean, haurren saria desagertuko da eta soilik gazte guztiei orokorrean zuzendutako kategoria mantenduko da. Erabaki honen arrazoa nagusia, ziurrenik, kategori honetan parte hartzaileen kopurua gero eta txikiagoa suertatzea izan zen.

²² Lehenengo bi sari nagusiez gain, kategori bakoitzean eta edizioa eta epaimahai kideen arabera hirugarren sariren bat, akzesitak edo aipamen bereziak ere banatzen ziren.

²³ 1983ko oroitaldian helduen sari nagusia eman gabe geratu zen.

²⁴ Salbuespena 1974an gertatu zen, helduen sari nagusia lezoar batek irabazi baitzuen, Jose Antonio Arrechek, eta lezoarraren saria Antonio Amia.

²⁵ Neurri honen atzean, ziurrenik, artisten parte hartze handiago bat, eta bereziki, margolari ospetsuen parte hartzea memorialean bilatzen zen. Horrela lehiaketako saria irabazteaz gain, artistak saritutako lanaren jabetza gordez artelana saltzeko aukera izaten baitzuten.

²⁶ Guztira, lehen saria jaso zuten hamabi artelan aurkitu dira Lezoko Udak herrian zehar dituen eraikinetan sakabanatuak; horietako zazpi azken urtetakoak dira, eta beste bost aurrekoak, memorialaren antolakuntza Allerru elkartearen eskuetan zegoenean. Ziurrenik, beste zortzi artelan inguru antolatzaileen jabetzapean geratu ziren baina egun oraindik ez dakigu beraien kokapena. Gai honen inguruan ikerketaren zazpigarren atala arduratzen da.

²⁷ Gai honen inguruan ez dugu informazioa biltzea lortu.

²⁸ Azken zazpi urtetan irabazleetako bost artista izan ziren epaimahai kide —Oscar Barreras, Iñaki Gracenea, Judas Arrieta, Gorka Eizagirre eta Iñaki Rodríguez—, hau da, lehenengoa eta azkenekoa

Hala ere, epaimahai kidekiko, memorialean irizpide ohikoena parte hartzaileekin harremana zuzena ez zuten kideak aukeratzea zen. Gordetako zerrendetan azaltzen zaizkigun izenen artean, gehienak arte munduarekin harremanetan zeundeten kideak izaten ziren, nabarmenduz arte kritikariak —Antonio Viglione, Jose Berruezo, Juan Maria Alvarez Emparanza, Edorta Kortadi edo Iñaki Moreno Ruiz de Eguino—, arte galerietako zuzendariak —Fernando Altube²⁹— eta batez ere artistak, aniztasuna nagusia izanik, mota guztietako artistak aurkitu badaitezke, esanguratsuenak eta ospetsuenak honako hauek izanik: Vicente Ameztoy, Julian Ugarte, Jose Luis Zumeta, Carlos Sanz, Ricardo Ugarte, Juan Luis Mendizabal, Jose Gracenea, Daniel Txopitea, Carlos Inda, Manu Muniategiandikoetxea, Jose Ramón Amondariz eta Iñaki Imaz. Orokorrean, ikerketan lehenago aipatu dugun bezala, eta bereziki hurrengo atalean azalduko dugunaren arabera, izen guzti hauek gustuz eta estiloz oso desberdinak baziren ere, nabarmendu behar da hein handi batean garaiko arte garaikide berritzaile baten aldeko apustua egingo dutela.

Memorialaren beste ezaugarrietako bat, parte hartu zuten margolarien jatorria izango da, gehienak gipuzkoarrak izango baitira. Berez, hasieran Elias Salaverria Memoriala pintore gipuzkoarrentzat bakarrik antolatzen bazen ere, urte gutxitan Euskal Autonomi Erkidegoko beste lurraldetara zabaldu zuten eta Frankismoaren amaierarekin batera Euskal Herria osora. Hala ere, oroitaldi desberdinetan parte hartu zuten margolarien gehiengoa gipuzkoarra izan zen, nabarmenduz, gainera, Gipuzkoako zonalde zehatz batean jatorria zuten artistek, hau da, Irunetik Zarautz bitartera dagoen lurralde eremua, bertan herri hauetako parte hartzaileak nabarmenduz kopuruaren aldetik: Lezo, Irun, Hondarribia, Oiartzun, Errenteria, Pasaia, Donostia, Usurbil, Orío eta Zarautz³⁰. Jatorriaren arabera argi dago memorialaren oihartzuna eskasa izan zela, baina eragina Euskal Herriko lurraldeko eremu txiki baten soilik izan bazuen ere, artearen historiaren perspektibatik ikuspegi orokorraren isla izan zela ez dago zalantzarik.

Irabazleekiko eta parte hartzaileekiko aipatu beharrezko azken kontua memorialean emakumeen parte hartzea txikia da. Hirugarren ediziorako, 1970ean, emakume baten izena —Marta Cardenas donostiarrak— aurkitzen badugu ere irabazle helduen atalean, memorialaren bilakaeran soilik kategori honetan beste hiru emakume aurkitzen ditugu³¹. Beste parte hartzaileen artean kopurua ez da handiagoa, eta nahiz eta urteak aurrera egin ahala emakumeen partaidetza handituko bada ere, portzentajetan ehuneko hamarrenera ere ez da helduko. Bitxikeri moduan aipatu, gazte eta haurren artean partaidetzaren portzentaia nabarmenki gora egiten zuela, datu adierazgarria eta esanguratsua kontutan hartzen badugu orain dela gutxi arte helduen eta profesionalen artean berdin gertatu dela, eskoletan eta fakultatetan lehenik bi sexuen arteko berdintasuna lortua bazegoen ere.

Ezaugarri orokorrekin jarraituz, aipatu beharra dago antolakuntza lanak Lezo herriko Allerru Kultur eta Kirol Elkarteak hartu zituela hasieratik³², eta 1994 arte luzatu ziren, urte honetan Lezoko Udala bihurtuko da antolatzailea memorialaren amaieraraino 2000. urtean. Aurretik Lezoko Udalak laguntzaile lanak eginak zituen memorialaren antolakuntzan Allerrurekin batera, eta urte askotan

izan ezik beste guztiak. Lehenago, soilik Angel Uranga, 1987ko irabazlea, eta Jesus Javier Unzu, 1991ko irabazlea, epaimahaiako kide izan ziren, lehenengoa 1988ko oroitaldian eta bigarrena 1993koan.

²⁹ Fernando Altube hirurogeita hamar. hamarkadan Donostiako El Pez izeneko arte galeriaren zuzendaria izan zen, eta bildu ditugun datuen arabera, memorialaren historian epaimahai kideen artean urte gehien —zazpi bat— lehiaketarekin harremana izan zuena izan zen. Aipatu ere, El Pez arte galerian Elias Salaverria Memorialean parte hartu zuten margolari asko beraien lana bertan erakutsi zutela.

³⁰ Gai honen inguruko informazioa osatzeko datu gutxi bildu ahal izan ditugu, soilik urte batzuetako margolarien jatorrizko herriak lortu ditugulako. Dokumentuei eskainitako eranskinean txertatu dugu.

³¹ 1975ean Mª Lourdes Kalanje, 1982an Marga Hernando eta 2000. urtean, azken edizioan, May Vazquez. Beste kategorietan emakumeen beste izenak badaude (ikus eranskinetan), baina proportzio txikian ere.

³² Lehenengo urtetan antolakuntza lanetan Gotzon Urretabizkaia, Gurutz Salaverria eta Ana Maria Artola egon ziren, azken bi hauek kultura arloko ordezkari gisa. Hauekin batera Allerru elkarteko beste kideek ere lehenengo urtetan lagundu zuten, nabarmenduz, Marisol Labordeta Bergan eta Esther Salaberria Kortabari. Lehen urte hauetan, Carlos Sanz artistak ere, Gipuzkoako Artista Elkartearen lehendakariak, antolatzaile laguntza handia eskaini zien epaimahaiarentzako kideak proposatuz eta artisten artean Memorialaren berri ematen.

memorialaren babesle lanak egiten aurrena Donostiako Aurrezki Kutxa Munizipala eta gero Kutxa Fundazioa aurkitzen ditugu, bereziki zenbait urtetan argitaratutako diptikoa patrozinatuz³³.

Memorialaren datarekiko, bi urtetan ezik —1991 eta 1992— beste guztietan memoriale Lezo herriko Santakruzetako jaietan antolatzen zen. Orokorrean, margolarien lanak iraileko lehen astean hartzen ziren eta guztia prestatu ondoren —aretoa, artelaren erakusketa eta sariak— erakusketa jai nagusiaren bezperan —irailak 13— irekitzen zen eta jaiaren amaiera arte irekita egoten zen, lau bat egun. Bi urtez, 1991ean eta 1992an, Allerruko antolatzaileak erakusketa gabonetan egiten saiatu ziren, egun gehiagotan irekita izateko asmotan eta ikusle gehiago edukitzeko itxaropenarekin, baina erabakiak ez zuen arrakastarik izan, eta berez, 1991ko Santakruzetako Lezoko artista talde batek protesta moduan pintura erakusketa bat antolatu zuen³⁴. Azken finean, Lezoko herritar gehienek Elias Salaverria Memoriale Santakruzetako jai giroarekin lotzen zuten eta jaietako egunetan erakusketa ikustea gustukoa zuten, memorialak herriaren onespina eta neurri handi batean arrakasta izaten baitzuen, inguruan sortzen zen giroa benetan bitxia eta alaia izanik.

Memorialaren inguruko ezaugarrien atal honen hasieran aipatu dugun bezala, memorialaren ezaugarriarik nabarmenetakoak aniztasuna eta askatasuna izan ziren, eta ikuspegi horretatik, erakusketa areto berean artelan oso desberdinak topo egitea —batzuk figuratiboak besteak abstraktuak, batzuk pintura lanbidea zuten artistak eginak besteak soilik afizioz burutuak, batzuk ikusten zutena margotuz besteak barruan sentitzen zutena botaz—, benetan aberasgarria izaten zen. Ondorioz, memorialak herrian sortzen zuen giroa benetan nahasia zen hitzaren zentzu baikorrean, aipatu dugun bezala, gehienetan oso aberasgarria suertatzen zelako³⁵. Eta gehienetan ere artelanak erakusteko aretoak aproposenak ez baziren ere³⁶, eta epaimahaiaren iritzia eta erabakiak askotan polemikak sortzen bazituzten ere, giro orokorra primerakoa izaten zen.

³³ Ikerketa honetan hainbat diptiko biltzea lortu ditugu, bai oinarrien inguruan bai parte hartzaile eta irabazleen zerrendekin. Hauetako diptiko gehienak Donostiako Aurrezki Kutxa Munizipala eta Kutxa Fundazioa babesturik. Diptiko hauek eta antzeko beste materialak Lezoko Udal Liburutegia eta bere arduraduna, Lander Zurutuzari esker lortu ditugu, eta lan honen zazpigarren eranskinean bildu ditugu.

³⁴ 1991ko erakusketaren izenburua “Lezokoak” izan zen eta bertan parte hartu zuten margolariak honako hauek izan ziren: Argiñe Carrera, Jesús Bernal, Abel Corchero, Xabier Picabea, Mikel Susperregi, Aitor del Teso, Andoni Treku eta Lander Zurutuza; erakusketa Andreone Kultur Etxean egin zen irailaren 10 eta 16 bitartean eta guztira 32 artelan aurkeztu zituzten. Lau urte beranduago, Alondegian, herriko artisten beste erakusketa bat antolatu zen Autobiaren aurka maiatzaren 10 eta 15 artean, bertan parte hartuz: Andoni Treku, Jes Bernal, Xabier Picabea, Abel Corchero, Lander Zurutuza, Xabier Olaziregi eta Jose Maria Perea.

³⁵ Memorialaren inguruko giroa Patxi Larrea eta Lander Zurutuzari esker ezagutzeko aukera izan dugu, beraiek urte askotan parte hartzaileak eta herri mailako sariaren irabazleak suertatu baitziren.

³⁶ Elias Salaverria Memorialean erabili ziren erakusketa aretoen inguruan ez zaigu informazio handirik heldu. Bildutako datuen arabera zazpi erakusketa leku desberdin erabili ziren, garrantzitsuenak izanik, Ikastolaren egoitza memorialaren lehen urtetan, hainbat lantegietako bulegoak, Alondegia, Andreone Kultur Etxea eta azken urtetan, Lezoko Herri eskola.

5. MEMORIALAREN IBILBIDEA: MEMORIALAREN GARAPENA ARTE GARAIKIDEAREN BILAKAERAN

Orokorrean, Elias Salaverria Memorialean garaipena lortu zuten artistak eta artelanak aztertzen baditugu, ondorioztatu ditzakegun lehen bi ezaugarriak honako hauek dira: lehenengoz nabarmendu, lehiaketan sari nagusia irabazi zuten margolarien eta lanen ibilbidea garaiko Euskal Herriko arte garaikidearen bilakaerarekin bat egiten zutela, eta bigarrenengoz, nagusiki, memorialean sarituak izan ziren estiloak garapen orokorrarekin bat egiten bazuten ere, Lezo herrian garaipena lortzen zuten margolarien hizkuntza artistikoa normalean orokorra baino zerbait klasikoagoa zen. Hau da, lehenengo edizioetan, zehazki lehenengoa Alejandro Tapiak irabazia 1968an, eta laugarrena Carlos Bizcarrondok 1971an, sari nagusiak lortu zituzten bi artistak Ur Taldekoak ziren³⁷, eta beraien hizkuntza artistikoa iraultzailea ez bazen ere, behintzat gure testuinguru artistikoan aurrerakoia zen, baina Ur Taldeko kideek hirurogei. hamarkadaren hasieratik estilo berean lanean ari ziren; edo hurrengo urtetan, 1976an eta 1978an Juan Azpeitiak bi alditan sari nagusiak lortzen dituenean, edo urte batzuk beranduago 1980ean eta 1984ean, bitan ere, Luis Marzalok lortzen dituenean, bi margolari gipuzkoarren estiloa errealismoa eta surrealismoa uztartuz, hirurogeita hamar. hamarkadaren hasieratik Vicente Ameztoyek, Carlos Sanzek, Andres Nagelek, Ramon Zuriarrainek edo Jose Luis Llanosek lantzen zuten bezala egiten zuten. Baina beste urte batzutan irabazle suertatu ziren artistak garairako bai ari zirela estilo artistiko berritzaileen aldeko apustuak egiten; horren adibideak dira 1970ean, hirugarren edizioan, Marta Cardenasek lortutako sari nagusia, lan figuratibo batekin baina ausarta garairako, edo beranduago 1989an Jesus Maria Cormanen artelana konplexua eta aberatsa, 1994ean Jose Maria Perearen ausardia, eta urte batzuk beranduago, lehiaketaren azken urtetan, garaileak nabarmenki gazteak izateaz gain, Bilboko Arte Ederretako Fakultatean litzentziatuak eta Artelekuko ikasleak izan zirenean³⁸.

Memorialaren ibilbidea aztertzen dugunean artista irabazleen eta artelan sarituen ezaugarriak aztertzeaz gain, badaude beste elementu interesgarriak aipatu beharrekoak lehiaketaren garapen orokorrarekiko. Horrela, memorialean artelan figuratiboen eta abstraktuen arteko lehia hasieratik planteatu bazen ere, argi dago denbora aurrera egin ahala abstraktuen presentzia handitu zela baina figuratiboak atzera egin gabe; ikerketaren hasieratik planteatu dugun bezala, orokorrean Elias Salaverria Memorialean menperatzen zuen gustua ez zen guztiz garaikidea, aurrerakoia eta ausarta, baina ezta ere atzerakoia, baizik eta bi sentsibilitateen arteko oreka nahasia, anitza eta, batez ere, interesgarria antzematen zen.

Estiloa edo hizkuntza artistikoen bilakaerarekin batera, beste bi elementu esanguratsu artelanen izenburuen garapena eta euskararen erabilpena izan ziren. Lehenengoarekiko, aipatu, urteen poderioz artelanei izenbururik ez jartzea hasieran artista bakar batzuen apustua izan bazen ere, azken urteetarako orokortu egin zela; hala ere, aipatu beharreko datua da 1977rako Juan Azpeitiak eta urte bete beranduago, 1978an, Iñaki Arzakek, helduen lehen sariak izenbururik gabeko artelanekin irabazi zituztela.

Bigarren elementu esanguratsua, eta neurri batean ere, garai berrien adierazle, euskararen erabilpena lehiaketan izan zen. Lehenengo urtetan euskarak artelanen izenburuetan presentzia soilik testimoniala izan zuen neurrian —zehazki, gazte eta haurren artelanen izenburuen zenbait hitzetan—, hirurogeita hamar. hamarkadaren erditik aurrera euskararen presentzia artelanen izenburuetan ohikoa bihurtu zen. Hala ere, detaile bat besterik ez bada ere, memorialaren historian helduen sari nagusian

³⁷ 1965ean sortua, Ur Taldeko kideak Javier Arocena, Carlos Bizcarrondo, Jose Gracenea eta Alejandro Tapia izan ziren. Beraien asmo nagusia zen elkartuak erakusketa gehiagotara aurkezteko aukera izan. Pintura figuratiboa egiten zuten, nagusiki paisaia generoa landuz, eta 1974. urtera arte elkarrekin talde bezala aritu ziren.

³⁸ 1996tik 2000. urtera arte memorialean bai garaipena lortu zuten artistak —Iñaki Gracenea, Judas Arrieta, Gorka Eizagirre eta Iñaki Rodríguez— bai epaimahaietako kide asko —Manu Muniategiandiakotxea, Jose Ramon Amondarain, Pello Alberdi, Pello Mitxelena edo Iñaki Imaz— garai honetan Artelekurekin harremana estua izan zuten bertako ikastaroetan eta tailerretan parte hartuz. Gehienak, zehazki, Txomin Badiola eta Angel Badosek Artelekun 1995ean eta 1996an eskainitako tailerretan parte hartu zuten.

suertatutako irabazle guztien artean soilik bi, Fernando Arenazak 1990ean eta Iñaki Graceneak 1996ean euskara erabili zuten bere artelanari izenburua ipintzeko orduan³⁹.

Baina ezaugarri banakakoak alde batera uzten baditugu, eta margolari irabazleen lanak aztertzen jartzen bagara, Elias Salaverria Memorialaren ibilbidean estiloarekiko hiru garai desberdin antzematen direla ohartuko gara. Lehenengoan, 1968an hasi eta 1984. urtera arte luzatuko litzatekeena, Lezoko lehiaketan estilo figuratiboa izan zen nagusi, baina errealitateari atxikituta egon gabe. Berez, lehen fase honen barnean bi azpi korronte edo tendentzia desberdin bereiztu ditzakegu; alde batetik, paisaia edo errealitateko elementu zehatza bat abiapuntutzat hartzen duten artistez osatuko luketen taldea dugu⁴⁰, eta bestetik, errealitatearen kanpoko ekintzak baztertu, eta barne begirada batean oinarrituko lireratekeenak aurkituko genituzke, bere artelanei ukitu fantastikoak edo surrealistikak izenekoak erantsiz⁴¹. Lehen fase honetan, ondorioz, errealitatea abiapuntua besterik ez da, eta estilo edo hizkuntza artistiko nagusia figurazioan errotuta jarraitzen badu ere, arte garaikidearen ezaugarri asko eranstean eta txertatzen ari direla antzematen da. Azken finean, garai honetan Euskal Herriko arte garaikidearen ibilbidea honelakoa izan zen, eta fase honetan gure artearen historian aurkitzen baditugu ere artista ausartak —Gaur Taldeko kideak, adibidez— eta batzuk iraultzaileak eta guzti —Esther Ferrer artista eta performance kontzeptuala donostiarraren kasuan—, ez da arruntena izango, baizik eta ohikoena eta zabalduena Elias Salaverria Memorialean aurkitzen ditugun margolariak izango dira, garairako nahiko aurreratuak baina puntako apustuak egin gabe.

Bigarren fasean, 1987tik 1993ra arte iraungo lukeena, ezaugarri nagusia nahasketa hitza da, baina terminoaren zentzu onean, fase motza bada ere lehenengoarekin konparatuz, aniztasuna nagusia baita. Bereiztu ditugun hiru fasetatik definitzen zailena hau da, oso urte gutxitan artelan oso desberdinak elkar topo egiten baitute; adibide esanguratsu gisa, aipatu eta nabarmendu, 1987an Angel Urangak irabazten duen bitartean hirurogei. hamarkadan kokatuko genukeen estiloa artistikoa erabiliz, bi urte beranduago, 1989an, Jose Maria Cormanek irabazten duela garairako artelan guztiz garaikide batekin, hau da, garaian puntan zeunden hizkuntza artistikoak erabiliz eta nahastuz. Hala ere, orokorrean, bigarren fase honetako irabazleak⁴² ez zuten apustu ausartirik erakutsi, eta ondorioz, gehienetan artelan figuratiboak baina ohikoak aurkitzen ditugu, hauetako batzuk garaian modan ipini zen espresionismo berriaren itzalean, baina berezko irakurketak egin gabe. Beste aldetik, aipatu beharra dago ere, orokorrean garai honetako urteak ez zirela batere errazak izan pinturarentzat eta margolarientzat, arte garaikidearen ibilbideak baztertzen zituela ematen baitzuen, eta estilo eta hizkuntza artistiko berriak beste adierazpen artistikoen bitartez —instalazioa, argazkia, bideoa— bakarrik heltzen zirela ematen zuen. Ondorioz, Elias Salaverria Memorialean nahasketa hitza nabarmentzea eta egoera hobekien definitzen zuen termino hau izatea hein handi batean ez da harrizkekoa, momentu honetan ere lehiaketa egoera orokorrago baten isla baitzen.

Hirugarren eta azken faseak, 1994ean hasi eta lehiaketaren amaiera arte iraungo duena, memorialaren antolakuntzan egondako aldaketekin bat egiten du, urte honetatik aurrera Allerru elkarteak antolakuntza lanak utziko baititu eta, ondorioz, Lezoko Udalak bere gain hartuko ditu. Ezaugarri hau, beste batzuekin batera —Donostiako Arteleku Zentroaren eragina, adibidez, atal honen hasieran aipatu dugun bezala— fase desberdin bat ekarriko du. Oraingoan, esan dezakegu, Elias Salaverria Memorialeko irabazleak⁴³ garairako Euskal Herriko arte garaikidean gertatzen zenarekin egunean zeundetela, eta horrela, estilo eta hizkuntza artistiko berritzaileak erabiliko dituzte. Bertan, figurazioa eta abstrakzioaren arteko lehia desagertu, eta irabazle suertatu ziren lanak beste

³⁹ Fernando Arenazak 1990ean helduen sari nagusia irabazi zuen “Beste bostgarren mendeurrena II” artelanarekin eta Iñaki Graceneak 1996ean “Paisaia” izeneko artelanarekin.

⁴⁰ Talde honetan honako margolari saritu hauek sartuko genituzke: Alejandro Tapia (1968), Tomas Hernandez Mendizábal (1969), Carlos Bizcarrondo (1971), Luis Astrain Anso (1972), Antonio Mateo Real (1973), Jose Antonio Arreche (1974), Maria Lourdes Kalonje (1975) eta Marga Hernando (1982).

⁴¹ Bigarren talde honetan ondorengo margolari saritu hauek bilduko genituzke: Marta Cardenas (1970), Juan Azpeitia (1976 eta 1978), Iñaki Arzak (1977), Pablo Donezar (1978) eta Luis Marzalo (1980 eta 1984).

⁴² Fase honetako beste irabazleak honako hauek izan ziren: Mikel Bergara (1988), Fernando Arenaza (1990), Jesus Javier Unzu (1991), Fernando Mikelarena (1992) eta Iñaki Zabala (1993).

⁴³ Hirugarren fase honetako irabazleak honako hauek izan ziren: Jose Maria Perea (1994), Oscar Barreras (1995), Iñaki Gracenea (1996), Judas Arrieta (1997), Gorka Eizagirre (1998), Iñaki Rodríguez (1999) eta May Vazquez (2000).

kezketan murgilduta zeundetela antzematen zen, eta nagusiki estiloren bat nabarmendu baino estilo anitzak konbinatzen ziren jatorri desberdinetatik hartuak. Garai honetan, Euskal Herriko arte garaikidean pinturak bere tokia eta nortasuna berreskuratzen hasten bada ere, argi dago norabide bakar bat ez dagoela baizik eta aukera desberdinak. Horrela, Jose Maria Perek abstrakzio askearen aldeko apustua egiten duen bitartean, Oscar Barrerak abstrakzioa eta figurazioa tartekatzen ditu; Iñaki Graceneak, bestalde, azken bide honetatik abiatuta irakurketa konplexuagoak eskaintzen ditu, bere paisaiei geometria eta ordenagailuen hizkuntza berriak gehituz; beste bide batetik abiatuz, Judas Arrieta abstrakzioa, adierazkortasuna eta komikiarekin jolasten du, izenburuan ere ukitu sinbolikoa eta ironikoa emanez; Gorka Eizagirrek, bestalde, minimalismoa eta abstrakzio geometrikoa berreskuratzen ditu pinturaren helburuez eta asmoez hausnarketa egiteko asmotan; eta bukatzeko, Iñaki Rodriguez Gorka Eizagirreraren bide beretik abiatzen da baina pop hizkuntza artistikoaren helburu berak berreskuratuz, eta azkenik, May Vazquezek, baita margolan espresiboen izpiritua berreskuratzen du ere bere artelanean aurrez eta galdezka begiratzen gaituen emakume baten irudiaren bitartez.

Azken irudi hau, memorialaren azkenekoa, metafora gisa ere erabili dezakegu, 2000. urtean garai eta erronka berrien aurrean memorialak desagertzea erabaki baitzuen. Hori gertatu arte, Elias Salaverria Memorialaren ibilbidea garai bakoitzarekiko hasieran atzerapenarekin hasi bazen ere, amaierarako memorialean sari nagusiak lortu zituzten artistak momentuko arte garaikidearen berri bazutela argi dago. Ikuspegi honetatik aztertuta, memorialaren azken urtetan arte garaikideak, eta bereziki, pinturak bizitu zuen nora eza eta memorialak ere jasan behar izan zuena antzekotasun handiak izan zituzten oraingoan ere.

6. MEMORIALAREN SARITUTAKO ARTISTAK: ARTISTA GARRANTZITSUENEN ETORRERA ARTISTIKOA

Ikerketa honen seigarren atalean Elias Salaverria Memorialean helduen sari nagusia irabazi zuten artista garrantzitsuenen etorrera artistikoa aztertu dugu. Orretarako, aurrena, irabazle suertatu ziren artista guztien oinarrizko datuak eskaintzen saiatuko gara⁴⁴, eta gero, Euskal Herriko arte garaikidearen historian nabarmendu diren artisten ezaugarriak, alde batetik, eta ibilbidea eta garapena, bestetik, behin lehiaketan saria jaso ondoren, emango dugu⁴⁵. Irabazleen zerrenda urtez urte aztertu dugu, aurrena memorialaren urtea eta edizioa paratuz, eta gero artistaren izena eta abizenak, leku eta jaiotza dataekin batera, lortu ahal izan dugunean.

- 1968. urtea. Igo edizioa. **Alejandro Tapia** (Aginaga, 1930): Alejandro Tapiak margolariak bi ezaugarri ditu, paisaiarekiko zaletasuna eta pintura figuratiboaren aldeko atxikimendua. Nahiz eta garai batzutan bere basoak abstraktu itxura hartu, beti nahiago izan du errealtatea abiapuntuz hartu bere artelanak egiteko orduan. Garai honetan bere koloreak oraindik ez zuten geroago lortuko duten argitasuna eta indarra baina, hala ere, bere garaiko beste margolarien ondoan biziagoak ziren. Alejandro Tapiak, Carlos Bizcarrondo, Jose Gracenea eta Javier Arocenarekin batera 1964 eta 1974 artean Ur Taldea osatu zuen; beraien asmoa Gaur Taldearenak baino askoz xumeagoak izan ziren, elkarrekin erakusketa gehiago antolatu eta, bide batez, paisaiaren ikuspegi pertsonalago bat defendatu nahi zuten, kutunagoa, bereziki Bidasoako Eskolatik bereiztuz.
- 1969. urtea. II. edizioa. **Tomás Hernández Mendizabal** (Tolosa, 1940): Tomas Hernandez Mendizabal bereziki kultura arloan ekintzak antolatzen eta ekimen hauetako kartel asko diseinatzen nabarmendu da. Bere pintura, bere karteekin batera, komunezko ezaugarriak dituzte, hau da, errealismoa eta figurazioaren aldeko joera, baina beti forma lauak eta kolore indartsuak nabarmenduz, eta bolumenei muzin eginez. Garai honetan bere pintura kartelgintzako tekniken eragina handia jasotzen zuen, eta ondorioz, kartelen diseinua baldintzatzen dituzten elementuak ezaugarritzat hartzen zituen. Geroztik, bere ibilbidea nahiko berdintsua izan da, zenbait aldatetekin koloreekiko eta trazuarekiko —gero eta askeagoa, neurri handi batean— baina bere berezko ezaugarriak mantenduz.
- 1970. urtea. III. edizioa. **Marta Cardenas** (Donostia, 1940): Marta Cardenasek garai honetan oraindik bere hizkuntza, estiloa eta nortasun artistikoa aurkitzen ari zen. Berez, orain forma abstraktuak, trazu indartsuak eta kolore biziak maite baditu ere, garai honetan Marta Cardenasek figurazioa lantzen zuen eta joera xumeak eta sinpleak gustukoak zituen bai formekiko, bai koloreekiko, bai konposizioarekiko. Vicente Ameztoy, Andres Nagel, Ramón Zuriarrain edo Jose Luis LLanosen belaunaldiakoa, beraiek bezala, garai honetan bere artelanak ukitu misterioso eta fantastikoa bazuten ere, ez ziren beste artistetan bezain nabariak. Hala ere, garairako Marta Cardenasek kezka garaikidetan murgilduta zebilen artelan interesgarriak sortuz.
- 1971. urtea. IV. edizioa. **Carlos Bizcarrondo** (Madril, 1935): Carlos Bizcarrondok betidanik paisaiak margotzea izan du gustukoa, paisaia xume eta sinpleak, eraikinekin baina hauek ere

⁴⁴ Lanaren zehar aipatu dugun bezala, ikerketa hau burutzeko orduan aurkitu dugun arazo larriena informazio falta izan da. Ondorioz, memorialean saritutako artisten datuak bilatzerakoan gabezi hau oso adierazgarria izan da; nahiz eta iturri desberdinak kontsultatu —Artelekuko Dokumentazio Zentrua, Arteder-Bilboko Arte Ederretako Museoko Datu Basea, Mario Angel Marrodanen euskal margolarien hiztegia, edo beste liburu batzuk bibliografiari eskainitako eranskinean aipatzen direnak— memorialean helduen sari nagusia lortu zuten zenbait artisten oinarrizko datuak ezin izan ditugu lortu. Kasu batzutan aipamen laburren bat aurkitu baditugu ere, beste zenbait kasutan ez dugu datu zehatzarik lortu.

⁴⁵ Artista bakoitzaren ibilbidea aztertzeke orduan, eta zehazki, saria jaso zuten artelanek artista bakoitzaren garapenean zein momentuetan kokatzen zen erabakitzerakoan, aipatu beharra dago 30 artelan sarituetatik soilik zuzenean 12 artelan ikusteko aukera izan dugula; beste lau argazkien bitartez aztertu ditugu eta, ondorioz, beste 14tan, artelanik gabe, artista bakoitzaren ibilbidea aztertu behar izan dugu eta urtearen arabera, eta garai horretako beste artelanekin alderatuz, artista bakoitzaren ezaugarriak ondorioztatu.

oso modu soilean eginak. Kolorearen aldetik orokorrean apalak eta nahiko ilunak erabili baditu ere, garai honetan oraindik apalagoak ziren egun erabiltzen dituenak baino, oraingo produkzioan argiagoak nabarmentzen baitira. Bere pintzelada eta trazua ere aldatzen joan dira, eta garai honetan errealitate hurbilagoa sentitzen bazen ere, egun gehiago urrundu da eta bere artelanak askeagoak dira. Javier Arocena, Jose Gracenea eta Alejandro Tapiarekin batera Ur Taldea sortzeaz gain, Carlos Bizcarrondok, bere lankideak bezala, garaiko lehiaketa garrantzitsuetan bere burua aurkezten zuen hainbat sari lortuz.

- 1972. urtea. V. edizioa. **Luis Astrain Anso** (Donostia, 1949): Luis Astrain Ansok bere ibilbide artistikoa ilustrazioa eta komikiaren inguruan garatu du, eta bigarren hezkuntzako marrazketa irakaslea izaten bere ogibidea izan du. Bere estiloa figuratiboa izan bada ere, figurazioari ukitu fantastikoak eranstea gustukoa izan du, komikia eta ilustrazioaren eraginez.
- 1973. urtea. VI. edizioa. **Antonio Mateo Real** (Luanco, 1927): Antonio Mateo Real Asturiasen jaio bazen ere, bere bizitzaren zati handiena Irunen egin du Porcelanas Bidasoarentzat lanean, enpresa honen lanak margotzen eta bertako dekorazioa zenbait urtetan zuzenduz. Bere artelanak figuratiboak izan dira eta errealitatearekin lotura handia izan dute, nabarmenduz detailetarako zaletasuna eta abildade esanguratsua, hain zailak diren detaileak egiteko orduan.
- 1974. urtea. VII. edizioa. **Jose Antonio Arreche**: Jose Antonio Arreche margolari lezoarrak helduen sari nagusia irabazteaz gain lezoarraren sari nagusia ere bestetan irabazi zuen eta bigarren mailako beste hainbat sari ere. Bere lanen izenburuak aztertuz, argi ikusten da garaiko margolari gehienak bezala errealismoa eta figurazio izan zituela gustukoak. Hamarkada honetan kartelak diseinatzen ere nabarmendu zen.
- 1975. urtea. VIII. edizioa. **Maria Lourdes Kalonje**: Maria Lourdes Kalonjek garai honetako artelanetan inpresionismoa, postinpresionismoa eta espresionismoaren ezaugarriak bildu eta kolore bizien bitartez gai herrikoiak lantzen zituen. Figurazioa ez badu baztertzen ere, bere lanak ere ez dute errealismoa guztiz maite eta, ondorioz, bere pertsonaiak atmosfera berezi baten murgiltzen ditu, garai honetako joera surrealistekin eta fantastikoekin ere lotura interesgarriak sortuz. Gaien aldetik ere, Euskal Herriko tradizioen berreskurapen nahia nabarmentzen da.
- 1976. eta 1978. urteak. IX. eta XI. edizioak. **Juan Azpeitia** (Donostia, 1955): nahiz eta Juan Azpeitia egun margolari joera abstraktukoa izan, garai honetan figurazioan murgilduta zegoen, eta gainera, detaile handiz eginiko errealismo baten alde apustua eginez. Hala ere, garai honetako bere koadroak errealitate oso urrunduak zeunden, eta jorratzen zituen gaiak aipatu dugun ukitu fantastikoa eta surrealistarekin bat egiten zuten, ukitu misterioso bat sortuz bere artelanen inguruan. Gaietan ere, Kalonjeren antzera, berezko euskal gaiak hizkuntza artistiko garaikidearekin uztartzen saiatzen zen, Euskal Herriko artista garaikide asko garai honetan proposatzen zuten bezala. Egun abstrakzioan murgilduta lan egiten du, artelanak guztiz desberdinak sortuz baina beste modu batean oso interesgarriak ere bai.
- 1977. urtea. X. edizioa. **Iñaki Arzak**: Iñaki Arzak artistak bere ibilbide profesionala ilustrazioari eta komikiari lotuta garatu du. Garai honetan margotzen zituen artelanak ondorioz, ilustrazioa eta komikiaren eragina dute, eta figurazioan eginak badaude ere, eta errealitate hurbil, garai honetan hain modan zegoen komiki fantastikoaren eragina jasoko dute bere lanek. egun bere lanak soiltasunaren eragina izan badute ere, garai honetan detaile handiko zaletasuna erakusten zuen.
- 1979. urtea. XII. edizioa. **Pablo Donezar** (Donostia, 1948): egun Pablo Donezarrek eskulturak eta instalakuntzak egiten baditu ere hizkuntza kontzeptual garaikideen inguruan, eta bereziki material desberdinen garapenean nabarmenduz, garai honetan pinturan jarduten zuen, pintura figuratiboa landuz gainera, baina aurrerakoia eta ausarta garairako. Ondorioz, hirurogeita hamar. hamarkadaren bukaeran Pablo Donezarrek errealitatea abiapuntu bazuen ere, bere garai honetako artelanetan errealitateko elementuak aitzakia bat besterik ez ziren beste kontzeptuak eta ideiak garatzeko, bereziki espazioaren inguruan, eta gizakiak sortzen dituen harremanak berarekin.

- 1980. eta 1984. urteak. XIII. eta XVII. edizioak. **Luis Marzalo**: Luis Marzaloren lana garai honetan Elias Salaverria Memorialean irabazle suertatu ziren beste hainbat margolarien artelanekin batera —Luis Astrain Anso, Juan Azpeitia, Iñaki Arzak—, harremana zuzena gordetzen du. Egun, bere pintura figuratiboa izaten jarraitzen badu ere, orain gai xumeak eta sinpleak gustukoak ditu bai konposizioan bai gaiaren aldetik. Baina bi sari nagusiak irabazi zituen urte hauetan Luis Marzaloren lanak askoz konplexuagoak ziren zentzu guztietan; tamaina handiak jorratuz eta detaileekiko joera nabarmena garatuz, garai honetako bere lanak ukitu fantastikoa eta surrealista oso gustukoa zuten, eta Juan Azpeitiarekin gertatzen den bezala, Vicente Ameztoyek egiten zituen lanak gogora ekartzen dizkigute, bertan tradizioa eta joera garaikideak uztartzen saiatzen baitzen.
- 1981. urtea. XIV. edizioa. Edizio honen emaitzak ez ditugu aurkitu.
- 1982. urtea. XV. edizioa. **Marga Hernando** (Donostia, 1950): Marga Hernandok garai honetan figurazioa ere jorratzen zuen, baina bere kasuan errealitatearekin lotura zuzenagoa sortuz. Teknika handiko margolaria, bere artelanak garai honetan nabarmentzen ziren detailearekiko zuten joeragatik eta aurreko urtetan jorratu gabe zeunden gai diferenteak planteatzeagatik, bere hausnarketatik lortutako emaitzak jarraituz.
- 1983. urtea. XVI. edizioa. Helduen sari nagusia eman gabe geratu zen.
- 1987. urtea. XVIII. edizioa. **Angel Uranga** (Zarautz, 1961): garai honetan Angel Urangak —Angel Gonzalez-Andres Uranga bezala ezaguna— egun egiten duen pinturarekin harremana ez duen pintura jorratzen zuen. Azken urtetan ezaguna egin bada ere bere artelanak espresiboak direlako eta hasierako jarrera figuratiboa joera abstraktuekin nahasten dituelako, garai honetan Uranga oraindik gehienbat figurazio hutsean murgilduta zegoen, Ur Taldeko kideen eta Bidasoako Eskolako beste zenbaiten estiloak eta ezaugarriak uztartuz; hau da, gai arruntak inpresionismoaren estiloarekin baina espresionismoaren teknikarekin jorratuak, eta teknika bikainarekin amaituak.
- 1988. urtea. XIX. edizioa. **Mikel Bergara** (Irun, 1965): tamalez ez dakigu Mikel Bergarak helduen sari nagusia lortu zuen artelana nolakoa zen, garai honetan pintura figuratiboa baztertu eta abstraktuan murgiltzen ari baitzen. Egun, pintura abstraktuaz gain beste adierazpen artistikoak eta hizkuntza desberdinak jorratu baditu ere, garai honetan Mikel Bergarak figurazioa lantzen zuen baina errealitatearekin loturak sortu gabe. Beste artelan batzuetan ikusteko aukera izan dugun arabera, gehienetan elementu formal bat abiapuntutzat hartuta —aulki bat, adibidez—, artelanean forma eta koloreen nahasketaren inguruko hausnarketa garatzen zuen, artelan pertsonalak sortuz, alde batetik oso formalak, baina beste aldetik hausnarketak baztertu gabe.
- 1989. urtea, XX. edizioa. **Jesus Maria Corman** (Donostia, 1966): Jesus Maria Corman bere ibilbidearen zehar beti nabarmendu bada ere egin dituen aldaketengatik eta jorratu dituen adierazpen eta gai desberdinengatik, bestela ere, komunezko ezaugarri finkoak eta sendoak mantentzeko gai izanda. Horrela, garai honetan artelanen izaera fisikoaz kezkatuta bazegoen ere eta artelanaren formetan, koloreetan eta trazuan hori nabarmentzen da, bestetik Jesus Maria Cormanen artelanetan nahiz eta artelana abstraktua izan —irabazle suertatu zen artelanean bezala—, gaiak, esanahiak beti garrantzia du. Kasu honetan, jarraitu beharreko marra horrek zalantza gabe hausnarketa asko sortzeko gaitasuna du, ikusi baino artelana begiratzeko behar dugun denbora hartzen badugu. Egun joera eta hizkuntzak kontzeptualagoak jorratzen baditu ere, bere kezka nagusiak gizakiaren hausnarketen inguruan hasierako berak izaten jarraitzen dute, eta ondorioz, Elias Salaverria Memorialean helduen sari nagusia jaso zutenen artean Jesus Maria Corman da ibilbide eta garapen sendo eta interesgarrienetakoa aurrera eman ahal izan duen artista.
- 1990. urtea. XXI. edizioa. **Fernando Arenaza** (Bergara, 1952): Fernando Arenazaren artelanak espresatzeko eta komunikatzeko duten gaitasunagatik nabarmendu dira beti. Garai honetako bere artelanak, gainera, testuinguru politikoarekin lotura estua izaten zuten, eta ondorioz, formak espresiboak izateaz gain erabiltzen zuen teknika ere oso adierazkorra zen. “Beste bostgarren mendeurrena II” artelanean Amerikaren konkista espainolen aldetik gogor

kritikatzen ari da figurazioa eta abstrakzioa nahasten dituen artelan baten bitartez. Bere ibilbidean Fernando Arenazak bide beretik jarraitu du, nahiz eta estiloan eta teknikaren aldetik zenbait aldaketak sumatu esparru askeago baten bila.

- 1991. urtea. XXII. edizioa. **Jesus Javier Unzu**: Jesus Javier Unzu margolari nafarrak garai honetan figurazioaren aldeko apustua mantentzen bazuen ere, bere margolanetan arte garaikidearen korrante berrien eraginak antzematen dira, bai elementu formalekiko bai eduki kontzeptualekiko.
- 1992. urtea. XXIII. edizioa. **Fernando Mikelarena** (Legasa, 1960): Fernando Mikelarenak egun bereziki eskultura jorratzen badu ere eta gainera hizkuntza abstraktua erabiliz, garai honetan pinturan aritzen zen. Garai honetako bere artelanetan, figurazioaren arrastorik geratzen bazen ere, bere apustua argia zen hizkuntza berrien alde, eta ondorioz, joera garaikideen eragina nabarmena zen ordurako.
- 1993. urtea. XXIV. edizioa. **Iñaki Zabala**: aurreko urteetako irabazleak bezala, Iñaki Zabalak egun artelan abstraktuak egiten baditu ere, garai honetan oraindik figurazioa jorratzen zuen baina errealtatetik urrun, bai formarekiko bai edukiekiko. Garai honetako bere artelanak erabiltzen dituzten erreferentzia literarioak nahiko adierazgarriak dira zentzu horretan, nahiz eta umoreak ere garrantzitsua izan bere planteamenduetan.
- 1994. urtea. XXV. edizioa. **Jose Maria Perea**: Jose Maria Perek adierazpen abstraktuak ditu gustukoak, abstrakzio aske eta adierazkorra, printzipioz araurik gabekoa baina bere estiloa eta hizkuntza artistikoak bigarren begiradak ere eskatzen dituenetako da. Gainera, nabarmendu beharreko beste ezaugarrietako bat garai honetan gustukoak zituen formatuak dira, txikiak, hurbilekoak baina adierazgarriak.
- 1995. urtea. XXVI. edizioa. **Oscar Barreras**: Oscar Barrerasen artelan saridunak garai honetako aniztasuna oso ongi islatzen du. Hizkuntza abstraktuak eta figuratiboak nahastuz, kolore argiak eta biziak zuri-beltzeko irudiekin —mastaben irudiak—, Oscar Barrerarek, bere belaunaldiko margolari gehienak bezala errealtatetik urruntzen da eta eduki kontzeptualetara jotzen du, irudimena eta filosofiari tarte handia eskainiz.
- 1996. urtea. XXVII. edizioa. **Iñaki Gracenea** (Hondarribia, 1972): Iñaki Graceneak egun pintura jorratzen jarraitzen badu ere, bere lan abstraktuak gero eta kontzeptualagoak dira eta adierazpen artistiko berriekin eta teknologi berrien erabilpenarekin uztartzen ari da. Garai honetan bere pinturan oraindik figuratibismoaren eta errealtatearen kutsua sumatzen bada ere, bai artelan sarituaren izenburuan bai antzematen diren formetan eta koloretan, argi dago urruntzen hasia dela abiapuntu honetatik, eta konposizioan eta pintzeladan antzematen direla geroago Iñaki Graceneak hartuko duen ibilbidea eta garapena arrakasta handiz.
- 1997. urtea. XXVIII. edizioa. **Judas Arrieta** (Hondarribia, 1971): Judas Arrietaren artelanen ezaugarri konstante bat izan da ilustrazioa eta komikiaren aldeko zaletasuna, eta zehazki, “manga” izeneko komiki japoniarrekiko. Egun, bere lanak, guztiz murgilduta badaude ere mundu bitxi honetan, Elias Salaverria Memoriala irabazi zuen unean oraindik pintura berarekiko interesa adierazten zuen eta bere kezka kontzeptualak ere beste esparru batzuetara zabaltzen ziren artelan sarituaren izenburuak erakusten duen bezala. Artelanaren izenburuak urte horretan hil zen artista alemaniarri eginiko omenaldi bat da, artista berezi bat, bera bezala aniztasuna eta nahasketa gustukoak baitzuten.
- 1998. urtea. XXIX. edizioa. **Gorka Eizagirre** (Donostia, 1971): Gorka Eizagirreraren artelana saritua artista gipuzkoarraren ibilbide eta garapena artistikoan lana bitxia da, lan hori margotu bezain laster pintura utzi eta argazkigintzari heldu baitzion. Bere argazki lanetan egun ikusten den bezala, pintura ere jorratzen zuenean adierazpen kontzeptualak eta kutsu minimalistaz ukituak gustukoak zituen, galderak bilatuz baina erantzunak ez aurkituz pinturaren helburuen inguruan. Ondorioz, nahiz eta adierazpen artistikoaz aldatu, argi dago gaur egun jorratzen dituen kezka eta gaia asko artelan honetan islatuta daudela.

- 1999. urtea. XXX. edizioa. **Iñaki Rodriguez** (Donostia, 1972): Iñaki Rodriguezek, Gorka Eizagirre bezala, egun argazkigintza eta instalakuntzak gustukoagoak baditu ere, garai honetan pinturan aritzen zen, eta Gorka Eizagirre ez bezala, aria jaso ondoren oraindik beste urte batzuk horrela jarraitu zuen. Bere lanak ere kutsu kontzeptuala nabarmen jorratzen dute, baina beste erreferentzi mota desberdinekin uztartuz pop artea bezala, argazkigintza bera eta, orokorrean, kultura “herrikoia” deituko genuena. Bere artelan sarituak guzti hori laburbiltzen du, eta beste erreferentzi gehiago ere proposatu, hirurogeita hamar. hamarkadako kartelgintza bezala edo hamarkada horretako zenbait filma.
- 2000. urtea. XXXI. edizioa. **May Vazquez**: May Vazquezen lana nahiko berezia gertatzen da Elias Salaverriaren Memorialaren amaieran kokatuta. Kolore argiz eta biziz egina, artelanean emakume ezezagun bat ikusten da biolina bat ezkerreko eskuan duela. Artelan figuratiboa eta kutsu errealistako izanik, pintzelada eta bereziki aukeratutako kolore gorriak oso adierazkorak eta beroak suertatzen dira, lan espresiboa osatuz. Artelana zuzenean galderak helaraziko balituzke bezala sentitzen da. Memorialaren azken lana izateko, egia esan, nahiko misterioitsua suertatzen da

Atal honekin amaitzeko, datu bitxi bat baina esanguratsua aipatu nahi dugu. Sarituak izan ziren 28 artistetatik —guztira 31 edizio ospatu baziren ere, 1981eko irabazleen zerrendarik ez dugu aurkitu, eta bi artistak helduen sari nagusia bi urtetan irabazi zuten—, bakarrik 19 artisten jaiotze datak lortu ahal izan ditugu, beste bederatzienak ez⁴⁶. Hala ere, oraindik bitxiagoa da, datu honekin lotuta nabarmendu dezakegun ondorioetako bat, hots, artistek zenbateko adinarekin lortu zuten sari nagusia irabaztea. Beharrezko eragiketak egin ezker, ohartuko gara 19 artistatik 10 artistak 30 urte baino gutxiagorekin lortu zutela sari nagusia⁴⁷, beste zortzik 30 eta 40 urte arteko adinean⁴⁸, eta azkenik, artista bakar bat izan da 40 urte baino gehiagorekin sari nagusia lortu zuena⁴⁹. Datu honekin ondorioztatu dezakeguna zera da, Elias Salaverria Memorialak, bereziki, artista gazteen lana bultzatzea lortu zuela, adin batean honelako laguntzak ezinbestekoak direnean.

⁴⁶ Lortu ez ditugun artisten jaiotze data zerrenda honako hau da: Jose Antonio Arreche, Maria Lourdes Kalonje, Iñaki Arzak, Luis Marzalo, Jesus Javier Unzu, Iñaki Zabala, Jose Maria Perea, Oscar Barreras eta May Vazquez.

⁴⁷ 30 urte baino gutxiagorekin Elias Salaverria Memorialean helduen sari nagusien artistak eta adinak honako hauek dira: 1969an Tomas Hernandez Mendizabalek, 29 urteekin; 1972an Luis Astrain Ansok, 23 urteekin; Juan Azpeitiak, 1976an lehen aldiz 21 urteekin eta bigarrenengoan 1978an 23 urteekin; 1987an Angel Urangak, 26 urteekin; 1988an Mikel Bergarak, 23 urteekin; 1989an Jesus Maria Cormanek 23 urteekin; 1996an Iñaki Graceneak, 24 urteekin; 1997an Judas Arrietak, 26 urteekin; 1998an Gorka Eizagirrek, 27 urteekin; eta 1999an Iñaki Rodriguezek, 28 urteekin.

⁴⁸ 30 eta 40 urte artean helduen sari nagusia lortu zuten artistak eta beraien adina honako hauek dira: 1968an Alejandro Tapiak, 38 urteekin; 1970an Marta Cardenasek 30 urteekin; 1971ean Carlos Bizcarrondok, 36 urteekin; 1979an Pablo Donezarrek, 31 urteekin; 1982an Marga Hernandok, 32 urteekin; 1990ean Fernando Arenazak, 38 urteekin; eta 1992an Fernando Mikelarenak, 32 urteekin.

⁴⁹ 40 urte baino gehiagorekin sari nagusia lortu zuen artista 1973an Antonio Mateo Real izan zen, 46 urteekin.

7. MEMORIALAREN SARITUTAKO LANAK: AURKITUTAKO LANEN KATALOGAZIOA

Ikerketa honen azken atalean lanen katalogazioa egin dugu. Horretarako, hasieratik aipatu beharra dugu, katalogazio lanak burutzeko orduan kontutan hartu dugun lehen irizpidea izan dela Lezo herrian bakarrik dauden artelanak kontutan hartzea. Hau da, ez dugu saria irabazi zuten artista guztiengana jo, baizik eta Lezo herrian kokatzen diren artelanetara mugatu gara; jakin badakigu zenbait artista saria jaso zuten artelana gordetzen dutela⁵⁰, baina artista guztiekin helburu hori lortzea ezinezkoa zenez, horregatik mugatu gara Lezo herrian dauden artelanetara, eta zehazki, Lezoko Udalak jabetzan gordeta dituenetara. Hala ere, ikerketaren aurreko ataletan aipatu dugun bezala, artelanen jabetzaren inguruan kontutan hartu beharreko afera bat gertatzen da, hots, urte batzuetan sari nagusiaren irabazleak artelana etxera eramaten bazuen ere⁵¹, beste batzutan memorialaren antolatzaileak —aurrena Allerru elkarteak, eta gero Lezoko Udala— artelanekin geratzen ziren⁵². erabaki honen ondorioz, guztira 30 lan sarituetatik 12 aurkitu dira guztiak udal eraikinetan⁵³, eta besteen kokalekua aurkitzen saiatu bagara ere, ez dugu lortu⁵⁴.

Horregatik, ikerketa lanekin amaitzeko, aurkitu diren lanen katalogazioa egingo dugu fitxa eredu zehatz bat jarraituz, honako azpi atalez osatuta artelana sarituarekiko: urtea, edizioa, izenburua, artista, neurriak, euskarria, teknika, deskribapena, kokapena eta egoera⁵⁵.

- 1go artelana: **“El carnaval de Lanz”**
 - Urtea: 1975
 - Edizioa: VIII
 - Izenburua: “El carnaval de Lanz”
 - Artista: Maria Lourdes Kalonje
 - Neurriak: 58x68 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: Lanzeko (Nafarroa) inauterien eszena bat ikusten da, pertsonaia eta kolore askorekin eta biziarekin; lehen planoan inauteriko pertsonaia daude eta bigarrean etxeak
 - Kokapena: Udaletxea, lehen solairua

- 2. artelana: **“Premonición”**
 - Urtea: 1978

⁵⁰ Fernando Mikelarena adibidez.

⁵¹ Artista irabazleak artelan saritua etxera eramateko aukera izango zuten, ziurrenik, lehen aipatu dugun bezala, parte hartze handiago bat bilatzeko asmotan antolatzaileen aldetik. Egoera hau bi alditan eman zen, aurrena 1968tik 1974ra, eta geroago, 1991tik 1993ra. Ondorioz, 10 artelan sarituak izango liriteke artisten egileen jabetzapean geratu zirenak, zehazki, honako artista hauen lanak: Alejandro Tapia, Tomas Hernandez Mendizábal, Marta Cardenas, Carlos Bizcarrondo, Luis Astrain Anso, Antonio Mateo Real, Jose Antonio Arreche, Jesus Javier Unzu, Fernando Mikelarena eta Iñaki Zabala..

⁵² Printzipioz, antolatzaileak eskuratu zituzten lanak 20 izan ziren, eta horietatik 12 udal eraikinetan aurkitu badira ere, zortzi ez dira inon agertu; azaldu ez diren artelanak honako artista hauek eginikoak dira: Juan Azpeitia, Iñaki Arzak, Pablo Donezar, Luis Marzalo —bi artelan—, Marga Hernando eta Mikel Bergara.

⁵³ Lezoko Udal eraikinetan Elias Salaverria Memorialean irabazi zuten artelanez gain beste artelan batzuk ere aurkitu dira; hauen artean nabarmendu, zehazki, memorialarekin harremanetan daude beste bi lan: Luis Marzaloren “Renunciar anticipadamente a la esperanza”, 1979ko lana —bigarren saria lortu zuen—, eta Javier Sagarzazuren lan bat, izenburu eta data gabekoa —Javier Sagarzazuk bigarren saria lortu zuen memorialean 1974, 1976 eta 1978an—, eta gero, bereziki Udaletxean beste artelan asko ere aurkitu dira baina guztiak Lezon 1995etik aurrera antolatzen zen Jendaurreko lehiaketakoak dira, bertan sariak lortu zituzten artelanak.

⁵⁴ Lezoko Udalaren, eta ondorioz, ikerketa hau burutu duten egileena ere, asmoa izan da galdutako artelanak ez eskuratu Udalaren jabetzarako, baizik soilik bakoitzaren kokalekua zehaztu artelan horien egoera jasoz eta deskribatuz. Ikerketa honen egileek asmo hau burutzen saiatu badira ere —prentsan deialdia zabalduz, adibidez, *Hitza* egunkarian— ez dute emaitzarik lortu.

⁵⁵ Artelan irabazleen argazkiak eta bigarren geratu ziren beste bi lanenak ere lanaren zortzigarren eranskinean bildu ditugu.

- Edizioa: XI
 - Izenburua: “Premonición”
 - Artista: Juan Azpeitia
 - Neurriak: 58x68 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan lehen planoan txorimalo bat ikusten da kolore argiekin margotua
 - Kokapena: Udaletxea, bigarren solairua
- 3. artelana: “**Leyendo el periodico**”
 - Urtea: 1987
 - Edizioa: XVIII
 - Izenburua: “Leyendo el periodico”
 - Artista: Angel Uranga
 - Neurriak: 60x117 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan gizon bat ikusten da eserita egunkaria irakurtzen
 - Kokapena: Udaletxea, bigarren solairua
- 4. artelana: “**Siguiendo la línea**”
 - Urtea: 1989
 - Edizioa: XX
 - Izenburua: “Siguiendo la línea”
 - Artista: Jesus Maria Corman
 - Neurriak: 90x180 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: mistoa
 - Deskribapena: paisaia batean kokatuta marra bat ikusten da, marrak ezkerretik eskuinera zeharkatzen du planoan; eskuinetan, margolanaren beheko partean, ontzi bat izan daitekeena antzematen da; koadroak testura handia du eta estiloa eta trazuak oso adierazkorrak dira
 - Kokapena: Tomas Garbizu Musika Eskola
- 5. artelana: “**Beste bosgarren mendeurrena II**”
 - Urtea: 1990
 - Edizioa: XXI
 - Izenburua: “Beste bosgarren mendeurrena II”
 - Artista: Fernando Arenaza
 - Neurriak: 30x90 zm.
 - Euskarria: egurra
 - Teknika: mistoa, akrilikoa eta argizaria
 - Deskribapena: artelanean hiru atal bereizten dira, erdikoan bi indigenen irudia ikusten da eta alboetan trazu abstraktu batzuk kolore bizitan margotuak
 - Kokapena: Andreone Kultur Etxea, liburutegia, lehen solairua
- 6. artelana: “**Naranja**”
 - Urtea: 1994
 - Edizioa: XXV
 - Izenburua: “Naranja”
 - Artista: Jose Maria Perea
 - Neurriak: 23x35 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan abstraktu bat da, fondoan laranja margotuta du eta hainbat pintzelada adierazkorraz horniturik dago
 - Kokapena: Udaletxea, bigarren solairua
- 7. artelana: “**La escalera como ejemplo de orden**”

- Urtea: 1995
 - Edizioa: XXVI
 - Izenburua: "La escalera como ejemplo de orden"
 - Artista: Oscar Barreras
 - Neurriak: 60x120 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelanean hiru plano desberdintzen dira; azkenekoan erretikula bat ikusten da, bigarren goan forma abstraktuak kolore bizian margotuak eta lehen planoan bi irudi, bi mastabeena zuri-beltzean, argazki itxurarekin
 - Kokapena: Tomas Garbizu Musika Eskola
- 8. artelana: "**Paisaia**"
 - Urtea: 1996
 - Edizioa: XXVII
 - Izenburua: "Paisaia"
 - Artista: Iñaki Gracenea
 - Neurriak: 150x145 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan abstraktua da, kolore berdeak eta horiak nabarmentzean dira, eta zuhaitza baten hostoak lainoen artean irudikatzen duela ematen du
 - Kokapena: Udaletxea, bigarren solairua
- 9. artelana: "**Homenaje a Martin Kippenberger**"
 - Urtea: 1997
 - Edizioa: XXVIII
 - Izenburua: "Homenaje a Kippenberger"
 - Artista: Judas Arriera
 - Neurriak: 80x150 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan ere bi plano desberdindu behar dira, azkenekoan margo abstraktu bat da kolore horiak eta berdeak nagusi, eta lehen planoan komiki japoniarren elementuak ikusten dira, beso bat, aurpegi bat, e.a.
 - Kokapena: Polikiroldegia, aldagelak
- 10. artelana: **I/g**
 - Urtea: 1998
 - Edizioa: XXIX
 - Izenburua: I/g
 - Artista: Gorka Eizagirre
 - Neurriak: 200x200 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan fondo beltza batean lauki bat dago irudikatuta forma organikoez osatua eta grisa koloreez margotuta hirugarren dimentsioa irudikatu nahian
 - Kokapena: Polikiroldegia, kantxa
- 11. artelana: **I/g**
 - Urtea: 1999
 - Edizioa: XXX
 - Izenburua: I/g
 - Artista: Iñaki Rodriguez
 - Neurriak: 250x120 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan palmera batzuk iruditzen dira, kolore beltzez margotuak daude eta azken planoan kolore hori bizia nagusia da

- Kokapena: Herri eskola, lehen solairua
- 12. artelana: **I/g**
 - Urtea: 2000
 - Edizioa: XXXI
 - Izenburua: I/g
 - Artista: May Vazquez
 - Neurriak: 60x105 zm.
 - Euskarria: mihisea
 - Teknika: olio
 - Deskribapena: artelan honetan emakume bat irudikatuta dago; kolore gorriak eta biziak nagusi dira, eta eskutan emakumeak biolina bat eramaten du
 - Kokapena: Udaletxea, bigarren solairua

Atal honekin amaitzeko aipatu, orokorrean, lanen egoera ona dela, baina kokalekua zenbait artelanetan agian ez da aproposena. Gainera, Lezoko Udal eraikinetan banatuta dauden artelan hauek ez dute alboan oharrik egilearen izenarekin, artelanaren izenburuarekin eta, bereziki, Elias Salaverria Memorialean sari nagusia lortu zutela adierazten duenik.

8. AMAIERA: IKUSPEGI OROKORRAK ETA BEGIRADA ZEHATZAK

Memorialaren historia aztertu ondoren, hasierako asmoak bete ditugula uste dugu, eta bereziki argi geratu da begirada zehatz batek ikuspegi orokorra hobekiago aztertzen eta ulertzen laguntzen duela; azken finean, sarreran aipatzen genuen bezala, historia istorioz osaturik dago, eta azken hauen azterketak zeharrezkoak dira lehenengoak hobekiago idazteko.

Baina memorialaren azterketak beste ondorio batzuk ere utzi dizkigu. Hauen artean, lehenengo nabarmendu memoriala eta Elias Salaverria margolari lezoarra nola zeharka baina zuzenean harremanetan egon ziren; naiz eta lehiaketak ez zuen aipamenik egiten Elias Salaverriaren lanari, gaiei edo estiloari, margolari gazteei sarituz eta askatasun artistikoa bultzatuz, Elias Salaverriari egin zitzaiokeen omenaldi beroena eta hunkigarriena izan zen. Azken finean lehiaketak, dirulaguntzak edo bekak oraindik ere ezinbestekoak baitira artista gazteentzat; argi dago, testuinguru artistikoa asko aldatu bada ere, oraindik dirulaguntza hauek beharrezkoak dira, eta baita artelanak erakusteko aukera izan ere, artistentzat ikusleekin harremana izatea ezinbestekoa baita.

Horregatik, Lezoko Udalaren eta Eusko Ikaskuntzaren asmoa Elias Salaverria Memoriala berreskuratuz eta berriro antolatzen hasiz berri ezin hobea da, egun lehiaketa eta sari gutxi antolatzen baitira eta artisten beharrak, sakonean eta muinean, ez direlako aldatu. Honen adibide bat da urte honetan bere jaiotzaren mendeurrena ospatzen dugun artistaren kasua; Jorge Oteizak, diru laguntzak izan zituenean —Juan Huarte enpresarioarenak, adibidez— bere lan ausartenak eta ospetsuenak burutzeko gai izan zen baina, bestalde merkatuari esker eta bere kabuz bizi behar izan zuenean, Euskal Herriko plaza eta txoko asko eskultura erraldoiez bete zituen askotan neurria, proportzioa, materiala edo formaren inguruko erabaki aproposenak hartu gabe.

Hala ere, memorialak ibilbidea berreskuratzen badu, aurretik zenbait gaien inguruan erabaki garrantzitsuak hartu beharko ditu. Lehenengo antolakuntzarekiko izan beharko du, memoriala bat antolatzea lan handia baita eta ondorioz gestio profesionalago bat beharko da. Baldintza honekin batera areto egoki baten beharra ere ezinbesteko beste baldintzetako bat, urte askotan memorialak izan zuen arazo larrietakoa izan baitzen.

Behin bi baldintza hauek beteak, memorial berriaren hasieratik ongi finkatu beharko dira eta argi dago aurreko oinarriekin aurrera egitea zaila izango dela. Azken urte hauetan arte garaikidearen panorama asko aldatu da, eta egun aurreko oinarriak mantenduko baziren —askatasuna zentzu guztietan— epaimahaiak hartu beharreko erabakiak oso zailak eta konplexuak izango ziren. Ondorioz, oraingo honetan ere, begirada zehatzak defendatu nahi ditugu, eta nolabait memorialaren oinarriak mugatu, bideratu. Hori egiteko modu asko daude baina aukeretako bat izan liteke lehiaketa pintura genero bati mugatzea —erretratua, historia, paisaia—, teknika edo estilo bati, adin bateri, e.a. modu honetan memoriala bideratuz asmatzea errazagoa izango baita.

9. ERANSKINAK

9.1. Elias Salaverria Memoriala: Datu Basea Urtez urte Informazio unitateak

- Datu orokorrak:
 - Urtea
 - Edizioa
 - Erakusketa egunak
- Oinarrizkoak:
 - Kategoriak
 - Partaidea kopurua
 - Lan kopurua
 - Sariak
- Epaimahaia: Epaimahai kiden izenak
- Irabazleak: irabazleen eta lanen izenak kategorietan antolatuta
- Iturriak: prentsa, papera edo diptikoa
- Besteak:
 - Aretoa
 - Antolatzaileak
- Oharrak: beste datu interesgarriak

- **Datu Orokorrak:**
 - 1968. urtea
 - Igo edizioa
 - 09/12-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 8.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Vicente Ameztoy, Francisco Usabiaga, Carlos Gorospe, Angel Gazcue eta Antonio Viglione
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Alejandro Tapia, “Iglesia de Durango”**
 - **Gazteak:**
 - 1go saria: Ignacio Javier Aguirre
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/12) eta “La Voz de España” (09/13)
- **Besteak:**
 - Aretoa: Ikastola
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Egun hauetan Lezo herrian Elias Salaverriaren omenez erakusketa bat antolatu zen bere lanekin.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1969. urtea
 - II. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 10.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Tomas Hernandez Mendizabal, “Pintura”**
 - **Gazteak:**
 - 1go saria: Ignacio Gavier Aguirre, “Dia gris en Eibar”
 - 2.go saria: Elisabet Lopetegui, “Paisaje”
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/13) eta “La Voz de España” (09/13)
- **Besteak:**
 - Aretoa: Ikastola
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1970. urtea
 - III. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 15.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Marta Cardenas, “Interior”**
 - **Gazteak:**
 - 1go saria: Maria Jose Olabe
- **Iturriak:** prentsa, “La Voz de España” (09/13)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1971. urtea
 - IV. edizioa
 - 09/12-14
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 15.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Carlos Bizcarrondo, “Cercanias a Valladolid”**
 - **Gazteak:**
 - 1go saria: Amaya Abaigar
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/26)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1972. urtea
 - V. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 15.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Jose Diego Bilbao, Julian Ugarte, Jose Berruezo eta Juan Maria Alvarez Empanza
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Luis Astrain Anso, “El tren”
 - 2. saria: Juan Eguiguren, “Cercanías de Aizarnazabal”
 - Akzesit: Jose Mensuro (Mensu), “Maternidad pensante”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Patxi Larrea, “Bodegon”
 - Akzesit: Antxoni Untain: “Pintura primera”
 - Gazteak:
 - Akzesit: Arantza Abaigar, “Caserio”
 - Akzesit: Pedro Egaña, “Pikoteka”
 - Akzesit: Imanol Sistiaga, “Nere Erria”
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/16)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Lehenengo aipamena prentsan irabazlearen lanaren jabetzaren inguruan, artelana egilearena da.
 - Lehenengo aldiz lezoar batentzat sari bat antolatzen da.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1973. urtea
 - VI. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 18.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Antonio Mateo Real, “Barcos”
 - 2. saria: Maricruz Sagarzazu, “Formas 1”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Jose Antonio Arreche, “Contaminación”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Pedro Maria Lizarazu, “Baserri bat”
 - 2. saria: Francisco Javier Mur, “Elgoibar”
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/12)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru; babeslea Lezoko Udala
- **Oharrak:**
 - *La Voz de España* egunkarian (09/13; 29. or.) Allerru elkarteko lehendakariari elkarrizketa bat egiten diote eta bertan Antxon Iburguren lehendakariak honako baieztapena egiten du: “Entra en nuestras futuras aspiraciones que este concurso tenga ámbito regional, ya que hasta el momento ha sido solamente provincial. Por ello estamos haciendo gestiones con objeto que podamos contar con un local suficientemente amplio donde se puedan hacer la exposiciones de futuras ediciones”.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1974. urtea
 - VII. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 28.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Jose Antonio Arreche, “Trapais” [Ilezoarra]**
 - 2. saria: Javier Sagarzazu
 - Ohorezko Aipamena: Jose Antonio Urruzula
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Antonio Amia
 - Akzesit: Patxi Larrea
 - Gazteak:
 - 1go saria: Arantxa Abaigen
 - Akzesit: Juan Manuek Crespo
 - Akzesit: Juana de Hoyon
- **Iturriak:** Rafael Bandres jauna
- **Besteak:**
 - Aretoa: Errusiar pabiloia
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Lehenengo aldiz lezoar batek helduen sari nagusia irabazten du; urte honetan helduen saria eta herritarrena bateragarriak zirenez, herritarren saria ere banatu zen.

Datu Orokorrak:

- 1975. urtea
- VIII. Edizioa
- 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: —
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Maria Lourdes Kalonje, “El carnaval de Lanz”**
 - Akzesit: Jose Angel Azcue, “Paisaje”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Joxean Arretxe
 - Gazteak:
 - 1go saria: Yosu Picabea
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/21)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1976. urtea
 - IX. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: —
 - Lanak: 64
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 28.000 pezeta, bigarrena 10.000 pezeta eta Herritarren saria 10.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Fernando Altube, lehendakaria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Juan Azpeitia, izenburu gabe**
 - 2. saria: Javier Sagarzazu, “Mujer en Hondarribi”
 - Ohorezko Aipamena: Francisco Javier Mur, “Arrato”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Patxi Larrea
 - Akzesit: lehiaketara aurkeztutako herriko beste lau margolarientzat⁵⁶
 - Gazteak:
 - 1go saria: Ainhoa Larrea, “Larrea”
 - 2. saria: Joaquin Busto, “Rederas”
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/26)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

⁵⁶ Herritar hauen izenak ez dakizkigu.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1977. urtea
 - X. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 28
 - Lanak: 55
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Jose Luis Zumeta, Vicente Orpea, Gonzalo Manso de Zuñiga eta Fernando Altube
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Iñaki Arzak, izenburu gabe
 - 2. saria: Iñaki Arzak, "Manikis"
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Patxi Larrea
 - Gazteak:
 - 1go saria: Jose Manuel Crespo
 - Haurrak:
 - 1go saria: Joseba Picabea
- **Iturriak:** prentsa, "La Voz de España" (09/16)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Lehenengo aldiz Gazteak izeneko saila bitan banatzen da, alde batetik Gazteak (11-14 urte) eta bestetik Haurrak (5-10 urte).

- **Datu Orokorrak:**
 - 1978. urtea
 - XI. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: —
 - Lanak: 80 (Helduak 60, Herritarrak 20)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Enrique Albizu, Francisco Roig, Carlos Sanz eta Fernando Altube
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Juan Azpeitia, “Premonición”**
 - 2. saria: Javier Sagarzazu, “Temor a...”
 - 3. saria: Iñigo Ormazabal
 - Herritarrak:
 - 1go saria: ex aequo:
 - Jose Antonio Arreche, “Muga Leost”
 - Antonio Amaiano, “Aspaldiko txokoa”
 - Gazteak:
 - 1go saria: —
 - Haurrak:
 - 1go saria: ex aequo:
 - J. I. Tecu, “Vista de Iciar”
 - Lander Zurutuza, “Paisaje de Pablo Las” eta “Egazpiak”
- **Iturriak:** prentsa, “El Diario Vasco” (09/16)
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1979. urtea
 - XII. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 41 (Helduak 31 eta Gazteak 10)
 - Lanak: 83 (Helduak 68 eta Gazteak 15)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Ricardo Ugarte, Enrique Ordoñez, Edorta Kortadi eta Fernando Altube
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Pablo Donezar, “Paseando”⁵⁷**
 - 2. saria: Luis Marzalo, “Renunciar anticipadamente a la esperanza”
 - Akzesit: Iñigo Hormazabal, izenburu gabea
 - Akzesit: Antonio Mateo, “Paisaje de la tierra”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Joxan Arretxe, izenburu gabea
 - Gazteak:
 - 1go saria. ex-aequo:
 - Iñaki Pikabea, “Kontaminazioa”
 - Alberto Arbeloa, “Casas de Ezkurra”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru, Babeslea: Aurrezki Kutxa Munizipala

⁵⁷ Diptikoa Pablo Donezar izena ordez Pablo Doriezar idatzita dago.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1980. urtea
 - XIII. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 37 (Helduak 28 eta Gazteak 9)
 - Lanak: 84 (Helduak 66, Gazteak 18)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Fernando Altube, Francisco Roig eta Josu Díaz Fernández
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Luis Marzalo, “Anónimo y Desterrados”**
 - 2go saria: Juan Carlos Alberdi, “Las clases sociales”
 - Aipamen bereziak:
 - Jesús Ul. Lizarriturri, “Urrikimendu”
 - Josu Urtizbera, “Nueve”
 - Rafael D. Irigoyen, “Caserio Txenpene”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Patxi Larrea, “Kutsadura”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Mikel Sarasua, izenburu gabe
 - Haurrak:
 - 1go saria: Joseba Pikabea, “Artxiola”
 - Aipamen berezia: Mikel Galardi Cuñado, “Eguna argitu”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru

- **Datu Orokorrak:**
 - 1981. urtea
 - XIV. edizioa
 - —
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 42 (Helduak 22, Gazteak 10 eta Haurrak)
 - Lanak: 85 (Helduak 51, Gazteak 20 eta Haurrak 14)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:** —
 - Helduak:
 - 1go saria:
 - 2.go saria:
 - Herritarrak:
 - 1go saria:
 - Gazteak:
 - 1go saria:
 - 2.go saria:
 - Haurrak:
 - 1go saria:
 - 2.go saria:
- **Iturriak:** papera bat, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Paperak ez du irabazleen izenik aipatzen.
 - Paperean partaideen jatorrizko herria dator, guztiak gipuzkoarrak dira.
 - Garaiko prentsak ez zuen memorialaren berri eman.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1982. urtea
 - XV. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 60 (Helduak 46 eta Gazteak 14)
 - Lanak: 132 (Helduak 100, Gazteak 32)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Marga Hernando, “Separación”**
 - 2. saria: Iñaki Eceiza, “Udazkena”
 - 3. saria: Javier Arroyo, “Intermundia”
 - Akzesit: Gregorio Arbeloa, “Ría de Oria”
 - Akzesit: Juan Jose Altuna, “Puerto de Ondarroa”
 - Akzesit: Elena Arneo, “Zuriñe”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Javier Calvo, “Lemóniz” (esmalte)
 - Gazteak:
 - 1go saria: Javier Arbeloa, “Caserio”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Ainhoa Aramburu, “Paisaje”
 - Akzesit: Fernando Arbeloa, “Muelle”
 - Akzesit: Mikel Galardi, “Entierro de la sardina”
- Iturriak: papera bat, Lander Zurutuzarena
- Besteak:
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: —
- Oharrak
 - Herritarren irabazlearen lana esmaltean egina.
 - Paperean partaideen jatorrizko herria dator, guztiak gipuzkoarrak dira.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1983. urtea
 - XVI. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 39 (Helduak 32, Gazteak 5 eta Haurrak 2)
 - Lanak: 82 (Helduak 62, Gazteak 14 eta Haurrak 6)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: eman gabea⁵⁸
 - 2. saria: Angel Gomez Espinosa, “Xello Sarra”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Lander Zurutuza, “Ospatu ziren jaiak”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Daniel Aizpurua, “Rapidos”
 - 2. saria: Javier Arbeloa, “Montes de Usurbil”
 - 3. saria: Fernando Arbeloa, “Cuevas de Landarbaso”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Alberto Arbeloa, “Caserío de Usurbil”
- **Iturriak:** papera bat, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Urte honetan herrian Elias Salaverriaren omenez erakusketa bat antolatu zuten, Donostiako San Telmo Museotik artelanak ekarriz.
 - Urte honetan ere, aurreko memorialetako irabazleekin erakusketa bat antolatu zuten antolatzaileek.

⁵⁸ Memorialaren edizio guztietatik, hau izan zen bakarra helduen sari nagusia banatu ez zuena.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1984. urtea
 - XVII. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 31 (Helduak 25, Gazteak 4 eta Haurrak 2)
 - Lanak: 55 (Helduak 46, Gazteak 7 eta Haurrak 2)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 60.000 pezeta, bigarrena 10.000 pezeta eta Herritarren saria 10.000 pezeta
- **Epaimahaia:** —
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Luis Marzalo, “28-8-83”**
 - 2.go saria: Jose Manuel Andreu, “Pintura 2”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Mariano Vidal, “Fiordo”
 - Gazteak:
 - 1go saria: ex aequo:
 - Javier Arbeloa, “Caserio Albistur”
 - Alberto Arbeloa, “Santo Cristo de Lezo”
 - Fernando Arbeloa: Vista de Azcoitia”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Ainara Larrea, Candela
- **Iturriak:** papera bat, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: Acha aserraderoak
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - Paperean partaideen jatorrizko herria dator, guztiak gipuzkoarrak dira.

- **Datu Orokorrak:**
 - **1985. urtea**
 - Urte honetan ez zen Memoriala ospatu
- **Oharrak:**
 - Garaiko alkatetza eta herriko elkarteen artean ez zen adostasunik egon eta Memoriala ez zen ospatu.

- **Datu Orokorrak:**
 - **1986. urtea**
 - Urte honetan ez zen Memoriala ospatu
- **Oharrak:**
 - Garaiko alkatetza eta herriko elkarten artean ez zen adostasunik egon eta Memoriala ez zen ospatu.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1987. urtea
 - XVIII. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 34 (Helduak 27, Gazteak 4 eta Haurrak 3)
 - Lanak: 74 (Helduak 57, Gazteak 10 eta Haurrak 7)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Jose Berruezo, Juan Luis Mendizabal eta Julian Martinez
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Angel Gonzalez-Andres Uranga**, “Leyendo el periodico”⁵⁹
 - 2. saria: Miguel Angel Bergara Etxeberria, izenburu gabea
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Andoni Treku, “Segundu bi” (oleo/acrilico)
 - Gazteak:
 - 1go saria: Jon Andoni Urisabel, “San Juan de Gaztelugaitz”
 - 2. saria: Asier Etxeburua, “Caserio de la colina”
 - 3. saria: Ibon Ponce, izenburu gabea
 - Haurrak:
 - 1go saria: Igotz del Teso, “Paisaje”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena
- **Besteak:**
 - Aretoa: Andreone Kultur Etxea
 - Antolatzaileak: Allerru; Babeslea: Aurrezki-Kutxa Munizipala

⁵⁹ Angel Gonzalez-Andres Uranga artista egun Angel Uranga bezala ezagunagoa da, eta ondorioz, lanean horrela idatzi dugu.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1988. urtea
 - XIX. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 25 (Helduak 19, Gazteak 4 eta Haurrak 2)
 - Lanak: 54 (Helduak 40, Gazteak 10 eta Haurrak 4)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 60.000 pezeta, bigarrena 10.000 pezeta eta Herritarren saria 10.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Justo Pascua, Angel Gonzalez-Andres Uranga eta Edorta Kortadi
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Mikel Bergara, “Un lugar para una sombra”
 - 2. saria: Javier Celestino, izenburu gabea
 - Aipamen berezia: Jon Mercero, izenburu gabea
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Andoni Treku, “Mar Eo”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Ibon Ponce, “Hodeiertz Erauntsitsu”
 - 2. saria: Aritz del Teso, “Caserío”
 - 3. saria: Igotz del Teso, “Paisaje”
 - Haurrak:
 - 1go saria: ex aequo:
 - Eduardo Arbeloa, “Paisaje”
 - Idoia Aizkorreta, “Paisaje”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutzazarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Andreone Kultur Etxea
 - Antolatzaileak: Allerr, Babeslea: Aurrezki-Kutxa Munizipala

- **Datu Orokorrak:**
 - 1989. urtea
 - XX. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 32 (Helduak 22, Gazteak 4 eta Haurrak 6)
 - Lanak: 62 (Helduak 44, Gazteak 6 eta Haurrak 12)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Ana Santo Domingo, Maria Aramendi eta Joseba Presentacion
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Jesus Maria Corman**, “**Siguiendo la linea**”
 - 2. saria: Miguel Angel Belza, “Pasai Donibane”
 - Sari berezia: Fernando Mitxelena, “Silencio”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Lander Zurutuza, “Florida, 1715”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Aitor del Teso, “Recordando el pasado”
 - 2. saria: Idoia Aizkorreta, “Xabier”
 - 3. saria: Lourdes Aizkorreta, “Caminos dificiles”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Lorea Intxaurrendiera (oleo)
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Andreone Kultur Etxea
 - Antolatzaileak: Allerru; Babeslea: Aurrezki-Kutxa Munizipala

- **Datu Orokorrak:**
 - 1990. urtea
 - XXI. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 38 (Helduak 30, Gazteak 5 eta Haurrak 3)
 - Lanak: 74 (Helduak 56, Gazteak 12 eta Haurrak 6)
 - Sariak: —
- **Epaimahaia:** Juan Luis Mendizabal, Joxe Grazenea eta Iñaki Moreno
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Fernando Arenaza Ecenarro**, “Beste Bostgarren mendeurrena II”
 - 2. saria: Mikel Ganborena Diaz, izenburu gabe
 - 3. saria: Mª Angeles Amutxastegi Esnaola, izenburu gabe
 - Sari Berezia: Nagore Martinez Alvarez, “Torso”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Aitor del Teso Zaitegi, “Mirandaola”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Nagore Martinez Alvarez, “Figura”
 - 2. saria: Igotz del Teso Zaitegi, “Londres Baserria”
 - 3. saria: Idoia Aizkorreta Urkizu, “Zuhaiztien freskotasunean”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Eduardo Arbeloa Lobato, “Ratón de Getaria”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Andreone Kultur Etxea
 - Antolatzaileak: Allerru; Babeslea: Aurrezki-Kutxa Munizipala
- **Oharrak:**
 - Nagore Martinez gazteak helduen sari berezi bat irabazi zuen

- **Datu Orokorrak:**
 - **1991. urtea**
 - **XXII. edizioa**
 - Gabonetan, 1991/12/31-1992/01/10
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 70
 - Lanak: 70 (Helduak 63, eta Gazteak eta Haurrak 7)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 250.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Daniel Txopitea eta Carlos Inda
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Jesus Javier Unzu, “Ekoncon”**
 - 2. saria: Mikel Danborena, izenburu gabea
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Andoni Treku, “Inperua eta zerua”
 - Gazteak:
 - 1go saria: ex aequo:
 - Miren Agurtzane Ugarte, “Txingudiko egunargitza”
 - Igotz del Teso, “Itsas ertza”
 - Nagore Martinez
- **Iturriak:** prentsa, Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru
- **Oharrak:**
 - 1991an “Lezokoak” izenburupean Lezo herriko zortzi margolarien erakusketa bat antolatu zuten Santakruzetan; bertan parte hartu zuten margolariak honako hauek izan ziren: Argiñe Carrera, Jesús Bernal, Abel Corchero, Xabier Picabea, Mikel Susperregi, Aitor del Teso, Andoni Treku eta Lander Zurutuza izan ziren; erakusketa Andreone Kultur Etxean egin zen irailaren 10 eta 16 bitartean eta guztira 32 artelan aurkeztu zituzten.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1992. urtea
 - XXIII. edizioa
 - Gabonetan, 1992/12/31-1993/01/10
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 30 (Helduak 26, Gazteak 2 eta Haurrak 2)
 - Lanak: 70 (Helduak 59, Gazteak 5 eta Haurrak 6)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 250.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Daniel Txopitea, Carlos Inda eta Elena Setien
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Fernando Mikelarena Arretxea, "Itxoto"**
 - 2. saria: Abel Corchero Vazquez, izenburu gabea
 - Gazteak:
 - 1go saria: Idoia Aizkorreta, "Itsas ertza"
 - 2. saria: Igotz del Teso, "Eguzki Etorrera"
 - Haurrak:
 - 1go saria: Xabier Arregi, "Jaizkibel"
 - 2. saria: Maria Dominguez, "Paisaje"
- **Iturriak:** Lezoko udalaren paperak, Lander Zurutuzarenak, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: —
 - Antolatzaileak: Allerru;Laguntzailea: Lezoko Unibertsitateko Udala

- **Datu Orokorrak:**
 - 1993. urtea
 - XXIV. edizioa
 - 09/10-15
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak, Gazteak eta Haurrak
 - Partaideak: 65 (Helduak 56, Gazteak 8 eta Haurrak 1)
 - Lanak: 141 (Helduak 127, Gazteak 13 eta Haurrak 1)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 250.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Pepi Makazaga Alberdi, Jesus Javier Unzu Iraola eta Iñaki Moreno Ruiz de Eguino
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Iñaki Zabala, “Esperando a Godot”
 - 2. saria: Jesus Maria Corman, “Digital”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Maritxu Apeztegia, “Paisaje Nevado”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Eneko Arruza, “Amets biluzia”
 - Haurrak:
 - 1go saria: Izarne Zelaia, “Aurpegi zatiak”
- **Iturriak:** Diptikoak, Lander Zurutuzarenak, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Andreone Kultur Etxea
 - Antolatzaileak: Allerru; Laguntzailea: Lezoko Unibertsitateko Udala; Babeslea: Kutxa Fundazioa

- **Datu Orokorrak:**
 - 1994. urtea
 - XXV. edizioa
 - 09/13-18
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 58 (Helduak 26 eta Gazteak 2)
 - Lanak: 58 (Helduak 56 eta Gazteak 2)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Pepi Makazaga Alberdi, Victoria Montolivo Antinopay eta Carlos Inda de Luis
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Jose Maria Perea, “Naranja” [lezoarra]**
 - 2.go saria: Iñaki Zabala, “Erdiko mugan”
 - Aipamen berezia: Iñigo Fernandez de Nogrado, izenburu gabea
 - **Gazteak:**
 - 1go saria: Amaia Madrigal, “Pueblo pesquero”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Udal Alondegia
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala, Babeslea: Kutxa Fundazioa
- **Oharrak:**
 - Urte honetan Lezoko Unibertsitateko Udala antolatzaile lanak berak bakarrik hartzen ditu.
 - Urte honetan Lezoko Udalak lehen aldiz antolatzen du Santakruzetan Jendaurreko Lehen Margo-Sariketa.
 - Urte honetatik aurrea artista bakoitzak bakarrik lana bat aurkeztu dezake.
 - Bigarren aldiz memorialaren historian lezoar batek helduen sari nagusia irabazten du; garai honetan helduen saria eta herritarrena ez ziren bateragarriak eta ondorioz herritarren saria banatu gabe geratu zen.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1995. urtea
 - XXVI. edizioa
 - 09/13-17
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 98 (Helduak 94 eta Gazteak 4)
 - Lanak: 98 (Helduak 94 eta Gazteak 4)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Pello Alberdi, Juan Jose Altuna eta Bingen de Pedro
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Oscar Barreras**, “La escalera como ejemplo de orden”
 - 2. saria: Iñigo Fernandez de Nograro, “Indar Pilulak”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Lander Zurutuza, “Altxor uhartea”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Isabel Gaiztarro, “Paisaia, Gudamendi”
- **Iturriak:** Diptikoak, Lander Zurutuzarenak, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri Eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala; Babeslea: Kutxa Fundazioa
- **Oharrak:**
 - 1995ean, Lezoko herri Alondegian, herriko zenbait artisten beste erakusketa bat antolatu zen Autobiaren aurka maiatzaren 10 eta 15 artean, bertan parte hartuz: Andoni Treku, Jesus Bernal, Xabier Picabea, Abel Corchero, Lander Zurutuza, Xabier Olaziregi eta Jose Maria Perea.

- **Datu Orokorrak:**
 - 1996. urtea
 - XXVII. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 80 (Helduak 74 eta Gazteak 6)
 - Lanak: 80 (Helduak 74 eta Gazteak 6)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Pello Alberdi, Juan Jose Altuna, Rikardo Azkargota, Oskar Barreras eta Urkiri Salaberria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Iñaki Gracenea, “Pasaia”
 - 2. saria: Mª Angeles Amutxastegi, “El espíritu del tiempo”
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Jose Mª Perea, “Interferencias”
 - Gazteak:
 - 1go saria: Eluska Zabalo, “Algortako portua”
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri Eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala; Babeslea: Kutxa Fundazioa

- **Datu Orokorrak:**
 - 1997. urtea
 - XXVIII. edizioa
 - 09/13-17
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 85 (Helduak 78 eta Gazteak 7)
 - Lanak: 80 (Helduak 78 eta Gazteak 7)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Manu Muniategiandikoetxea, Jose Ramon Amondarain, Iñaki Gracenea eta Urkiri Salaberria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: Judas Arrieta, “Homenaje a Martin Kippenberger”
 - 2. saria: Jon Andoni Urisabel, izenburu gabe
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Isa Soriano, izenburu gabe
 - Gazteak:
 - 1go saria: Aduna Egilegor, izenburu gabe
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri Eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala, Kultura Batzordea

- **Datu Orokorrak:**
 - 1998. urtea
 - XXIX. edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 78 (Helduak 71 eta Gazteak 7)
 - Lanak: 78 (Helduak 71 eta Gazteak 7)
 - Sariak: Helden lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Manu Muniategiandiakoetxea, Jose Ramon Amondarain, Judas Arrieta eta Urkiri Salaberria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **Gorka Eizagirre, izenburu gabea**
 - 2. saria: Mikel Louvelli, "Aldaketa"
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Abel Corchero, "Espantacalvario"
 - Gazteak:
 - 1go saria: Estibalizt Argilea, "No molesten"
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri Eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala, Kultura Batzordea

- **Datu Orokorrak:**
 - 1999. urtea
 - XXX. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 61 (Helduak 53 eta Gazteak 8)
 - Lanak: 61 (Helduak 53 eta Gazteak 8)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Gorka Eizagirre, Pello Mitxelena, Kimi Gañez eta Urkiri Salaberria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - **1go saria: Iñaki Rodriguez, izenburu gabe**
 - 2. saria: J.M. Martinez (Hafo), izenburu gabe
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Jesusa Sunsundegi, "Hendaiako harriak"
 - Gazteak:
 - 1go saria: Miren Apeztegia, izenburu gabe
- **Iturriak:** Diptikoa, Lander Zurutuzarena, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri Eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala, Kultura Batzordea

- **Datu Orokorrak:**
 - 2000. urtea
 - XXXI. Edizioa
 - 09/13-16
- **Oinarrizkoak:**
 - Kategoriak: Helduak, Herritarrak eta Gazteak
 - Partaideak: 65 (Helduak 59 eta Gazteak 6)
 - Lanak: 65 (Helduak 59 eta Gazteak 6)
 - Sariak: Helduen lehenengo saria 300.000 pezeta, bigarrena 100.000 pezeta, Herritarren saria 50.000 pezeta eta Gazteen saria 25.000 pezeta
- **Epaimahaia:** Iñaki Rodriguez, Pello Mitxelena, Iñaki Imaz eta Urkiri Salaberria
- **Irabazleak:**
 - **Helduak:**
 - 1go saria: **May Vazquez, izenburu gabe**
 - 2. saria: Aiert Alonso, "Michael"
 - Herritarrak:
 - 1go saria: Idoia Aizkorreta, "Peliarko aiton-amonak"
 - Gazteak:
 - 1go saria: Aitziber Irazoki, i/g
- **Iturriak:** Diptikoak, Lander Zurutuzarenak, eta Lezoko Udal Liburutegiko hemeroteka
- **Besteak:**
 - Aretoa: Herri eskola
 - Antolatzaileak: Lezoko Unibertsitateko Udala, Kultura Batzordea

9.2. Elias Salaverria Memoriala: Oinarrizko Datu Taula

Urtea	Edizioa	Erakusketa egunak	Kategoriak ⁶⁰	Artista kopurua ⁶¹	Artelan kopurua ⁶²	Epaimahai kide kopurua	Erakusketa aretoa
1968	I	09/13-16	2	— ⁶³	—	5	Ikastola
1969	II	09/13-16	2	—	—	—	Ikastola
1970	III	09/13-16	2	—	—	—	—
1971	IV	09/12-14	2	—	—	—	—
1972	V	09/13-16	2	—	—	4	—
1973	VI	09/13-16	2	—	—	—	—
1974	VII	09/13-16	2	—	—	—	Errusiar pabiloia
1975	VIII	09/13-16	2	—	—	—	—
1976	IX	09/13-16	2	—	64	—	—
1977	X	09/13-16	3	28	55	4	—
1978	XI	09/13-16	3	—	80	4	—
1979	XII	09/13-16	3	41	83	4	—
1980	XIII	09/13-16	3	31/10	68/15	3	—
1981	XIV	09/13-16	3	37	84	—	—
1982	XV	09/13-16	3	28/9	66/18	—	—
1983	XVI	09/13-16	3	42	85	—	—
1984	XVII	09/13-16	3	22/10/10	51/20/14	—	—
1985	XVIII	09/13-16	3	60	132	—	—
1986	XIX	09/13-16	3	46/14	100/32	—	—
1987	XX	09/13-16	3	39	82	—	—
1988	XXI	09/13-16	3	35/5/2	62/14/6	2	Acha aserraderoa
1989	XXII	09/13-16	3	31	55	—	—
1990	XXIII	09/13-16	3	25/4/2	46/7/2	—	—
1991	XXIV	09/13-16	3	34	74	3	Andreone Kulturetxea
1992	XXV	09/13-16	3	27/4/3	57/10/7	3	Andreone Kulturetxea
1993	XXVI	09/13-16	3	25	54	3	Andreone Kulturetxea
1994	XXVII	09/13-16	3	19/4/2	40/10/4	3	Andreone Kulturetxea
1995	XXVIII	09/13-16	3	32	62	3	Andreone Kulturetxea
1996	XXIX	09/13-16	3	22/4/6	44/6/12	3	Andreone Kulturetxea
1997	XXX	09/13-16	3	38	74	3	Andreone Kulturetxea
1998	XXXI	09/13-16	3	30/5/3	56/12/6	3	Andreone Kulturetxea
1999	XXXII	Gabonetan 12/31-10/1	2	70	—	2	—
2000	XXXIII	Gabonetan 12/31-10/1	3	63/7	—	3	—
2001	XXXIV	Gabonetan 12/31-10/1	3	30	70	3	—
2002	XXXV	09/10-15	3	26/2/2	59/5/6	3	Andreone Kulturetxea
2003	XXXVI	09/10-15	3	65	141	3	Andreone Kulturetxea
2004	XXXVII	09/13-18	2	56/8/1	127/13/1	3	Alondegia
2005	XXXVIII	09/13-18	2	58	58	3	Alondegia
2006	XXXIX	09/13-18	2	56/2	56/2	3	Alondegia

⁶⁰ Bi azaltzen direnean Nagusiak eta Gazteak dira, eta hiru azaltzen direnean Nagusiak, Gazteak eta Haurrak.

⁶¹ Aurrena partaide kopurua osoa azaltzen da, eta azpian kategorietan zehaztuta; bi daudenean Nagusiak eta Gazteak dira, eta hiru daudenean Nagusiak, Gazteak eta Haurrak.

⁶² Aurrena artelan kopurua osoa azaltzen da, eta azpian kategorietan zehaztuta; bi daudenean Nagusiak eta Gazteak dira, eta hiru daudenean Nagusiak, Gazteak eta Haurrak.

⁶³ Gidoi bat azaltzen den bakoitzean esan nahi du ez ditugula urte horren inguruan daturik aurkitu.

1995	XXVI	09/13-17	2	98 94/4	98 94/4	3	Herri Eskola
1996	XXVII	09/13-16	2	80 74/6	80 74/6	5	Herri Eskola
1997	XXVIII	09/13-17	2	85 78/7	85 78/7	4	Herri Eskola
1998	XXIX	09/13-17	2	78 71/7	78 71/7	4	Herri Eskola
1999	XXX	09/13-17	2	61 53/8	61 53/8	4	Herri Eskola
2000	XXXI	09/13-17	2	65 59/6	65 59/6	4	Herri Eskola

9.3. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Nagusien Datu Taula

Urtea	Edizioa	Irabazlearen izena	Artelanaren izenburua	Saria	Epaimahai kideen izenak	Artelanen kokapena ⁶⁴
1968	I	Alejandro Tapia	"Iglesia de Durango"	8.000 pezeta	Angel Gazcue, Francisco Usabiaga, Carlos Gorospe, Vicente Ameztoy eta Antonio Viglione	Artista
1969	II	Tomas Hdez. Mendizabal	"Pintura"	10.000 pezeta	—	Artista
1970	III	Marta Cardenas	"Interior"	15.000 pezeta	—	Artista
1971	IV	Carlos Bizcarrondo	"Cercanías de Valladolid"	15.000 pezeta	—	Artista
1972	V	Luis Astrain Anso	"El tren"	15.000 pezeta	Jose Diego Bilbao, Jose Berruezo, Julian Ugarte eta Juan Maria Alvarez Emparanza	Artista
1973	VI	Antonio Mateo Real	"Barcos"	18.000 pezeta	—	Artista
1974	VII	Jose Antonio Arreche	"Trapais"	28.000 pezeta	—	—
1975	VIII	Maria Lourdes Kalonje	"El carnaval de Lanz"	—	—	Antolatzaileak Udaletxea
1976	IX	Juan Azpeitia	Izenburu gabe	40.000 pezeta	Fernando Altube (zuzendaria)	—
1977	X	Iñaki Arzak	Izenburu gabe	—	Jose Luis Zumeta, Vicente Orpea, Gonzalo Manso de Zuñiga eta Fernando Altube	—
1978	XI	Juan Azpeitia	"Premonición"	—	Enrique Albizu, Carlos Sanz, Francisco Roig eta Fernando Altube	Antolatzaileak Udaletxea
1979	XII	Pablo Donezar	"Paseando"	—	Ricardo Ugarte, Enrique Ordoñez, Edorta Kortadi eta Fernando Altube	—
1980	XIII	Luis Marzalo	"Anónimo y desterrados"	—	Francisco Roig, Josu Diaz Fernandez eta Fernando Altube	—
1981	XIV	—	—	—	—	—
1982	XV	Marga Hernando	"Separación"	—	—	—
1983	XVI	<i>eman gabea</i>	<i>eman gabea</i>	—	—	—
1984	XVII	Luis Marzalo	"27-8-83"	60.000 pezeta	Josu Diaz Fernandez eta Fernando Altube	—
1985	Ez					
1986	Ez					

⁶⁴ Kokapenarekiko bi datu bereiztu behar dira; lehenengoa, memorialaren oinarriak gai honen inguruan zer aipatzen zuten, hau da, lana irabazlearentzat ote zen edo antolatzaileentzat; eta bigarrena, antolatzaileentzat izanik egun non dagoen artelana.

1987	XVIII	Angel Uranga	“Leyendo el periodico”	—	Jose Berruezo, Juan Luis Mendizabal eta Julian Martinez	Antolatzaileak Udaletxea
1988	XIX	Mikel Bergara	“Un lugar para una sombra”	—	Justo Pascua, Angel Uranga eta Edorta Kortadi	—
1989	XX	Jesús Maria Corman	“Siguiendo la línea”	—	Ana Santo Domingo, Maria Aramendi eta Joxeba Presentación	Antolatzaileak Musika Eskola
1990	XXI	Fernando Arenaza	“Beste Bostgarren mendeurrena II”	—	Juan Luis Mendizabal, Jose Gracenea eta Iñaki Moreno Ruiz de Eguino	Antolatzaileak Liburutegia
1991	XXII	Jesús Javier Unzu	“Konkon”	250.000 pezeta	Daniel Txopitea eta Carlos Inda	Artista
1992	XXIII	Fernando Mikelarena	“Itxoto”	250.000 pezeta	Daniel Txopitea, Carlos Inda eta Elena Setien	Artista
1993	XXIV	Iñaki Zabala	“Esperando a Godot”	250.000 pezeta	Pepi Makazaga, Jesus Javier Unzu eta Iñaki Moreno Ruiz Eguino	Artista
1994	XXV	Jose Maria Perea	“Naranja”	300.000 pezeta	Pepi Makazaga, Victoria Montolivo eta Carlos Inda	Antolatzaileak Udaletxea
1995	XXVI	Oscar Barreras	“La escalera como ejemplo de orden”	300.000 pezeta	Pello Alberdi, Juan Jose Altuna eta Bingen de Pedro	Antolatzaileak Musika Eskola
1996	XXVII	Iñaki Gracenea	“Paisaia”	300.000 pezeta	Pello Alberdi, Juan Jose Altuna, Oscar Barreras, Ricardo Azkargota eta Urkiri Salaberria	Antolatzaileak Udaletxea
1997	XXVIII	Judas Arrieta	“Homenaje a Martin Kippenberger”	300.000 pezeta	Iñaki Gracenea, Manu Muniategiandiakoetxea, Jose Ramon Amondarain eta Urkiri Salaberria	Antolatzaileak Kiroldetgia
1998	XXIX	Gorka Eizagirre	Izenburu gabe	300.000 pezeta	Judas Arrieta, Manu Muniategiandikoetxea, Jose Ramon Amondarain eta Urkiri Salaberria	Antolatzaileak Kiroldetgia
1999	XXX	Iñaki Rodríguez	Izenburu gabe	300.000 pezeta	Gorka Eizagirre, Pello Mitxelena, Kimi Gañez eta Urkiri Salaberria	Antolatzaileak Herri Eskola
2000	XXXI	May Vazquez	Izenburu gabe	300.000 pezeta	Iñaki Rodríguez, Pello Mitxelena, Iñaki Imaz eta Urkiri Salaberria	Antolatzaileak Udaletxea

9.4. Elias Salaverria Memorialia: Irabazle Lezoarren Datu Taula

Urtea	Edizioa	Irabazlearen izena	Artelanaren izenburua
1968	I	Ez ⁶⁵	
1969	II	Ez	
1970	III	Ez	
1971	IV	Ez	
1972	V	Patxi Larrea	“El tren”
1973	VI	Jose Antonio Arreche ⁶⁶	“Contaminación”
1974	VII	Antonio Amia	—
1975	VIII	Joxean Arretxe	—
1976	IX	Patxi Larrea	“Txoko-bat”
1977	X	Patxi Larrea	—
1978	XI	Jose Antonio Arreche Antonio Amaiano ⁶⁷	“Muga Leost” ”Aspaldiko txokoa”
1979	XII	Joxan Arretxe	Izenburu gabe
1980	XIII	Patxi Larrea	“Kutsadura”
1981	XIV	—	—
1982	XV	Javier Calvo	“Lemoniz”
1983	XVI	Lander Zurutuza	“Ospatu ziren jaiak”
1984	XVII	Mariano Vidal	“Fiordo”
1985	Ez		
1986	Ez		
1987	XVIII	Andoni Treku	“Segundo bi”
1988	XIX	Andoni Treku	“Mar Eo”
1989	XX	Lander Zurutuza	“Florida, 1715”
1990	XXI	Aitor del Teso	“Mirandaola”
1991	XXII	Andoni Treku	—
1992	XXIII	Abel Corchero ⁶⁸	Izenburu gabe
1993	XXIV	Maritxu Apeztegia	“Paisaje Nevado”
1994	XXV	Jose Maria Perea ⁶⁹	“Naranja”
1995	XXVI	Lander Zurutuza	“Altxor uhartea”
1996	XXVII	Jose Maria Perea	“Interferencias”
1997	XXVIII	Isa Soriano	Izenburu gabe
1998	XXIX	Abel Corchero	“Espantacalvario”
1999	XXX	Jesusa Sunsundegi	“Hendaiako harriak”
2000	XXXI	Idoia Aizkorreta	“Peliarko aitona-amonak”

⁶⁵ Lehenengo lau urtetan ez zegoen sari berezirik artista lezoarrentzat.

⁶⁶ Edizio honetan Jose Antonio Arreche lezoarrak helduen sari nagusia irabazi zuen.

⁶⁷ Edizio honetan saria ex aequo bi margolari lezoarrentzat izan zen.

⁶⁸ Abel Corcherok edizio honetan nagusien bigarren saria ere irabazi zuen, ondorioz herritarren saria eman gabe geratu zen.

⁶⁹ Jose Maria Perek edizio honetan nagusien lehen saria ere irabazi zuen, ondorioz herritarren saria eman gabe geratu zen.

9.5. Elias Salaverria Memoriala: Irabazle Gazteen Datu Taula

Urtea	Edizioa	Irabazlearen izena	Artelanen izenburuak
1968	I	Ignacio Javier Aguirre	—
1969	II	Ignacio Javier Aguirre	“Dia gris en Eibar”
1970	III	Maria Jose Olabe	—
1971	IV	Amaya Abaigar	—
1972	V	Arantxa Abaigar Pedro Egaña Imanol Sistiaga ⁷⁰	“Caserio” “Pikotea” “Nere Erria”
1973	VI	Pedro Maria Lizarazu	“Baserri bat”
1974	VII	Arantxa Abaigen	—
1975	VIII	Yosu Picabea	—
1976	IX	Ainhoa Larrea	“Larrea”
1977	X	Jose Manuel Crespo	—
1978	XI	—	—
1979	XII	—	—
1980	XIII	Mikel Sarasua	Izenburu gabe
1981	XIV	—	—
1982	XV	Javier Arbeloa	“Caserio”
1983	XVI	Daniel Aizpurua	“Rapidos”
1984	XVII	Javier Arbeloa Alberto Arbeloa Fernando Arbeloa ⁷¹	“Caserio Albistur” “Santo Cristo de Lezo” “Vista de Azcoitia”
1985	Ez		
1986	Ez		
1987	XVIII	Jon Andoni Urisabel	“San Juan de Gaztelugatx”
1988	XIX	Ibon Ponce	“Hodeiertz Erauntsitsu”
1989	XX	Aitor del Teso	“Recordando el pasado”
1990	XXI	Nagore Martinez Alvarez	“Figura”
1991	XXII	Miren Agurtzane Ugarte Igotz del Teso Nagore Martinez ⁷²	“Txingudiko egunargitzea” “Itsas ertza” —
1992	XXIII	Idoia Aizkorreta	“Itsas ertza”
1993	XXIV	Eneko Arruza	“Amets biluzia”
1994	XXV	Amaia Madrigal	“Pueblo Pesquero”
1995	XXVI	Isabel Gaiztarro	“Paisaia, Gudamendi”
1996	XXVII	Eluska Zabalo	“Algortako portua”
1997	XXVIII	Aduna Egilegor	Izenburu gabe
1998	XXIX	Estibalitz Argilea	“No molesten”
1999	XXX	Miren Apeztegia	Izenburu gabe
2000	XXXI	Aitziber Irazoki	Izenburu gabe

⁷⁰ Edizio honetan sari nagusiaren ordean hiru akzesit banatu ziren.

⁷¹ Edizio honetan hiru sari nagusi banatu ziren.

⁷² Edizio honetan hiru sari nagusi banatu ziren.

9.6. Elias Salaverria Memorialia: Irabazle Haurren Datu Taula

Urtea	Edizioa	Irabazlearen izena	Artelanaren izenburua
1968	I	Ez ⁷³	
1969	II	Ez	
1970	III	Ez	
1971	IV	Ez	
1972	V	Ez	
1973	VI	Ez	
1974	VII	Ez	
1975	VIII	Ez	
1976	IX	Ez	
1977	X	Joseba Picabea	—
1978	XI	J. I. Tecu Lander Zurutuza ⁷⁴	“Vista de Iciar” ”Paisaje de Pablo Las” eta “Egazpiak”
1979	XII	Iñaki Picabea Alberto Arbeloa ⁷⁵	“Kontaminazioa” “Casas de Ezkurra”
1980	XIII	Joseba Picabea	“Artxiola”
1981	XIV	—	—
1982	XV	Ainhoa Aramburu	“Paisaje”
1983	XVI	Alberto Arbeloa	“Caserio de Usurbil”
1984	XVII	Ainhoa Larrea	“Candela”
1985	Ez		
1986	Ez		
1987	XVIII	Igotz del Teso	“Paisaje”
1988	XIX	Eduardo Arbeloa Idoia Aizkorreta	“Paisaje” “Paisaje”
1989	XX	Lorea Intxaurrendiera	—
1990	XXI	Eduardo Arbeloa	“Ratón de Getaria”
1991	XXII	—	—
1992	XXIII	Xabier Arregi	“Jaizkibel”
1993	XXIV	Izarne Zelaia	“Aurpegi zatiak”
1994	XXV	Ez	
1995	XXVI	Ez	
1996	XXVII	Ez	
1997	XXVIII	Ez	
1998	XXIX	Ez	
1999	XXX	Ez	
2000	XXXI	Ez	

⁷³ Urte hauetan ez zegoen Haurrentzako bereziki saria, soilik Gazteentzako baizik.

⁷⁴ Edizio honetan saria ex aequo bi margolarientzat izan zen, bigarrenak saria bi lanengatik jasoz.

⁷⁵ Edizio honetan saria ex aequo bi margolarientzat izan zen.

9.7. Elias Salaverria Memorialia: Irudien zerrenda

Irudia	Oina	Irudia hartu zuten eguna	Egilea	Jatorria
Irudia 01	1979. urtea. XII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 02	1979. urtea. XII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 03	1979. urtea. XII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 3/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 04	1979. urtea. XII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 05	1980. urtea. XIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 06	1980. urtea. XIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 07	1980. urtea. XIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 3/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 08	1980. urtea. XIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa. 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 09	1981. urtea. XIV. edizioa. Parte hartzaileen orria. 1/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 10	1981. urtea. XIV. edizioa. Parte hartzaileen orria. 2/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 11	1982. urtea. XV. edizioa. Parte hartzaileen orria. 1/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 12	1982. urtea. XV. edizioa. Parte hartzaileen orria. 2/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 13	1983. urtea. XVI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen orria 1/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 14	1983. urtea. XVI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen orria 2/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 15	1984. urtea. XVII. edizioa. Parte hartzaileen orria	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 16	1987. urtea. XVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 17	1987. urtea. XVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 18	1987. urtea. XVIII. edizioa. Parte	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander

	hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/4			Zurutuza
Irudia 19	1987. urtea. XVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 20	1988. urtea. XIX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 21	1988. urtea. XIX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 22	1988. urtea. XIX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 23	1988. urtea. XIX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 24	1989. urtea. XX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 25	1989. urtea. XX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 26	1989. urtea. XX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 27	1989. urtea. XX. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 28	1990. urtea. XXI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 29	1990. urtea. XXI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 30	1990. urtea. XXI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 31	1990. urtea. XXI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 4/4	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 32	1992. urtea. XXIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen orria 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 33	1992. urtea. XXIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen orria 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 34	1992. urtea. XXIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen orria 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 35	1993. urtea. XXIV. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 36	1993. urtea. XXIV. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 37	1993. urtea. XXIV. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza

Irudia 38	1993. urtea. XXIV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 39	1993. urtea. XXIV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 40	1993. urtea. XXIV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 41	1994. urtea. XXV. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 1/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 42	1994. urtea. XXV. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 2/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 43	1994. urtea. XXV. Edizioa. Irabazleen orria	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 44	1994. urtea. XXV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 45	1994. urtea. XXV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 46	1994. urtea. XXV. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 47	1995. urtea. XXVI. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 1/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 48	1995. urtea. XXVI. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 2/2	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 49	1995. urtea. XXVI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 50	1995. urtea. XXVI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 51	1995. urtea. XXVI. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 52	1996. urtea. XXVII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 53	1996. urtea. XXVII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 54	1996. urtea. XXVII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 55	1997. urtea. XXVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 56	1997. urtea. XXVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 57	1997. urtea. XXVIII. edizioa. Parte hartzaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza

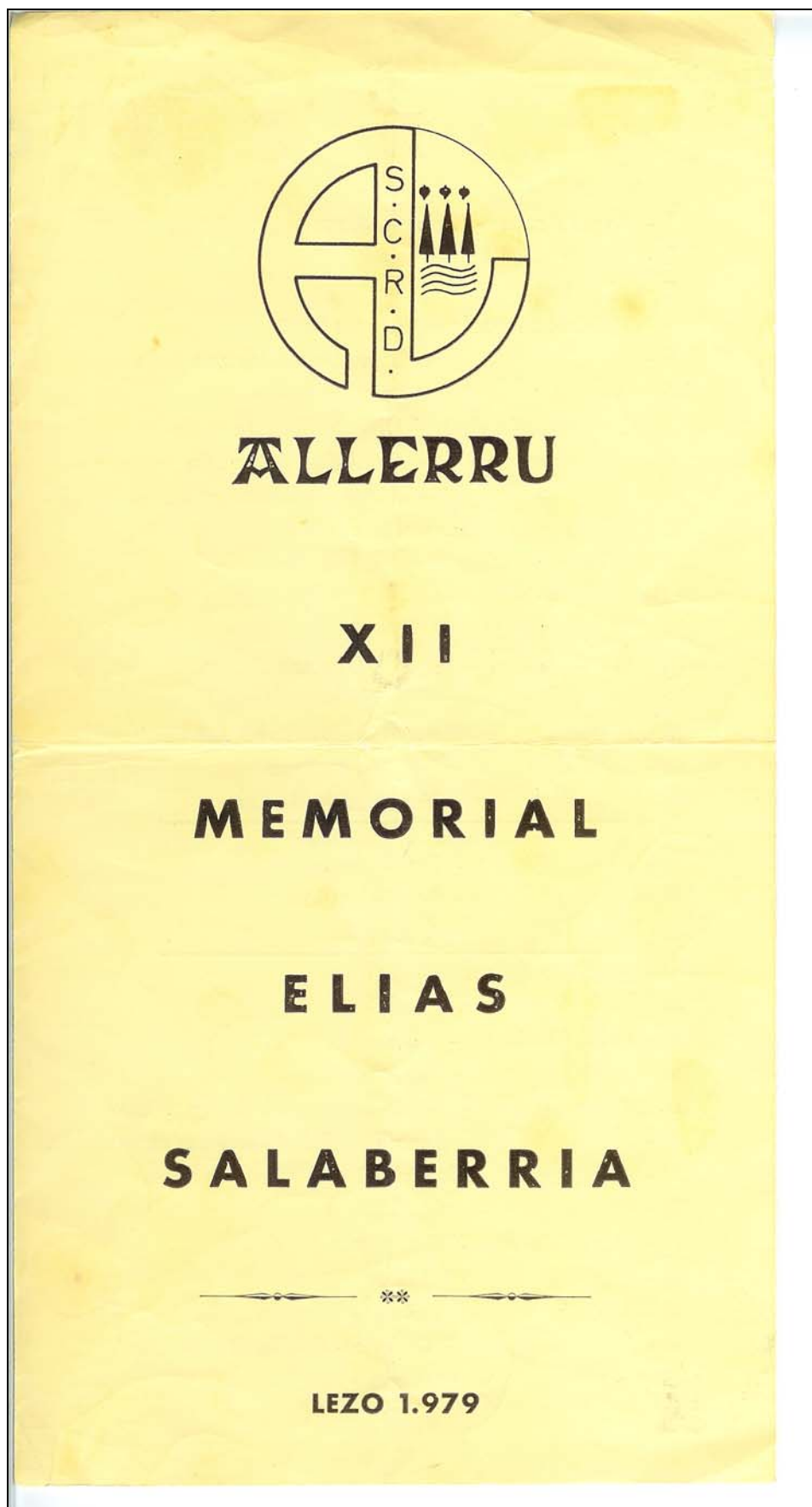
	hartaileen eta sarituen diptikoa 3/3			Zurutuza
Irudia 58	1998. urtea. XXIX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 59	1998. urtea. XXIX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 60	1998. urtea. XXIX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 61	1999. urtea. XXX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 62	1999. urtea. XXX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 63	1999. urtea. XXX. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 64	2000. urtea. XXXI. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 65	2000. urtea. XXXI. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 66	2000. urtea. XXXI. edizioa. Parte hartaileen eta sarituen diptikoa 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 67	2000. urtea. XXXI. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 1/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 68	2000. urtea. XXXI. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 2/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 69	2000. urtea. XXXI. edizioa. Memorialaren Oinarriak diptikoan 3/3	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Lander Zurutuza
Irudia 70	<i>La Voz de España</i> . 1972-IX-16. 16. or. Elias Salaverria Memorialaren V. Edizioaren berria egunkarian	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	La Voz de España
Irudia 71	<i>La Voz de España</i> . 1973-IX-13. 29. or. Elias Salaverria Memorialaren inguruan Allerru elkarteko lehendakariarekin elkarrizketa	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	La Voz de España
Irudia 72	1975. urtea. VIII. edizioa. "El carnaval de Lanz". Maria Lourdes Kalonje	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 73	1978. urtea. XI. edizioa. "Premonición". Juan Azpeitia	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 74	1987. urtea. XVIII. edizioa. "Leyendo el periodico". Angel Uranga	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 75	1989. urtea. XX. edizioa. "Siguiendo	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez

	la linea". Jesus Maria Corman			
Irudia 76	1990. urtea. XXI. edizioa. "Beste bosgarren mendeurrena II". Fernando Arenaza	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 77	1994. urtea. XXV. edizioa. "Naranja". Jose Maria Perea	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 78	1995. urtea. XXVI. edizioa. "La escalera como ejemplo de orden". Oscar Barreras	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 79	1996. urtea. XXVII. edizioa. "Paisaia". Iñaki Gracenea	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 80	1997. urtea. XXVIII. edizioa. "Homenaje a Kippenberger". Judas Arrieta	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 81	1998. urtea. XXIX. edizioa. I/g. Gorka Eizagirre	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 82	1999. urtea. XXX. edizioa. I/g. Iñaki Rodriguez	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 83	2000. urtea. XXXI. edizioa. I/g. May Vazquez	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 84	1979. urtea. XII. edizioa. "Renunciar anticipadamente a la esperanza". Luis Marzalo	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez
Irudia 85	¿?. urtea. ¿?. edizioa. ¿?. Javier Sagarzazu	2008-12-15	Jose Javier Fernandez	Jose Javier Fernandez

Irudia 01:

Irudia 02:

M A Y C

- 1 - Angel Aznar - Paisaje Vasco
 - 2 - » - »
 - 3 - » - »
 - 4 - J. Gómez Pagola - Rue du Pont
 - 5 - » - Caserío de Oiartzun
 - 6 - » - Kale Nagusia
 - 7 - Gregorio Arbeloa - Uña después de la lluvia
 - 8 - » - Emakume nekazaria
 - 9 - » - Asam. Pescadores Fuenten.
 - 10 - Iñigo Arzak - Surreelle
 - 12 - Mikel Amenabarro - Pintura Bat
 - 13 - » - » Bi
 - 14 - » - » Iru
 - 15 - M.ª Belén Martiarena - Gurutze
 - 16 - » - Bodegón
 - 17 - » - Nafarroako herri bat
 - 18 - M.ª Pilar Pérez - Fábrica de Lezo
 - 19 - » - Vista Puerto de Lezo
-
- Fuera de Concurso**
- 20 - » - Ría de Bilbao
 - 21 - » - San Sebastián
 - 22 - » - Marina
-
- 23 - Iñigo Hormazabal - S/T
 - 24 - » - S/T
 - 25 - Pablo Doriezar - Paseando
 - 26 - » - Bodegón
 - 27 - Angel Gómez - Orain nuklearrak eta gero ezer
 - 28 - » - Gizonaren Eskubideak zapalduta
 - 29 - Iñaki Eceiza - Uranzu 18 - 20
 - 30 - » - Jaizubia
 - 31 - Martín Sorozu - Ondarroa
 - 32 - » - Motrico
 - 33 - Jesús Camacho - Gavin - Beasain
 - 34 - » - Caserío - Olaberria
 - 35 - » - Ibares - Arama

Irudia 03:

R E S

- 36 - Josu Urtizberea - Gure Metak
 37 - » - Bizitza matir. eta Izpiritu. fasea
 38 - Pedro Man. Cáceres - De paseo por el Muelle
 39 - » - Añoranza
 40 - » - Caserío
 41 - Xabier Sagarzazu - Comperia
 42 - » - Retrato de familia
 43 - M.ª Carmen Artano - La violonchelista
 44 - Joxan Arretxe - S/T
 45 - Andoni Pikabea - Babesa
 46 - Juan Azpeitia - Trance - Apocalipsis (Díptico)
 47 - Luis Merzalo - Renunciar antic. a la esperanza
 48 - Amaya Sorondo - S/T
 49 - Kepa Lizarazu - Paisaje
 50 - Antonio Mateo - Costa Vasca
 51 - » - Paisaje de la Tierra
 52 - » - Picos de Europa
 53 - Pablo Lasa - Estropadak
 54 - Juan Olasagasti - Marina
 55 - » - Bosque
 56 - » - Naturaleza Muerta
 57 - Fco. Javier Mur - Marina
 58 - » - »
 59 - » - »
 60 - Xabier Iriarte - Pasajes San Juan
 61 - » - Puerto
 62 - Lourdes Hernández - Bodegón
 63 - » - Aya
 64 - » - Paisaje
 65 - Fernando Arruti - Le Pajaro
 66 - » - Flores
 67 - Xanti Iruretagoyena - Herria eta gizona
 68 - » - Manoli

Irudia 04:

INFANTILES

- 1 - Ander Zurutuza - S/T
- 2 - » - Lorea
- 3 - » - Nere balkoitik
- 4 - Javier Arbeloa - Arboles de Ulía
- 5 - Fernando Arbeloa - Palacio Miramar
- 6 - Alberto Arbeloa - Casas de Ezkurra
- 7 - Joseba Pikabea - Perretxikoak
- 8 - Iñaki Pikabea - Kontaminazioa
- 9 - Xabier Pikabea - Baserria eta ataria
- 10 - Mikel Galardi - Paisaje
- 11 - » - Puente sobre el Lago
- 12 - Mikel Sarasua - Txalupak
- 13 - » - Oiartzun - Paisaje
- 14 - Agurtzane Goyenetxea - Lorea
- 15 - » - Jan - edariak

JURADO

- Ricardo Ugarte** - Escultor
Enrique Ordóñez - Director Publicidad
Edorta Kortadi - Crítico de Arte
Fernando Altube - Director de Galería

PREMIOS

- 1.º N.º 25 - **Paseando** - Pablo Doriezar
 2.º N.º 47 - **Renunciar anticipadamente a la esperanza** - Luis Merzalo
 1º premio local n.º 44 - s/t - Joxan Arretxe

INFANTILES

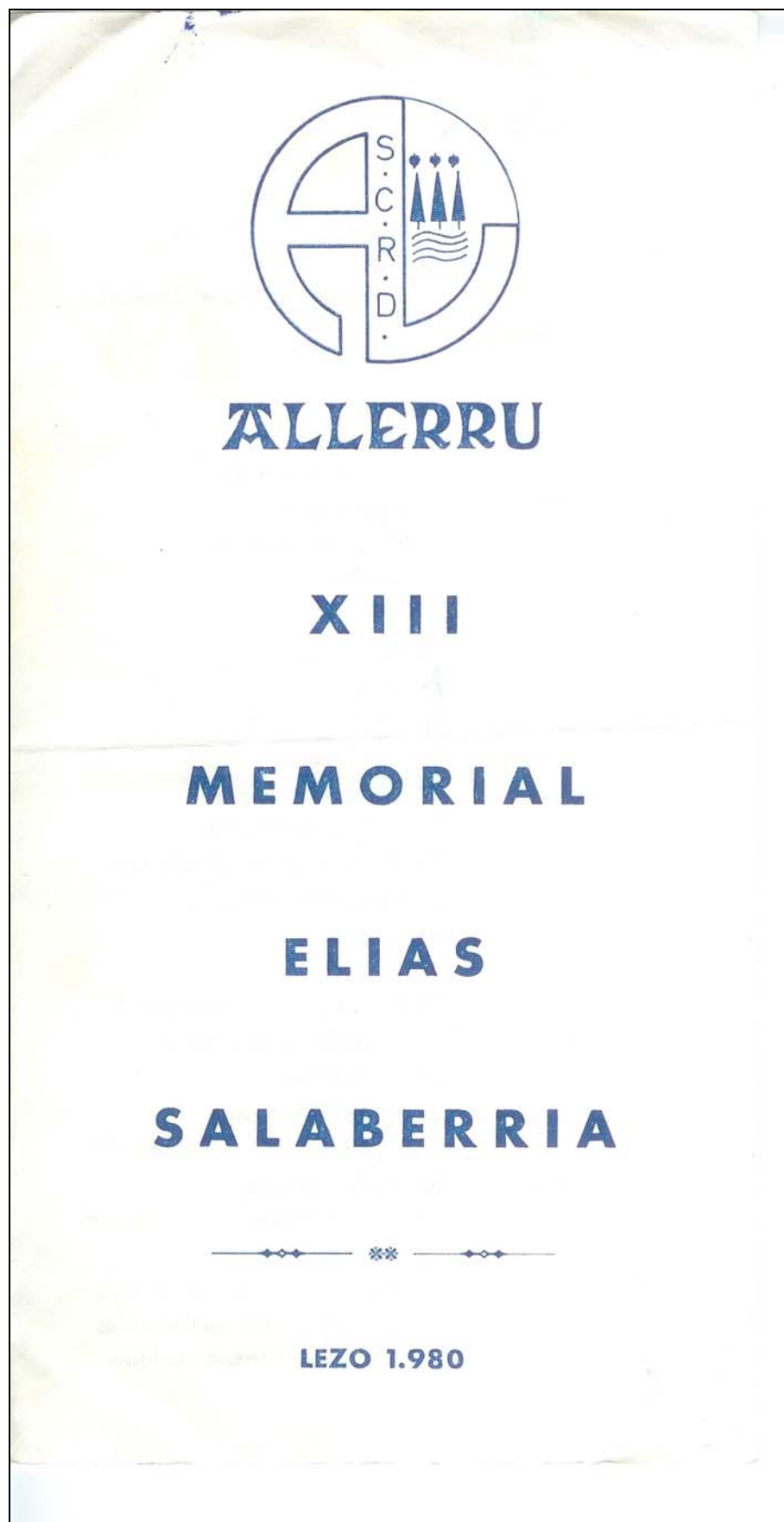
- 1.º Ex-aequo - N.º 8 - **Kontaminazioa**
 Iñaki Pikabea
 N.º 6 - **Casas de Ezkurra**
 Alberto Arbeloa
 Accesit - N.º 24 - s/t - Iñigo Hormazabal
 N.º 51 - **Paisaje de la Tierra**
 Antonio Mateo

Caja de Ahorros Municipal
Donosti - Aurrerki-Kutxa

Irudia 05:

Irudia 06:

M A Y O R E S

Luis Tellería	1	Vista desde Oriamendi
	2	Paisaje
	3	Parroquia S. Miguel (Urnieta)
Josetxo González	4	S/T
	5	S/T
	6	S/T
Josu Urtizberea	7	Nueve (9)
	8	Marca donde (3)
Valentín M. Ramos	9	Peregríne
	10	Peine de los vientos
	11	El nido
Ricardo Arenosa	12	S/T
Aránzazu Arregui	13	Berastegi
	14	Araba
	15	Arabako Lurraldeak
Jesús Ul. Lizarriturri	16	Urrekimendi
Juan C. Alberdi	17	Las clases sociales
	18	El Palacio Amarillo
	19	Atard. nubl. en el valle rojo
Martín Sor. Olasc.	20	Chica ante el espejo
Félix Pontesta	21	Paisaje
	22	Toro
	23	D. Quijote des. de una bat.
Julián Alzage	24	Puente Zarrora (Oiartzun)
	25	Río Bidasoa
Rafael D. Irigoyen	26	Caserío Txempene
	27	Ergoien
Gregorio Arbeloa	28	Sn. Sn. (Muelle)
	29	Usúrbil Otoño
	30	Calle de Sn. Sn.
Mikel Amenabarro	31	Muc. ap. en bici hab. irr. en la pl.
	32	Des. cont. por esp. contradictorios
	33	Retrato de hombre meditan.

Irudia 07:

Xabier Iriarte	34 Lezo
	35 Aiako arriak
Pello Alberdi	36 S/T
	37 S/T
Juan Olasagasti	38 S/T
	39 S/T
M.ª Pilar Sterner	41 Marina
	42 Marina
	43 Marina
José Belmonte	44 Esta
	45 Tiempo indefinido
Iñigo Arzak	46 El tiempo sin horas
Yolanda Encabo	47 Moto
	48 S/T
	49 S/T
Patxi Larrea	50 Lazkao
	51 Kutsadura
	52 Poxpoliña
Luke	53 Fantasia
	54 S/T
	55 Fantasía
Iñaki Moreno	56 Sonido Mágico Arabe
José Ant. Arkotxa	57 S/T
	58 S/T
	59 S/T
Itziar Urkia	60 S/T
	61 S/T
Fco. Javier Mur	62 Zumárraga
	63 Composición
Luis Marzalo	64 Anónimo y Desterrados
	65 Huérfana de Espejos
	66 Resonancia inútil

Irudia 08:

I N F A N T I L E S

Amaia Elbusto	1 S/T
	2 S/T
	3 S/T
Mikel Galardi Cuñ.	4 Eguna Argitu
	5 Baserri
	6 Ba doa Eguzkia
Iñaki Pikabea	7 Piñu Artean
Joseba Pikabea	8 Artxiola
Alberto Arbeloa	9 S/T
Fernando Arbeloa	10 S/T
	11 S/T
	12 S/T
Javier Arbeloa	13 Casa de Ayo
	14 P. San Juan
	15 Mendigorria
Xabier Pikabea	16 Kutsadura
Mikel Sarasua	18 S/T

J U R A D O

Fernando Altube — Propietario de Galería

Francisco Roig — Notario

Josu Díaz Fernández — Pintor

P R E M I O S

1.º N.º 64 - Anónimo y Desterrados

Luis Marzalo

2.º N.º 17 - Las clases sociales

Juan Carlos Alberdi

1.º local N.º 51 - Kutsadura - Patxi Larrea

Mención Especial

N.º 16 - Urrikimendu - Jesús Ul. Lizarriturri

N.º 7 - Nueve (9) - Josu Urtizberea

N.º 26 - Caserío Txenpene - Rafael D. Irigoyen

I n f a n t i l e s

1.º N.º - Eguna Argitu - Mikel Galardi Cuñado

Mención Especial

N.º 8 - Artxiola - Joseba Pikabea

Juveniles

N.º 18 - S/T - Mikel Sarasua

Gráf. LEZO - Lezo

Irudia 09:

XIV Memorial Elías SALABERRIA

MAYORES

N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1			Xabier Iriarte	Rentería
2			»	»
3			»	»
4	La Bruja	Oleo	Manuel Maneiro	Donosti
5	Agerpan - bat	»	losu Urtizberea	Ondarribi
6	Islada - bi	»	»	»
7		Acrílico	Pablo Donezar	Donosti
8		»	»	»
9		»	Ricardo Arenosa	»
10		Oleo	Yolanda Encabo	Rentería
11		Acrílico	»	»
12		»	»	»
13	Surcos en la Arena	Oleo	Miguel Angel Belza	Pasaia
14	Donibane	Pintura en espej.	José Javier Beltza	»
15	Reflejos	Oleo	Clemente Embid	Donosti
16	Marina	»	»	»
17	Lezo	»	Félix Antón	»
18	Pasajes San Pedro	»	»	»
19	Naturaleza	»	Pedro Manuel Cáceres	Rentería
20	Soledad	»	»	»
21	Peine de los Vientos	»	»	»
22	Desde Igueldo	»	Venancio González	Donosti
23	Cristina - Enea	»	»	»
24	Oíartzun	»	Jesús M.º Arruabarrena	Rentería
25	Amanecer	»	»	»
26	Atardecer	»	»	»
27	Pintura	»	Martín Sorazu	Getaria
28	Espectro	»	»	»
29	Horizontes	»	»	»
30	Baserría	»	Iñaki Ansa	Oíartzun
31	Paisaje - bat	»	»	»
32		»	Itziar Urkia	»
33		»	»	»
34		»	»	»
35	Tejerías	»	Rafael Diego I.	Irun
36	Escudo	»	»	»
37	Rocas de Sagües	Acuarela	Gregorio Arbeloa	Usurbil
38	Hoguera de San Juan	»	»	»
39	San Juan (Barcos)	»	»	»
40	Pitxar	»	Eiisabeth Lopetegi	Lezo
41	Udaberri - Etxean	»	»	»
42	Kaktus	»	»	»
43	Aitona	Oleo	Celestino Etxebeste	Oíartzun
44	Marina	»	»	»
45	Bodegón	»	»	»
46		»	Javier Mur	Donosti
47		»	»	»
48		»	»	»
49		Pintu. en espejo	K. Z.	Lezo
50	Paisaje	»	»	»
51	Loro	»	»	»

Irudia 10:

JUVENILES

N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1			Andoni Treku	Lezo
2			» »	»
3			» »	»
7	Inguruan	Tempera	Joseba Pikabea	»
8	Baserri aldetik	»	Xabier Pikabea	»
9	Elosua	Oleo	Manu Muniadei	Bergara
10	Goronaeta	»	» »	»
11	Bodegoia	»	» »	»
12	Baserría	Tempera	José Javier Ascasibar	Lezo
13	Plaza Sto. Cristo	»	» »	»
14		Oleo	José Mitxelena	Oiarizun
15		»	» »	»
16	Ayako arriak	»	Lander Zurutuza	Lezo
26		»	Juan Olasagasti	Donosti
27		»	» »	»
28		Carboncillo	» »	»
29		Oleo	Mikel Sarasua	Lezo
30		»	» »	»
31		»	» »	»
34	Kaserna		Arantxa Sistiaga	»

INFANTILES

4	Arrantzaleak	Oleo	Mikel Galardi	Irun
5	Bodegoia	»	» »	»
6	Nagua Baserrian	»	» »	»
17	Usurbil	Acuarela	Javier Arbeloa	Usurbil
18	San Juan	Cera	» »	»
19	Usurbil	»	» »	»
20	Orio	»	Fernando Arbeloa	»
21	Casa	»	» »	»
22	Pintura	»	» »	»
23	Orio	»	Alberto Arbeloa	»
24	Aldea	»	» »	»
25	Aldea - segunda	»	» »	»
32	La Mezquita	Oleo	Jesus Angel Bernal	Lezo
33		»	» » »	»

Irudia 11:

XV Memorial Elías SALABERRIA				
MAYORES				
N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1	Loreak	Oleo	Itziar Urkia	Oiartzun
2	Oiartzun			
3	Aitona			
4	Emociones e incertidumbres		Antonio Madurga	Fuenterrabía
5	La anunciación		Elena Arnero	Irún
6	Zuriñe			
7	Sueños de atardecer		Javier Alkain	Irún
8	Abagadune		Lupe Amunarriz	Fuenterrabía
9	Zuhazti		José Ignacio San José	Donosti
10	Kaiatik	Grabado		
11	Pagadi			
12	Pasando el puente	Oleo	Miguel Angel Baza	Pasaia
13	Marcha			
14	Udazkena		Iñaki Eceiza	Irún
15	Guevara			
16	Separación		Margall Hernando	Donosti
17	Zoronoiko		Andoni Ruiz	Zarauz
18	Makil azpion			
19	PTMF - I			
20	Alucinación		M.º José Arnauz	Zarauz
21	Vida de cometas			
22	Restos de un cadáver - feo			
23			José Mitxelena	Oiartzun
24				
25	Kobazulo			
26	Solilokio		Luis Marzalo	Donosti
27	Vendimia		Juan José Altuna	Bergara
28	Puerto Ondarra			
29	Panpiña			
30	Presión		José M.º de Los Frailes	Irún
31	Secuelas			
32	La Paz	Tinta		
33	Bahía	Oleo	Pedro Manuel Cáceres	Rentería
34				
35	Fragancia		Antonio García	Donosti
36	Kristina - Enea			
37	Sarasa			
38	Materia		Jorge García	Donosti
39	Bodegón		Ana M.º Pérez	Irún
40	Traslado			
41				
42	Alarma	Akuarela	Blanka Rodríguez	Donosti
43	Pico del loro		M.º Paz Sainz	Donosti
44	Día gris			
45	Río Urumea por Ereñozu			
46	Olivos, San Martín de Vux	Oleo	Angel Rodríguez	Donosti
47				
48				
49				
50	Intermundia	Mixta	Javier Arroyo	Donosti
51	Equus			
52	Aprendiz de brujo			
53	Caserío	Oleo	Ana Almandoz	Donosti (Buen).
54	Desde Bonanza			
55	Arroyo		Juan Angel Garagorri	Donosti
56	Leyoti		Milagros Zatarain	Zaragoza
57	Composición n.º 3	Akrilika	Toni D. Pájaro	Donosti
58	Olas	Oleo	Javier C. Muniz	Donosti
59	Playa	Akuarela		
60	Txika y gaviotas			
61	Etxe galdua	Oleo	Imanol Irigoyen	Oiartzun
62	Astiparreta (Beasaín)		Jesús Camacho	Beasaín
63	Bodegón el refresco			
64	Naturalezas muertas			
65	Loreak		M.º Paz Alústiza	Bergara
66	Zubieta (Bergara)		José Saratzabal	Bergara

Irudia 12:

N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
68	Arraunka	Oleo	Andoni Treku	Lezo
69	Bizitzaren Inauteri			
70	TM = 167'26			
71	Día de lluvia		Antonio Mateo	Irún
72	Marina			
73	Bosque en Otoño		Carlos las Heras	Irún
74	Puerto Fuenterrabía		Eduardo Díez	Irún
75	Lezo C/. San Juan			
76	Bodegón		Luis Rodríguez	Irún
77	Bodegón			
78	Fuenterrabía			
79	Alava		M.ª Carmen Cruz	Intxaurreondo
80	Metas			
81	Metal XX		Josu Urtizbera	Fuenterrabía
82	Metal XXV			
83	Metal XXX			
84	Paisaje		Yolanda Encabo	Rentería
85	Proletarios			
86	Ría de Oría	Akuarela	Gregorio Arbeloa	Usurbil
87	Paseo Nuevo			
88	Pueblo de Aya			
89	Reflejos	Oleo	Clemente Embid	Martutene
90	En Ayete			
91	Contraluz			
92	San Antón Oyarzun		Rafael Diego	Irún
93	Barrio Bidasoa			
94	Paisaje		Juan Olasagasti	Donosti
95	Paisaje	Akuarela		
96	Pasajes			
97	Lemóniz	Esmaltes	Javier Calvo	Lezo <i>12/10/11</i>
98	La rata y el desván	Oleo		
89	La monja y la ola			
100	Investigación		Garren	Irún

I N F A N T I L E S

1	Sin título	Guahs	Roberto Villamayor	Irún
2				
3				
4	El entierro de la sard. (Irún)	Oleo	Mikel Galardi	Irún
5	Larramendirena			
6	Viejos de Cambrils			
7	Zeruan Iristatzen		Estibaliz Galardi	Irún
8	Ikastola			
9	Zeruan Faro			
10	Baserri		Axier Galardi	Irún
11	Bireak			
12	Herri bat			
13	Oporrak mendian		Olatz eta Maite Elizondo	Irún
14	Pailasoak			
15	Baserrian			
16	Isla Sta. Clara		Ainhoa Aranburu	Donosti
17	Paisaje			
18	Niño en la habitación			
19	Marina		Olatz Aranburu	Donosti
20	Saqueo		Lander Zurutuza	Lezo
21	Caserío	Guahs	Ramón Gorrotxategi	Irún
22	Usurbil	Akuarela	Javier Arbeloa	Usurbil
23	Caserío			
24	Casa			
25	Casas	Pastel	Fernando Arbeloa	Usurbil
26	Muelle			
27	Casas de S. Sebastián			
28	Caserío		Alberto Arbeloa	Usurbil
29	Usurbil			
30	Villa			
31	Errexil Borda	Tempera	Xabier Pikabea	Lezo
32	Larraitz		Joseba Pikabea	Lezo

Irudia 13:

XVI Memorial Elías SALABERRIA

P R E M I O S

M A Y O R E S

- 1.º **Desierto**
 2.º n.º **53 - Xello - Sarra**
 1.º local n.º **14 - Ospatu ziren jaiak**

J U V E N I L E S

- 1.º n.º **2 - Rápidos**
 2.º n.º **9 - Montes de Usurbil**
 3.º n.º **14 - Cuevas de Landarbaso**

I N F A N T I L E S

- 1.º n.º **6 - Caserío de Usurbil**

I N F A N T I L E S

N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1		Oleo	Olatz Aranburu	Donosti
2		»	»	»
3		»	»	»
4	Barca en alta mar	»	Alberto Arbeloa	Usurbil
5	Montes de Landarbaso	»	»	»
6	Caserío de Usurbil	»	»	»

J U V E N I L E S

1	Abedules	Oleo	Daniel Aizpurua	Zarautz
2	Rápidos	»	»	»
3	Piscis	Acuarela	Jose Antonio Lekuona	Lezo
4	Melocotones	»	»	»
5	El perro solitario	»	»	»
6	Egun sentia	Oleo	Ainhoa Aranburu	Donostia
7		»	»	»
8		»	»	»
9	Montes de Usurbil	»	Javier Arbeloa	Usurbil
10	Día de Orio	Acuarela	»	»
11	Pueblo de Aya	»	»	»
12	Caserío de Usurbil	Oleo	Fernando Arbeloa	»
13	Caserío en el monte	»	»	»
14	Cuevas de Landarbaso	»	»	»

Irudia 14:

MAYORES				
N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1	Calles de París	Acrilico-colax	Juan José Altuna	Bergara
2	Cálido verano	»	»	»
3	Nuklearrik, ez - ez - ez	»	»	»
4	Ensayo n.º 1	»	José Manuel Iturriza	Ibarra
5	Ensayo n.º 2	»	»	»
6	Goiko izkina	Oleo	Andoni Ruiz	Zarautz
7	Behoko izkina	»	»	»
8	Gran Caserío	»	Ana Almandoz	Buenavista
9	Peine de los vientos	»	»	»
10	200 millas	»	Maite Gorostidi	Hondarribi
11	Bodegón con paisaje	»	Juan Manuel Garagorri	Donosti
12	Bodegón con ventanas	»	»	»
13	El último tirón	»	Javier Blanco	»
14	Ospatu ziren jaiek	»	Lander Zurutuza	Lezo
15	Cárceles capitalistas	»	Ricardo Arenosa	Donosti
16		Oleo	Jesús Gómez	»
17		»	»	»
18		»	»	»
19		»	Juan Goikoetxea	»
20		»	»	»
21	Dedos calmos y fríos	»	Imanol Alcalde	»
22		Dibujo a lápiz	»	»
23	Beasaingo herria	Oleo	Jokin Telleria	Beasain
24	Hondarribi	»	»	»
25	Pelotari	Quemado	»	»
26	Marina de Hondarribi	Oleo	Emilio Martínez	Irun
27	Txalupak	»	»	»
28	Paisaje	»	»	»
29	Místico	»	José M.º Isasa	Oiartzun
30	Acariciado por las olas	»	Javier Arizabalo	Irun
31	Crónica luctuosa	»	»	»
32	Caballos	»	Valentín Miguel	Donosti
33	Campiña murciana	»	»	»
34	Símbolos del terror	»	»	»
35	Flores	Pint. sobre seda	Maribel Ezeiza	»
36	Flores	»	»	»
37	Recuerdos	Oleo	Tony D. Pájaro	»
38	Lluvia	»	Valentín Manterola	Zumaia
39	Estructura	»	Angel González	Zarautz
40	Dossier	»	Luis Marzalo	Donosti
41	Obras	»	»	»
42	Oculto tras la ventana	»	Antonio Madurga	Hondarribi
43	Una franja de luz	»	»	»
44	San Juan	»	Gregorio Arbeloa	Usurbil
45	Fuente de Ondarreta	Acuarela	»	»
46	Ría de Orio - Paisaje nevado	»	»	»
47	Jan toki - urdina	Oleo	Jesús Camacho	Beasain
48	Herri berri	»	»	»
49	Caserío	»	»	»
50	Gernikako arbola	Tempera	Juan José Aranguren	Donosti
51	Pequeño estudio - espacio	»	»	»
52	Libertad tardía	Oleo	Angel Gómez	Oreleta
53	Xello Sarra	»	»	»
54	Campanario	»	Luisa Martín	Herrera
55	Baserría	»	»	»
56	Paisaje	»	»	»
57	Montes de Oyarzun	»	Milagros Zatarain	Donosti
58	Ardotxene	»	Itziar Urkia	Oiartzun
59	Txatola	»	»	»
60	Donostia tiempo y espacio	»	Tony D. Pajaro	Donostia
61		»	Javier Mur	»
62		»	»	»

Irudia 15:

XVII Memorial Elías SALABERRIA

MAYORES

N.º	TITULO	TECNICA	AUTOR	LOCALIDAD
1	Ayacucho zitala	Oleo	Lander Zurutuza	Lezo
2		Papel	Pedro Mitxelena	Oiartzun
3		Akuarela		
4	Estulka	Oleo	Andoni Ruiz	Zarautz
5	Fusgasten			
6	Composición		Elena Arnedo	Irun
7	La espera		Eduardo Díez	
8	Akelarre		Carlos Las Heras	Hondarribia
9	Olentzero			
10	28-8-83		Luis Marzala	Donostia
11	Azken pagoak		Javier Arregi	Zarautz
12	Desnudo		Angel González	
13	Falces			
14	Mutriku kalea			
15	Estefania eta Zaldun Pixontzia	Esmalte	Mikel Susperregi	Lezo
16	Muchacha sentada		Jovita Lertxundi	Donostia
17	Paseo Nuevo			
18	» »			
19	Urretane	Guash	Mariano Vidal	Lezo
20	Fiordo	Oleo		
21	R. I. P.	Tempera	Andoni Treku	
22	Z. U. P.			
23	Ondarroa	Oleo	Javier Arregi	Zarautz
24	Basoa			
25	Akelarre	Mixta	Javier Arroyo	Donostia
26	Anatomia			
27	Sustraiak	Oleo	Juan Eskudero	Irun
28	Katillun - Gorria			
29	Azkoitia		Karmen Lobato	Usurbil
30	Estudio de akuarela	Akuarela	Gregorio Arbeloa	
31	Usurbil	Oleo		
32	»			
33	Recordando un viaje	Mixta	Bigen de Pedro	Bergara
34	Paisaje Castellano I			
35	» » II			
36	Portugalete	Oleo	Juan Jose Altuna	
37	Angiozar			
38	Zaldibar			
39		Akriiiko	Yolanda Encabo	Orereta
40	Hondarribia	Oleo	Rafael Diego	Irun
41	Bodegón			
42		Plumilla	Fernando Manjón	Donostia
43	Pintura I	Oleo	José Manuel Andreu	
44	Kutsadura			
45	Pintura II			
46	Paisaje		Manuel Larrea	Lezo

JUVENILES

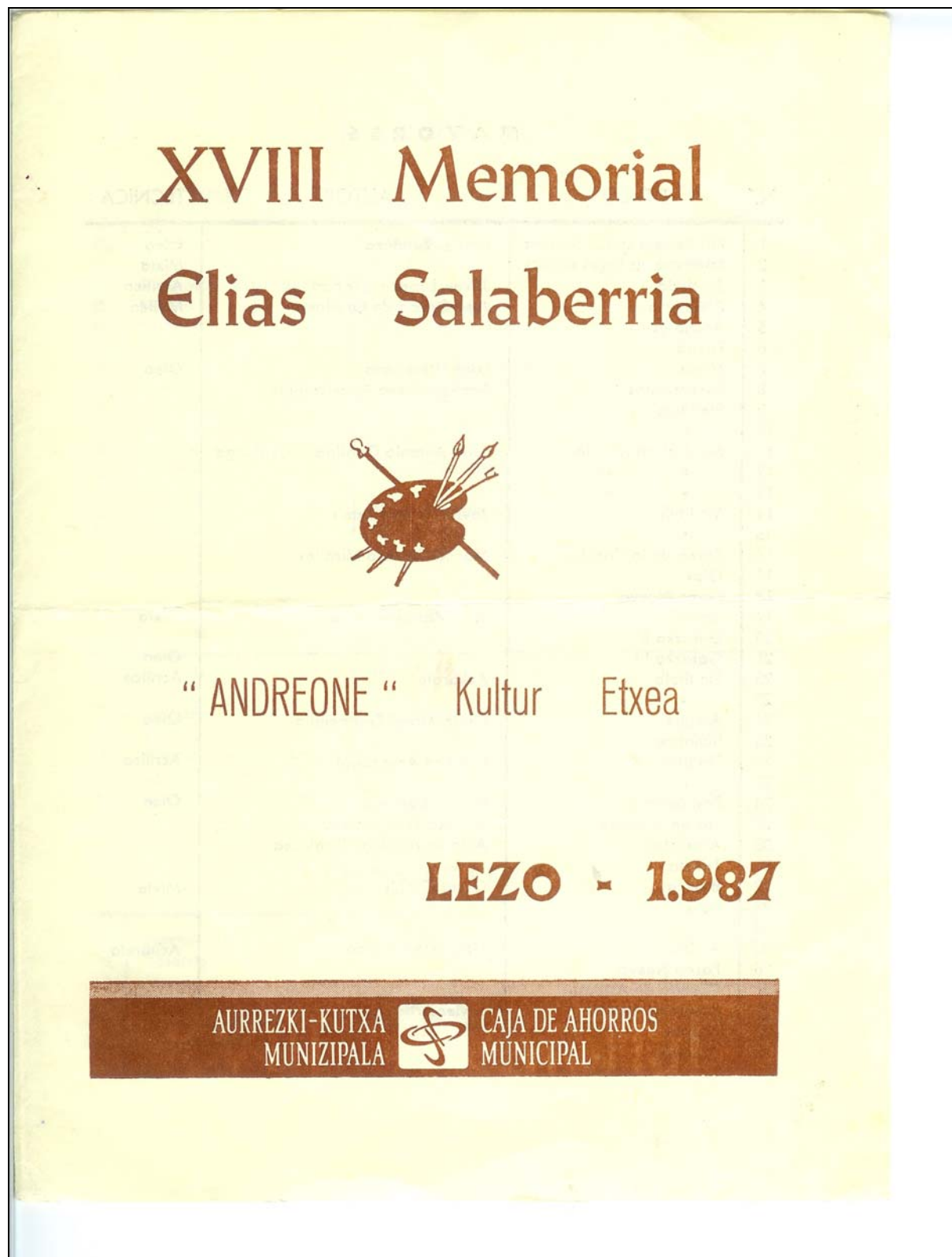
1	La lluvia en la Alameda	Cera	Angel José Aguilera	Orereta
2	Santo Cristo de Lezo	Oleo	Alberto Arbeloa	Usurbil
3	Caserón Azkoitia			
4	San Juan Bautista - Lezo		Fernando Arbeloa	
5	Vista de Azkoitia			
6	Caserío de Albistur	Akuarela	Javier Arbeloa	
7	» Albistur			

INFANTILES

1	Kandela	Oleo	Ainara Larrea	Lezo
2	Paisaje		Urko Larrea	

Irudia 16:

Irudia 17:

MAYORES

N.º	TITULO	AUTOR	TECNICA
1	XVII Mendeko korsari Lezotarra	Lander Zurutuza	Oleo
2	Arkeologoa eta iragan denbora		Mixta
3	Sin título	Joxan López de Pariza	Acrílico
4	Abstracto	José García de Orellana	Mailen
5	Animales		
6	Fauna		
7	Manu	Ixiar Urkia Lasa	Oleo
8	Sentimientos	Santiago Seco Aguerrebere	
9	Sin título		
10	»		
11	Naturaleza Muerta	Juan Antonio Gabilondo Usabiaga	
12	»		
13	»		
14	Sin título	Javier Arroyo Remis	
15	»		
16	Paseo de la Concha	Manuel Ternero Miralles	
17	Olas		
18	Paseo Nuevo		
19	Gatazka I	José Manuel Andreu	Mixta
20	Gatazka II		Oleo
21	Gatazka III		Acrílico
22	Sin título	Azkarate	
23	»		
24	Arkaitz	Olatz Arregi Garmendia	Oleo
25	Ilunabar		
26	Sin título	Faustino Aranzabal	Acrílico
27	»		
28	Post Morten	Daniel Aizpurua	Oleo
29	Luz en la noche	Alfonso Tena García	
30	Aratuztea	Antonia Arrillaga Ibarlucea	
31	Taketa		
32	Bronca	Oscar Guridi	Mixta
33	Roto		
34			
35	Alkiza	Gregorio Arbeloa	Acuarela
36	Paseo Nuevo		
37	Caserío de Asteasu		
38	Puente de Usurbil	Javier Arbeloa	
39	Niebla		
40	Aginaga		

Irudia 18:

MAYORES

N.º	TITULO	AUTOR	TECNICA
41	Sin título	Jesús Mari Corman	Mixta
42	B. I.	Andoni Treku	Acrílico-Oleo
44	Bi segunduen arteko susmoa		
45	Retrato	José Mari Isasa	Oleo
46	Pastor		
47	Arano		
48	Gure Herria	Ramón Iradier Ibáñez	
49	Pintura I	Oscar Urretabizkaia	
50	Ilunabarra	Javier Celestino	Acuarela
51	Zubai		
52	Jazz Gava		
53	Al teléfono	Angel González-Andrés Uranga	Oleo
55	Doble retrato		
56	Interior	Mikel Bergara Azaldegi	
57	Zubieta	Iñaki Ezeiza Arana	

JUVENILES

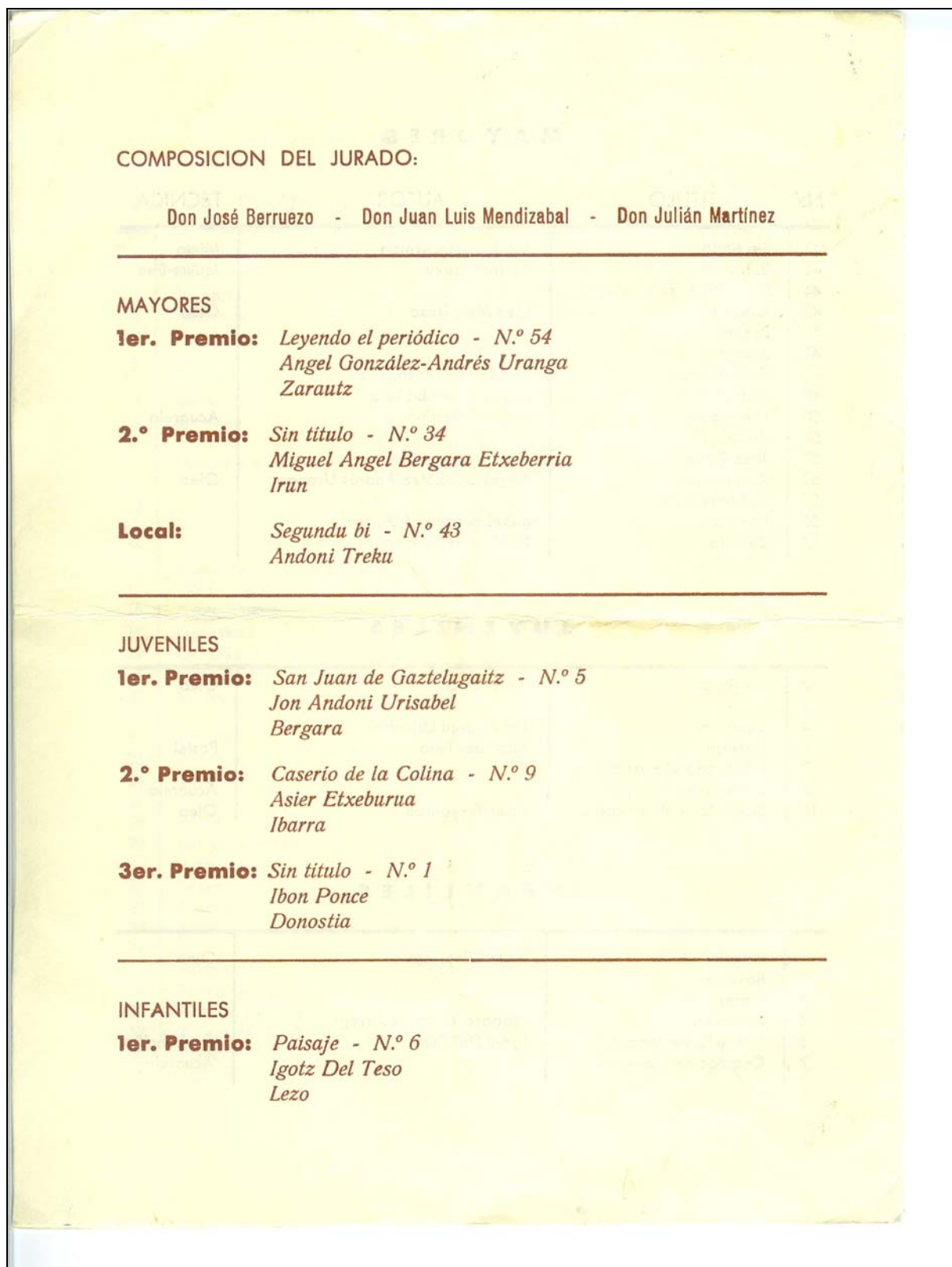
2	Sin título	Ibon Ponce	Oleo
3	»		
4	Esnatzen	Jon Andoni Urisabel	
6	Caserío	Aitor del Teso	Pastel
7	Añorando el pasado		
8	Caserío de Navarra		Acuarela
10	Caserío hacia el Cementerio	Asier Etxeburua	Oleo

INFANTILES

1	Paisaje	Aritz Olaziregi	Oleo
2	Baserría		
3	Flores		
4	Ikastolara	Nagore Vázquez Arregi	
5	Desde la ventana	Igotz Del Teso	Carboncillo
7	Campos de Navarra		Acuarela

Irudia 19:

Irudia 20:

ELIAS SALABERRIAREN
XIX. MEMORIALA

"ANDREONE" Kultur Etxea

LEZO - 1988

AURREZKI-KUTXA
MUNIZIPALA

CAJA DE AHORROS
MUNICIPAL

Irudia 21:

HELDUAK/MAYORES			
Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR	TEKNIKA
1	Paisaje	Ramón Iradier	Oleo
2	Río Urumea	Manuel Ternero-Miralles	Oleo
3	Puerto Pesquero	íd.	Oleo
4	Acuarela	Javier Celestino	Acuarela
5	Sin Título	íd.	Acuarela
6	Horman Kontra	Ander Zurutuza	Oleo
7	Dolmen I	Oscar Urretavizcaya	Acrílico
8	Dolmen V	íd.	Acrílico
9	Dolmen III	íd.	Acrílico
10	Dama Desconocida	Santiago Seco	Oleo
11	Caballos	íd.	Oleo
12	Mar Eo	Treku	Mixta
13	Sin Título	Treku	Oleo
14	Sin Título	Jon Mercero	Oleo
15	Explosión de Primavera	José Luis Santamaría	Oleo
16	Pintura	José Manuel Andreu	Oleo
17	Composición	íd.	Oleo
18	Kanpotik Barrura	íd.	Oleo
19	Arrastre de Piedra	M. L. Santamaría	Oleo
20	Sin Título	íd.	Oleo
21	Hondarribia	E. D. Salaver	Oleo
22	Margaritas	íd.	Oleo
23	Jóvenes Pescadores	íd.	Oleo
24	Composición	G. Arbeloa	Acuarela
25	Plaza de Azkoitia	íd.	Acuarela
26	Orio Muelle	íd.	Acuarela
27	Fantasia en el Color	Pilar Vea-Murguía	Oleo
28	Verano de las Petunias	íd.	Oleo
29	Hortensias de Pilar	íd.	Oleo
30	Latmos V	Mikel Bergara	Mixta
31	Un lugar para una sombra	íd.	Mixta
32	Antes de subir a la Pirámide	íd.	Mixta
33	Jazz Batería	Blanca Celestino	Collage Acuarela
34	Indios Metropolitanos	íd.	Acuarela
35	Figura	íd.	Acrílica

Irudia 22:

HELDUAK/MAYORES

Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR	TEKNIKA
36	Amanecer	José García	Cera
37	Isla	íd.	Cera
38	Cactus	íd.	Esmalte
39	Sueños de Naturaleza	M.ª Angeles Amutxastegi	Acrílico
40	Caserío	íd.	Acrílico

GAZTEAK/JUVENILES

1	Ilunabar Aldea	Ibon Ponce	Oleo
2	Hodeiertz erauntsitsu	íd.	Oleo
3	Irudikeria	íd.	Oleo
4	Calle típica Hondarribia	Fernando Arbeloa	Oleo
5	Sin Título	íd.	Oleo
6	Muelle San Sebastián	íd.	Oleo
7	Bodegón	Aritz del Teso	Oleo
8	Caserío	íd.	Acuarela
9	Paisaje	Igotz del Teso	Acuarela
10	Añorando el Mar	íd.	Acuarela

HAURRAK/INFANTILES

1	Playa de Deba	Eduardo Arbeloa	Oleo
2	Sin Título	Idoia Aizkorreta	Oleo
3	Sin Título	íd.	Oleo
4	Sin Título	íd.	Oleo

Irudia 23:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA/COMPOSICION DEL JURADO

D. Justo Pascua - D. Angel González-Andrés - D. Edorta Kortadi

HELDUAK/MAYORES

1.º Premio: *Un lugar para una sombra - N.º 31*

1. Saria: MIKEL BERGARA
Irún

2.º Premio: *Sin Título - N.º 5*

2. Saria: JAVIER CELESTINO
San Sebastián

Mención especial del Jurado: *Sin Título N.º 14*

Sari Berezia: JON MERCERO
San Sebastián

HERRITARRA/LOCAL

Mar Eo - N.º 12
TREKU

GAZTEAK/JUVENILES

1.º Premio: *Hodeiertz Erauntsitsu - N.º 2*

1. Saria: IBON PONCE
San Sebastián

2.º Premio: *Caserío - N.º 5*

2. Saria: ARITZ DEL TESO
Lezo

3.º Premio: *Paisaje - N.º 9*

3. Saria: IGOTZ DEL TESO
Lezo

HAURRAK/INFANTILES

1.º Premio exaequo: *Paisaje - N.º 1*

1. Saria: E. ARBELOA
Zarautz

Paisaje - N.º 4

IDOIA AIZKORRETA
Lezo

Irudia 24:

ALLERRU

Kirol, Jolas eta Kultur Elkartea
Sociedad Cultural, Recreativa y Deportiva

Elias Salaberria-ren
XX. Pintur Oroitaldia

LEZO

AURREZKI-KUTXA
MUNIZIPALA

CAJA DE AHORROS
MUNICIPAL

Irudia 25:

HELDUAK / MAYORES

Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR	TEKNIKA
1	Florida 1.715	Lander Zurutuza	Oleoa
2	La ventana	M. ^a Luz Sesma	Oleoa
3	Distracción	id.	Oleoa
4	3 palomas	id.	Oleoa
5	Ventana	Rafael Domeq	Oleoa
6	Niebla	id.	Oleoa
7	Niebla 2	id.	Oleoa
8	Inca y horizontes	Angel Pacharoman	Oleoa
9	Cara oculta	id.	Oleoa
10	Jueces incas	id.	Oleoa
11	Santos	José García	Argizaria
12	El Calvario	id.	Argizaria
13	Abstracción de energías	id.	Argizaria
14	Compañía Asturiana de Minas	Miguel Angel Belza	Oleoa
15	Pasai Donibane	id.	Oleoa
16	Mossakuss	Olatz Salaberria	Tempera
17	Sumbilla	Miguel Angel Rezola	Oleoa
18	La presa	id.	Oleoa
19	La meta	id.	Oleoa
20	Izenbururik gabea	Sergio Santamarta	Nahasia
21	Izenbururik gabea	id.	Nahasia
22	Izenbururik gabea	Andoni Treku	Oleoa
23	Nere bordatxotik	José Angel Sarasola	Akrilika
24	Ikuspegia	Unai San Martín	Akrilika
25	Izenbururik gabea	id.	Akrilika
26	Izenbururik gabea	id.	Akrilika
27	Pantano San Antón	Arbeloa	Akoarela
28	Pasajes San Juan	id.	Akoarela
29	La vuelta de los pescadores	id.	Akoarela
30	Mirada hacia el interior	Mertxe Isasti	Oleoa
31	Bodegón	Estitxu Aberasturi	Oleoa
32	Marinas 1	Ainhoa Aramburu	Oleoa
33	Marinas 2	id.	Oleoa
34	Siguiendo la línea	Jesús M. ^a Corman	Nahasia
35	Naos muertas	id.	Nahasia
36	Mujer entre amapolas	Fernando Mitxelena	Inpresionista

Irudia 26:

HELDUAK / MAYORES

Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR	TEKNIKA
37	<i>Silencio</i>	<i>Fernando Mitxelena</i>	<i>Inpresionista</i>
38	<i>Arrastre</i>	<i>id.</i>	<i>Inpresionista</i>
39	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>Mikel Gamborena</i>	<i>Nahasia</i>
40	<i>Arrantzalea</i>	<i>Nerea Orbegozo</i>	<i>Oleoa</i>
41	<i>Hondartza</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
42	<i>Metak</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
43	<i>El perro verde</i>	<i>Celestino Etxegoyen</i>	<i>Oleoa</i>
44	<i>Conchita con sombrero rojo</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>

GAZTEAK / JUVENILES

1	<i>Recordando el pasado</i>	<i>Aitor Del Teso</i>	<i>Oleoa</i>
2	<i>Paseo del puntal</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
3	<i>Otoño</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
4	<i>Xabier</i>	<i>Idoia Aizkorreta</i>	<i>Oleoa</i>
5	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
6	<i>Caminos difíciles</i>	<i>Lourdes Aizkorreta</i>	<i>Oleoa</i>

HAURRAK / INFANTILES

1	<i>Paisaje</i>	<i>Lorea Intxaurrendieta</i>	<i>Oleoa</i>
2	<i>Saturaran</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
3	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
4	<i>Iparla astete</i>	<i>Iker Egibar</i>	<i>Oleoa</i>
5	<i>Otzaurte</i>	<i>id.</i>	<i>Oleoa</i>
6	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>Iñaki Arregi</i>	<i>Tenpera</i>
7	<i>Paisaje</i>	<i>Xabier Lekuona</i>	
8	<i>Usoa</i>	<i>id.</i>	
9	<i>Casa de Azkoitia</i>	<i>Eduardo Arbeloa</i>	<i>Oleoa</i>
10	<i>Camino de Hondarribia</i>	<i>Igotz Del Teso</i>	<i>Akoarela</i>
11	<i>Borda</i>	<i>id.</i>	<i>Akoarela</i>
12	<i>Desde mi casa</i>	<i>id.</i>	<i>Akoarela</i>

Irudia 27:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA / COMPOSICION DEL JURADO*D.ª Ana Santo Domingo – D.ª María Aramendi – D. Joxeba Presentación***HELDUAK / MAYORES**

1. Saria:	<i>Siguiendo la línea</i>
1.º Premio:	<i>JESUS M.ª CORMAN PASAJA ANTZO</i>
2. Saria:	<i>Pasai Donibane</i>
2.º Premio:	<i>MIGUEL ANGEL BELZA PASAJA ANTZO</i>
Sari Berezia:	<i>Silencio</i>
Accesit:	<i>FERNANDO MITXELENA DONOSTIA</i>

HERRITARA / LOCAL

*Florida 1.715
LANDER ZURUTUZA*

GAZTEAK / JUVENILES

1. Saria:	<i>Recordando el pasado</i>
1.º Premio:	<i>AITOR DEL TESO LEZO</i>
2. Saria:	<i>Xabier</i>
2.º Premio:	<i>IDOIA AIZKORRETA LEZO</i>
3. Saria:	<i>Caminos difíciles</i>
3.º Premio:	<i>LOURDES AIZKORRETA LEZO</i>

HAURRAK / INFANTILES

1. Saria:	<i>Saturaran</i>
1.º Premio:	<i>LOREA INTXAURRANDIETA LEZO</i>

**AURREZKI-KUTXA
MUNIZIPALA**

**CAJA DE AHORROS
MUNICIPAL**

Irudia 28:

ALLERRU

*Kirol, Jolas eta Kultur Elkarte
Sociedad Cultural, Recreativa y Deportiva*

**Elias Salaberria-ren
XXI. Pintur Oroitaldia**

LEZO

— 1990 —

AURREZKI-KUTXA
MUNIZIPALA

CAJA DE AHORROS
MUNICIPAL

Irudia 29:

HELDUAK / MAYORES		
Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR
1	<i>Interior</i>	<i>Mertxe Arana</i>
2	<i>Eguzkiloreak</i>	<i>id.</i>
3	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>Victor Lizaribar</i>
4	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>id.</i>
5	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>José F. Vaquero</i>
6	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>Iñigo Fernández</i>
7	<i>"20 Urte"</i>	<i>Mikel Aranburu</i>
8	<i>Calas</i>	<i>Elixabet Eguren</i>
9	<i>Transmutación</i>	<i>id.</i>
10	<i>Loresaskia</i>	<i>Maritxu Mendiola</i>
11	<i>Pardeltxo</i>	<i>id.</i>
12	<i>Txindoki</i>	<i>id.</i>
13	<i>Marina</i>	<i>Gloria Ascaso</i>
14	<i>Bodegón</i>	<i>id.</i>
15	<i>Goiko Kalea</i>	<i>id.</i>
16	<i>Amanecer de un nuevo día</i>	<i>José García</i>
17	<i>Bodegón 1</i>	<i>id.</i>
18	<i>Bodegón 2</i>	<i>id.</i>
19	<i>Aldeko</i>	<i>Josune Zabala</i>
20	<i>Bodegón</i>	<i>id.</i>
21	<i>Camino de árboles</i>	<i>id.</i>
22	<i>Ehiztarik ez</i>	<i>Estibaliz Ormaetxea</i>
23	<i>Horizontes 1</i>	<i>id.</i>
24	<i>Horizontes 2</i>	<i>id.</i>
25	<i>Caserío</i>	<i>Petri del Valle</i>
26	<i>Romantique</i>	<i>id.</i>
27	<i>Kontinente Berria</i>	<i>Fernando Arenaza</i>
28	<i>Kontinente Berria 2</i>	<i>id.</i>
29	<i>Beste Bostgarren Mendeurrena II</i>	<i>id.</i>
30	<i>Izenbururik Gabea</i>	<i>Mikel Ganborena</i>
31	<i>Izenbururik Gabea</i>	<i>id.</i>
32	<i>Aitonaren Etxea</i>	<i>Jon Ander Mendarte</i>
33	<i>Izenbururik gabea</i>	<i>M.ª Angeles Amutxastegi</i>
34	<i>Homenaje a Van Gogh</i>	<i>J.J. Altuna</i>
35	<i>Kutsadura</i>	<i>M.ª Cristina Uresberueta</i>
36	<i>La Visión</i>	<i>José M.ª Muro</i>
37	<i>Pintura</i>	<i>id.</i>
38	<i>El hombre</i>	<i>id.</i>
39	<i>Rompecabezas 1</i>	<i>Goyo Indart</i>
40	<i>Rompecabezas 2</i>	<i>id.</i>
41	<i>Rompecabezas 3</i>	<i>id.</i>

Irudia 30:

HELDUAK / MAYORES

Zb/N.º	IZENBURUA/TITULO	EGILEA/AUTOR
42	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>Victor Lizarribar</i>
43	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>id.</i>
44	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>id.</i>
45	<i>San Sebastián</i>	<i>Xabier Arribas</i>
46	<i>Egarrri naiz</i>	<i>Nekane Zaldúa</i>
47	<i>Latmos VII</i>	<i>Mikel Bergara</i>
48	<i>Azul Marino</i>	<i>Jesús Camacho</i>
49	<i>Jaizkibel</i>	<i>Lander Zurutuza</i>
50	<i>Gabiriti kampaisaia</i>	<i>Jokin</i>
51	<i>Hutsunea betean</i>	<i>Rafael Torres</i>
52	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>Koro Ansorena</i>
53	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>id.</i>
54	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>id.</i>
55	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>Patxi Cuesta</i>
56	<i>Izenburunik gabea</i>	<i>id.</i>

GAZTEAK / JUVENILES

1	<i>Torso</i>	<i>Nagore Martínez</i>
2	<i>Figura</i>	<i>id.</i>
3	<i>Londres Baserria</i>	<i>Igotz del Teso</i>
4	<i>Udaberria</i>	<i>id.</i>
5	<i>Bodegoia</i>	<i>id.</i>
6	<i>Zuhaiztien freskotasunean</i>	<i>Idoia Aizkorreta</i>
7	<i>Euskal Herriko txoko eder bat</i>	<i>id.</i>
8	<i>Itsas ertzeko herrixkak</i>	<i>id.</i>
9	<i>Gipuzkoako enparantza</i>	<i>Carlos Mendizabal</i>
10	<i>Egunsentia</i>	<i>id.</i>
11	<i>Ur gardenak</i>	<i>id.</i>
12	<i>Los camellos</i>	<i>Carlos Romano</i>

HAURRAK / INFANTILES

1	<i>Ratón de Getaria</i>	<i>Eduardo Arbeloa</i>
2	<i>Andatza mendia</i>	<i>id.</i>
3	<i>Playa de la Concha</i>	<i>id.</i>
4	<i>Bodegón</i>	<i>Iker Egibar</i>
5	<i>Kala</i>	<i>Leire Oyaga</i>
6	<i>Monastegia</i>	<i>id.</i>

Irudia 31:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA / COMPOSICION DEL JURADO	
<i>Juan Luis Mendizabal jna. – Joxe Grazenea jna. – Iñaki Moreno jna.</i>	
HELDUAK / MAYORES	
1. Saria:	<i>"Beste Bostgarren mendeurrena II"</i>
1.º Premio:	FERNANDO ARENAZA ECENARRO DONOSTIA
2. Saria:	<i>"Izenburunik gabea"</i>
2.º Premio:	MIKEL GANBORENA DIAZ PASAI ANTZO
3. Saria:	<i>"Izenburunik gabea"</i>
3.º Premio:	M.ª ANGELES AMUTXASTEGI ESNAOLA ERRETERIA
Sari Berezia:	<i>"Torso"</i>
Accesit:	NAGORE MARTINEZ ALVAREZ OIARTZUN
HERRITARA / LOCAL	
<i>"Mirandaola"</i>	
AITOR DEL TESO ZAITEGI	
GAZTEAK / JUVENILES	
1. Saria:	<i>"Figura"</i>
1.º Premio:	NAGORE MARTINEZ ALVAREZ OIARTZUN
2. Saria:	<i>"Londres Baseria"</i>
2.º Premio:	IGOTZ DEL TESO ZAITEGI LEZO
3. Saria:	<i>"Zuhaiztien freskotasunean"</i>
3.º Premio:	IDOIA AIZKORRETA URKIZU LEZO
HAURRAK / INFANTILES	
1. Saria:	<i>"Ratón de Getaria"</i>
1.º Premio:	EDUARDO ARBELOA LOBATO USURBIL
AURREZKI-KUTXA CAJA DE AHORROS MUNICIPALA MUNICIPAL	

Irudia 32:

LEZOKO UNIBERTSITATEKO
UDAL AGURGARRIA
(GIPUZKOA)

XXIII ELIAS SALABERRIA PINTURA OROITALDIA

N A G U S I A K

<u>ZKA</u> <u>Nº</u>	<u>EGILEA</u> <u>AUTOR</u>	<u>TITULUA</u> <u>TITULO</u>	<u>SARIA</u> <u>PREMIO</u>
1N	Niño Bartolomé, Pedro Fco	Arrokez ikasketa	
2N	Niño Bartolomé, Pedro Fco	Basoan egun batean	
3N	Zurutuza, Lander	Miguel de Iturain 1597	
4N	Hernández Barrios, Celia	Traineras en alta mar	
5N	Hernández Barrios, Celia	El mar como fondo	
6N	Hernández Barrios, Celia	Autorretrato	
7N	Niño Bartolomé, Pedro Fco	Kristo Gurutzatuta	
8N	Arregui Bacaicoa, Joaquín	Genesis I	
9N	Azagra, Emilio	Basoan bideska	
10N	Azagra, Emilio	Arrantzaleen itzulera	
11N	Azagra, Emilio	Barazki saskia	
12N	Belza, Miguel Angel	Donostia. Paisaje urbano	
13N	Belza, Miguel Angel	Bosque IV	
14N	López Martínez, M ^a Jesús	Cosiendo las redes	
15N	López Martínez, M ^a Jesús	Al trote	
16N	López Martínez, M ^a Jesús	Ensueño	
17N	Ormaetxea, Estibaliz	Artzaina	
18N	Ormaetxea, Estibaliz	Rincón	
19N	Martínez Alvarez, Nagore	(Beltza I)	
20N	Martínez Alvarez, Nagore	(Beltza II)	
21N	Lusa Sanz, Elena	Kosta auzoa	
22N	Lusa Sanz, Elena	Donostiako kaia	
23N	Lusa Sanz, Elena	Hondarribiko baserria	
24N	Díez Salaver, Eduardo	Caserío "Eguiya".Irun	
25N	Díez Salaver, Eduardo	Paisaje Errotazar.Irun	
26N	Elosegui Larraza, Angel	Hora infernal	
27N	Elosegui Larraza, Angel	Vuelta al lado salvaje	
28N	Elosegui Larraza, Angel	Angel caído	
29N	Herrero Rodrigo, José A.	Erreka	
30N	Cruz Quintana, Diego	Retrato bolsa de plástico	
31N	Del Teso, Aitor	Hondarribiako ilunabarra	
32N	Del Teso, Aitor	Oria ibaia	
33N	Del Teso, Aitor	Negu bakardadea	
34N	Pontesta Icuza, Agustin	Formas y luces	
35N	Pontesta Icuza, Agustín	Sin título	
36N	García Orellán, José	Campos y llanuras	
37N	García Orellán, José	Campos y valles	
38N	García Orellán, José	Pabellones	

Irudia 33:

LEZOKO UNIBERTSITATEKO
UDAL AGURGARRIA
(GIPUZKOA)

N A G U S I A K

ZKA Nº	EGILEA AUTOR	TITULUA TITULO	SARIA PREMIO
39N	Yañez Rodríguez, Angel	Transparencias	
40N	Lizarribar Jauregi, Victor	Xirrista	
41N	Lizarribar Jauregi, Victor	Eriotzaren muga	
42N	Lizarribar Jauregi, Victor	Sorkuntza	
43N	Aguirregomezcorta, Pedro	Pasai Donibane I	
44N	Aguirregomezcorta, Pedro	Pasai Donibane II	
45N	Aguirregomezcorta, Pedro	Arraiak	
46N	Carrillo Orejón, Juan Car	Ondarroako zubi zaharra	
47N	Carrillo Orejón, Juan Car	Entrada a Oñati	
48N	Carrillo Orejón, Juan Car	S. Saturnino de Zaldondo	
49N	Mikelarena Arretxea, Fdo	(Itxoto I)	1
50N	Mikelarena Arretxea, Fdo	(Itxoto)	
51N	Treku, Andoni	(Titulo gabe)	
52N	Treku, Andoni	Eliás Mesías	
53N	Bernal, Jesús	Sin título	
54N	Unsain, Asensio	San Markos	
55N	Unsain, Asensio	Bodegón	
56N	Unsain, Asensio	Entrada a Pasaia	
57N	Cordero Vázquez, Abel	s/t (A)	
58N	Cordero Vázquez, Abel	s/t (666)	2
59N	Cordero Vázquez, Abel	s/t (Abel)	

Abel Cordero Vázquez
(lezoaria)

Irudia 34:

LEZOKO UNIBERTSITATEKO
UDAL AGURGARRIA
(GIPUZKOA)

XXIII ELIAS SALABERRIA PINTURA OROITALDIA

G A Z T E A K

<u>ZKA</u> <u>Nº</u>	<u>EGILEA</u> <u>AUTOR</u>	<u>TITULUA</u> <u>TITULO</u>	<u>SARIA</u> <u>PREMIO</u>
1G	Del Teso, Igotz	EGUZKI ETORRERA	2
2G	Del Teso, Igotz	EUSKAL BASERRIA	
3G	Del Teso, Igotz	UDABERRIA	
4G	Aizkorreta Urkizu, Idoia	ESTELLA	
5G	Aizkorreta Urkizu, Idoia	ITSAS ERTZA	1

H A U R R A K

<u>ZKA</u> <u>Nº</u>	<u>EGILEA</u> <u>AUTOR</u>	<u>TITULUA</u> <u>TITULO</u>	<u>SARIA</u> <u>PREMIO</u>
1H	Arregi Urkizu, Xabier	ITSASOA	
2H	Arregi Urkizu, Xabier	BI ETXE	
3H	Arregi Urkizu, Xabier	JAIZKIBEL	1
4H	Dominguez Aguado, Maria	FLORES	
5H	Dominguez Aguado, Maria	PAISAJE	2
6H	Dominguez Aguado, Maria	JARRON	

Irudia 35:

ELIAS SALABERRIA

XXIV. PINTURA OROITALDIA

Laguntzailea:

Lezoko Unibertsitateko Udala

Antolatzailea:

ALLERRU

kutxa fundazioa
fundación kutxa

- gipuzkoa donostia kutxaren
- gizarte-ekintza
- obra social
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Irudia 36:

OINARRIAK	BASES	7.- SARIAK	7.- PREMIOS
<p>1.- LEHIAKETAKO GAIA Librea izango da. Koadroak originalak izan beharko dute.</p> <p>2.- ESTILOA Joera eta Teknika guzientzat librea izango da.</p> <p>3.- PARTEHARTZAILEAK Euskal Herrian sortu edo bertan egoitza duen edozein pintorek parte har dezake.</p> <p>4.- KOADROEN HARRERA Koadroak Andreone Kultur Etxean jasoko dira abuztuaren 30etik irailaren 4era, honako ordutegian: Abuztuak 30 - Irailak 3: 18etatik 20etara. Irailak 4 (larunbata): 10etatik 13etara. Autore bakoitzeko gehienez ere hiru (3) koadro aurkeztuko dira. Egilearen sinadura ezkutuan dela entregatuko dira koadroak, eta atzekaldean kontrol-zeinua eramango dute; kontrol-zeinu hau, egilearen izena eta obraren titulua barnean edukiko dituen kartazal batetan idatziko da. Koadroak zuzeko markotan ipinirik aurkeztu beharko dira.</p> <p>5.- EPAIMAHAI Epaimahaia Arte Ederren munduan ezagunak diren zenbait pertsonaren artean izendatuko da.</p> <p>6.- EPAIMAHAIAREN ERABAKIA Koadroak irailaren 6ean aurkeztuko zaizkio Epaimahaiari, harrerako ordenaren arabera ipinirik. Epaia apelazina izango da.</p>	<p>1.- TEMA DEL CONCURSO El tema será libre. Los cuadros deberán ser originales.</p> <p>2.- ESTILO Libre para todas las tendencias y técnicas.</p> <p>3.- PARTICIPANTES Podrá participar cualquier pintor natural de Euskal Herria o residente en ella.</p> <p>4.- RECEPCION DE CUADROS Los cuadros se recogerán en la Casa de Cultura de Andreone del 30 de agosto al 4 de septiembre durante el siguiente horario: 30 de agosto - 3 de septiembre: de 18 a 20 horas. 4 de septiembre, sábado: de 10 a 13 horas. El número máximo de cuadros por autor será de tres (3). Los cuadros se entregarán con la firma del autor oculta y provistos al dorso de una contraseña; esta contraseña se escribirá en un sobre que contendrá el nombre del autor y el título de la obra. Los cuadros deberán presentarse enmarcados en marcos de madera.</p> <p>5.- JURADO El jurado será designado entre personas de reconocida solvencia en el mundo de las Bellas Artes.</p> <p>6.- FALLO DEL JURADO Los cuadros serán presentados al Jurado el día 6 de Septiembre, colocados según orden de recepción. El fallo será inapelable.</p>	<p>Hiru maila jarri dira: Nagusiak (17 urte edo gehiagokoak), gazteak (12-16 urte bitartekoak) eta haurrak (12 urte baino gutxiagokoak).</p> <p>Nagusien mailan, 250.000 pezeta eta plaka batez sarituko da lehen saritua; bigarrena 100.000 pezeta eta plaka batez. Lehen sailkatutako lezotarrari 50.000 pezetako saria eta domina emango zaio, beti ere aurreko sarietakoren bat lortuko ez balu.</p> <p>Gazteen mailan, plaka banaz eta pintura materialez erosteko 25.000 pezetako bale batez sarituko da lehen sailkatua.</p> <p>Haurren mailan, plaka banaz eta pintura materialez sarituko da lehen sailkatua.</p> <p>Epaimahaiari hola iruditzen bazaio, sariak hutsik gera daitezke.</p> <p>8.- SARIAK EMATEA Sariak ematea Andreone Kultur-Etxean izango da 1993ko irailaren 10ean, 19.30etan.</p> <p>9.- ERAKUSTALDIA Erakustaldia irekirik egongo da Andreone irailaren 10etik irailaren 15eraino arratsaldeko 19etatik 21etara. Epaimahaiak egindako ebaluazioari jarraituz moldatuko da koadroen erakusketa.</p> <p>10.- SARITUTAKO KOADROEN JABEGOA Saritutako koadroek beraien egileen jabe izaten jarraituko dute.</p> <p>11.- KOADROEN BILKETA Aurkeztutako obrak, 1993ko irailaren 20tik 24era berreskuratuko beharko dira, aurkeztutako toki berean 18etatik 20etara edota irailaren 25ean goizeko 10etatik 13etara.</p>	<p>Se establecen tres categorías: Adultos (17 años de edad o mayores), juveniles (de 12 a 16 años) e infantiles (menores de 12 años).</p> <p>En la categoría de adultos se premiará al primer clasificado con 250.000 pesetas y placa; al segundo con 100.000 pesetas y placa. Al primer lezotarra se le premiará con 50.000 pesetas y medalla siempre que no haya obtenido ninguno de los dos premios anteriores.</p> <p>En la categoría de juveniles se obsequiará con placa y vale de 25.000 pesetas para compra de material al primer clasificado.</p> <p>En la categoría de infantil se obsequiará con placa y material de pintura al primer clasificado.</p> <p>Los premios podrán ser declarados desiertos si el Jurado así lo estimara.</p> <p>8.- ENTREGA DE PREMIOS La entrega de premios se realizará en la Casa de Cultura Andreone el 10 de septiembre a las 19.30 horas.</p> <p>9.- EXPOSICION La exposición permanecerá abierta en la Casa de Cultura de Andreone del 10 al 15 de septiembre de 19 a 21 horas. Los cuadros serán expuestos de conformidad con la evaluación realizada por el Jurado.</p> <p>10.- PROPIEDAD DE LOS CUADROS PREMIADOS Los cuadros premiados seguirán siendo propiedad de sus autores.</p> <p>11.- RECOGIDA DE LOS CUADROS Las obras presentadas deberán recogerse en el mismo lugar en el que se presentaron entre el 20 y 24 de septiembre, de 18 a 20 horas, o el 25 de septiembre de 10 a 13 horas.</p>

Irudia 37:

12.- OHARRAK

Nagusien lehiaketako irabazleek eskubidea izango dute hurrengo urtean zehar Lezon erakustaldi bat antolatzeko, alde zurretik antolatzaileekin ados jarririk.

Nagusien lehiaketako irabazleak datorren urteko oroitaldian epaimahaikidea izateko aukera izango du.

13.- KOMUNIKAZIOAK

Telefonoak:

Andreone 52 95 92
(9,30etatik 13,30etara).

Udaletxea 52 46 50
(7,30etatik 15etara).

Faxa:

Udaletxea 52 86 64

14.- OINARRIEN ONARPENA

Oroitaldian partehartzeak oinarri hauek onartzen direla suposatzen du.

Lezo, 1993ko uztailaren 22
Alkateak

12.- NOTAS

Los ganadores del concurso de adultos tendrán derecho a organizar una exposición en Lezo durante el siguiente año, previo acuerdo con la organización.

El ganador del concurso de adultos tendrá derecho a ser parte del Jurado en el próximo memorial.

13.- COMUNICACIONES

Teléfonos:

Andreone 52 95 92
(de 9,30 a 13,30 horas).

Ayuntamiento 52 46 50
(de 7,30 a 15 horas).

Fax:

Ayuntamiento 52 86 64

14.- ACEPTACION DE LAS BASES

La participación en el Memorial supone la aceptación de estas bases.

En Lezo, a 22 de julio de 1993
El Alcalde

Irudia 38:

ELIAS SALABERRIA

XXIV. PINTURA OROITALDIA

Laguntzailea:

Lezoko Unibertsitateko Udala

Antolatzailea:

ALLERRU

 • **kutxa fundazioa**

• **fundación kutxa**

- gipuzkoa donostia kuxaren
- gizarte-ekintza
- obra social
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Irudia 39:

ELIAS SALABERRIA PINTURA GROITALDIKO PARTAIDEAK								
Zb.n.º	Izenburua/Titulo	Egilea/Autor	Zb.n.º	Izenburua/Titulo	Egilea/Autor	Zb.n.º	Izenburua/Titulo	Egilea/Autor
HELDUAK / MAYORES								
1	Digital	Jesús M.º Corman	48	Flores	Angelita Mendiburu	97	Paisaje pirenaico	Itziar Lekuona
2	Olividos de Sociedad	Jesús Pereda	49	Paisaje	Angelita Mendiburu	98	Bodegón	Itziar Lekuona
3	Olividos de Sociedad	Jesús Pereda	50	Bodegón	Belén Uranga	99	Itzala	Itziar Lekuona
4	Olividos de Sociedad	Jesús Pereda	51	Liebana	Belén Uranga	100	Zuhaitzi	Itziar Lekuona
5	Elur	Emilio Azagre	52	Olas	Belén Uranga	101	UT.	Igor Arrieta
6	Argi-nabar	Emilio Azagre	53	Barandilla	Paqui Fernández	102	Txabola	José Antonio Herrero
7	Zuhaitzpidi	Emilio Azagre	54	Hortensias	Paqui Fernández	103	Elan	Mayu Olalde
8	El caserío vasco	Pilar Campuzano	55	Orofo	Paqui Fernández	104	Babesan	Mayu Olalde
9	Pefas de Aya	Pilar Campuzano	56	Baserría	Koldo Toka	105	Ferrocarril de Deba	Javier Igoa
10	Paisaje vasco	Pilar Campuzano	57	Biosnar	Koldo Toka	106	Parte Vieja de Deba	Javier Igoa
11	Flores	Elena Oñate	58	Pesqueros de Hondarribia	Koldo Toka	107	Markina	Javier Igoa
12	Paseo al mar	Elena Oñate	59	Vacas	José Barral	108	Entrenando al atardecer	Lurdes Vegas
13	Paisaje	Elena Oñate	60	Iglesia San Martiri (Lesaka)	José Barral	109	Sorgina	Aranxa Arratibel
14	La perla de la Concha	Enrique Olazabal	61	Rio de Letzarán	José Barral	110	Heriotza	Aranxa Arratibel
15	Naufrajio	Enrique Olazabal	62	Transparencias	Abel Corchero	111	Titulurik gabe	Mikel Zabaitza
16	Paseo de la Concha	Enrique Olazabal	63	Dali	Abel Corchero	112	Titulurik gabe	Mikel Zabaitza
17	Pisarrak	Lurdes Begiristain	64	S/T	Abel Corchero	113	Titulurik gabe	Mikel Zabaitza
18	Sagarrak	Lurdes Begiristain	65	Ruinak de molino de mares	Mariano Vidal	114	El Arrabal	Lourdes Vegas
19	Txingudi	Lolita Sarratea	66	Playa de la Zurioi	Gregorio Arbeloa	115	Puente de Santa Catalina	Lourdes Vegas
20	Hondarraitz I	Lolita Sarratea	67	Jardines de Ondurreta	Gregorio Arbeloa	116	Portuan I	Enrique Zubia
21	Hondarraitz II	Lolita Sarratea	68	Puente de Aspeltzi	Gregorio Arbeloa	117	Portuan II	Enrique Zubia
22	Hortensias	Trinidad García	69	Pintura de pensar	Carmen Lobato	118	Arantzale	Enrique Zubia
23	Paisaje Castellano	Trinidad García	70	Titulurik gabe	Marta Gómez	119	Titulurik gabe	Nagore Martínez
24	Lalari	Trinidad García	71	Titulurik gabe	Marta Gómez	120	Titulurik gabe	Jesús Angel Bernal
25	Paisaje de San Juan	Marioux Apeztegia	72	Titulurik gabe	Marta Gómez	121	Titulurik gabe	Jesús Angel Bernal
26	Paisaje Nevado	Marioux Apeztegia	73	Azken Zuhaitza	Lander Zuruza	122	Titulurik gabe	Jorge López Marrón
27	Sales Marinas	Marioux Apeztegia	74	Titulurik gabe	Bittor Lizarribar	123	Arantzaleak	Juan Carlos Carrillo
28	Presente futuro	Andoni Treku	75	Titulurik gabe	Bittor Lizarribar	124	Elbar	Juan Carlos Carrillo
29	Elias mesias II	Andoni Treku	76	Zelaia	Aitor del Teso	125	Askoitia	Juan Carlos Carrillo
30	Iparrak megoari	Andoni Treku	77	Udaberria	Aitor del Teso	126	Deba	Aitor Etxeberria
31	Erenatin	Xabier Pilabea	78	Argazkia	Aitor del Teso	127	Superstizioa	Aitor Etxeberria
32	Kristasutasuna	Xabier Pilabea	79	Itsas-ertza	Igotz del Teso			
33	Nieblas	Mari Angeles Aranguren	80	Ilunabarra	Igotz del Teso			
34	Sirimiri	Mari Angeles Aranguren	81	Paisaje	Igotz del Teso	1	Amets biluzia	Eneko Arruza
35	El Puente	Mari Angeles Aranguren	82	Plaza	Julia Lasgabaster	2	Gomkale Bergara	Goñka Unzueta
36	Amazonia	Maria Antonia Troye	83	jaizibeleatik itasora ja zika doan	Julia Lasgabaster	3	Baserría	Xabier Arregi
37	jaizibelko Pottokak	Agurtzane Ugarte	84	Bizitzaren kantua zai 1 oria ibila	Julia Lasgabaster	4	Oiarzungo mendiak	Xabier Arregi
38	Udaberriko lana	Agurtzane Ugarte	85	Txakurrak	Marta Salinas	5	Edurne	Xabier Arregi
39	Titulurik gabe	Ramón Iriondo	86	Gorbea	Aranxa Arratibel	6	Bodegón	Mikel Arrizabalaga
40	Titulurik gabe	Ramón Iriondo	87	Siesta húmeda	Angel Elosegí	7	Lezo	Eduardo Arbeloa
41	Ruido desordenado	Enrique Velazquez	88	Homenaje a Alfredo	Angel Elosegí	8	Usurbil	Eduardo Arbeloa
42	Sonidos	Enrique Velazquez	89	Angel caido	Angel Elosegí	9	Titulurik gabe	Laida Berasain
43	Momento	Enrique Velazquez	90	Balea	Leire Careaga	10	Titulurik gabe	Laida Berasain
44	Lirios	Matzilde Lekuona	91	Agudeza visual	Leire Careaga	11	Titulurik gabe	Laida Berasain
45	Bodegón	Matzilde Lekuona	92	Esperando a Gódot	Itziar Zabala	12	Lagunak	Patxi Bidaurrета
46	París	Matzilde Lekuona	93	Nondik	Elena Fernández	13	Titulurik gabe	Sergio Cardoso
47	Flores	Angelita Mendiburu	94	Titulurik gabe	Elena Fernández			
			95	Titulurik gabe	Itziar Lekuona			
			96	Alaska	Itziar Lekuona	1	Aurpegi zatak	Izarmé Zelaiá
GAZTEAK / JUVENILES								
HAURRAK / INFANTILES								

Irudia 40:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA - COMPOSICION DEL JURADO

PEPI MAKAZAGA ALBERDI A.
JESUS JAVIER UNZU IRAOLA J.
IÑAKI MORENO RUIZ DE EGUINO J.

.....

HELDUAK / MAYORES

I. Saria / I.º Premio:
"ESPERANDO A GODOT"
IÑAKI ZABALA

II. Saria / 2.º Premio:
"DIGITAL"
JESUS MARI CORMAN SECO

Herritarra / Local
"PAISAJE NEVADO"
MARITXU APEZTEGIA

GAZTEAK / JUVENILES

I. Saria / I.º Premio:
"AMETS BILUZIA"
ENEKO ARRUZA

HAURRAK / INFANTILES

I. Saria / I.º Premio:
"AURPEGI ZATIAK"
IZARNE ZELAIA

Irudia 41:

ELIAS SALABERRIA

25.

PINTURA OROITALDIA

Antolatzaile/Organiza: LEZOKO UDALA

 kutxa fundazioa
fundación kutxa

- gipuzkoa donostia kutxaren
- gizarte-ekinza
- obra sozial
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Irudia 42:

OINARRIAK	BASES
<p>1.- LEHIAKETAKO GAIA Librea izango da. Koadroak originala izan beharko da.</p> <p>2.- ESTILOA Joera eta teknika guzientzat librea izango da.</p> <p>3.- PARTEHARTZAILIAK Euskal Herritan sortu edo bizi den edozein pintorek parte har dezake.</p> <p>4.- KOADROEN HARRERA Koadroak Alondogan entreatuko dira honako egun eta orduetartean: Abuztuaren 29tik irailaren 2ra (1 8.00etatik 20.00etara) edota irailaren 3an (10.00etatik 13.00etara). Autore bakoitzak gehienez ere, koadro bat aurkeztuko du. Egilearen sinadura ezartzen dela entreatuko da koadroa eta atzeko aldean kontrol-zinuua eramango du. Kontrol-zinu hori, egilearen izena eta elkarren titulua barnean edukiko dituen kartazal batetan idatziko da.</p> <p>5.- EPAIMAHAIJA Epaimahaija Arte Ederren munduan ezagunak diren zenbait pertsonaren artean izendatuko da.</p> <p>6.- SARIAK Bi maila jarri dira: Nagusiak (17 urte edo gehiagokoak) eta gazteak (12-16 urte bitartekoak). Nagusien mailan, lehenengo sailkatuak 300.000 pezeta eta plaka jasoko du sarritzat; bigarrenak, 100.000 pezeta eta plaka. Lehen sailkatutako lezotarriak 50.000 pezeta eta domina emango zaio, beti ere aurreko saritakoren bat lortuko ez balu. Gazteen mailan, lehenengo sailkatuak plaka bat eta pintura materiale erosteko 25.000 pezeta bale bat jasoko du. Epaimahaiari hola iruditzen bazailo, sariak hutsik gera ditzeske.</p> <p>7.- SARIAK EMATEA Sariak ematea erakustokian bertan izango da, 1994ko irailaren 13an, arratsaldeko Betan.</p> <p>8.- ERAKUSTALDIA Erakustaldia irailaren 13tik 18ra izango da eta arratsaldeko 19.00etatik 21.00etara egongo da zabalik. Non izango den aurrez emango da jakitera.</p> <p>9.- SARITUTAKO KOADROEN JABEGOA Saritutako koadroek egilearenak izaten jarraituko dute, nagusien mailako lehen sariduna ezik. Hasi Udaleren jabetzapekoa izango da.</p> <p>10.- KOADROEN BILKETA Aurkeztutako obrak 1994ko irailaren 26tik urriaren 1era berreskuratu beharko dira, aurkeztutako toki beran 18.00etatik 20.00etara edota urriaren 1ean, 10.00etatik 13.00etara. Bestela Udaleren esku geldituko dira erreklamatzeko erubiderik gabe.</p> <p>11.- OHARRA Nagusien lehiaketako irabazleek eskubidea izango dute hurrengo urtean zehar Lezoan erakustaldi bat antolatzeko, aldez aurretik antolatzailerien ados jarritik. Nagusien lehiaketako irabazleak datorren urteko oroitaldian epaimahaijide iziteko aukera izango du.</p> <p>12.- HARTU-EMANETARAKO Andreone: Tel. 529592 (9:30etatik 13:30etara). Udaletxea: Tel. 524650 (7:30etatik 15:00etara) eta Fax: 528664.</p> <p>13.- OINARRIEN ONARPENA Oroitaldian parte hartzeak oinarri hauek onartzen direla esan nahi du.</p>	<p>1.- TEMA DEL CONCURSO El tema será libre. El cuadro deberá ser original.</p> <p>2.- ESTILO Libre para todas las tendencias y técnicas.</p> <p>3.- PARTICIPANTES Podrá participar cualquier pintor natural de Euskal Herria o residente en ella.</p> <p>4.- ENTREGA DE CUADROS Los cuadros se recogerán en la Alhóndiga del 29 de agosto al 3 de septiembre durante el siguiente horario: 29 de agosto - 2 de septiembre: de 18:00 a 20:00 horas, 3 de septiembre, sábado: de 10:00 a 13:00 horas. El número máximo de cuadros por autor será de uno. Los cuadros se entregarán con la firma del autor oculta y provistos al dorso de una contraseña; ésta contraseña se escribirá en un sobre que contendrá el nombre del autor y el título de la obra.</p> <p>5.- JURADO El jurado será designado entre personas de reconocida solvencia en el mundo de las Bellas Artes.</p> <p>6.- PREMIOS Se establecen dos categorías: Adultos (17 años de edad o mayores) y juveniles (de 12 a 16 años). En la categoría de adultos se premiará al primer clasificado con 300.000 pesetas y placa; al segundo con 100.000. Al primer lezoarra se le premiará con 50.000 y medalla, siempre que no haya obtenido ninguno de los dos premios anteriores. En la categoría de juveniles se obsequiará con placa y vale de 25.000 pesetas para compra de material al primer clasificado.</p> <p>7.- ENTREGA DE PREMIOS La entrega de premios se realizará en la misma exposición el 13 de septiembre de 1994 a las 20:00.</p> <p>8.- EXPOSICION La exposición permanecerá abierta del 13 al 18 de septiembre de 19:00 a 21:00. El lugar se dará a conocer previamente.</p> <p>9.- PROPIEDAD DE LOS CUADROS PREMIADOS Los cuadros premiados seguirán siendo propiedad de sus autores, a excepción del primer premio que pasará a propiedad del Ayuntamiento.</p> <p>10.- RETIRADA DE LOS CUADROS Las obras presentadas deberán retirarse del mismo lugar en que se presentaron entre el 26 y 1 de octubre, de 18:00 a 20:00 horas, o el 1 de octubre de 10:00 a 13:00 horas. Los cuadros que no hayan sido recogidos quedarán a cargo del Ayuntamiento sin derecho a reclamación.</p> <p>11.- NOTAS Los ganadores del concurso de adultos tendrán derecho a organizar una exposición en Lezo durante el siguiente año, previo acuerdo con la organización. El ganador del concurso de adultos tendrá derecho a ser parte del jurado en el próximo memorial.</p> <p>12.- COMUNICACIONES Andreone: Tel. 529592 (de 9:30 a 13:30). Ayuntamiento: Tel. 524650 (de 7:30 a 15:00) y Fax: 528664.</p> <p>13.- ACEPTACION DE LAS BASES La participación en el Memorial supone la aceptación de estas bases.</p>

Irudia 43:

Lezoko Unibertsitateko Udala

Lezon, mila bederatzirehun eta laurogeita hamalauko irailaren zazpigarrena. Arratsaldeko zazpi t'erdietan, Udal Alondegian eratu da, Lezoko Udalak antolatutako "ELIAS SALABERRIA XXV. PINTURA OROITALDIA"ren epaia emango duen Epaimahia.

Epaimahia honako hauek osatu dute: Pepi Makazaga Alberdi, Victoria Montolivo Antinopay eta Carlos Inda De Luis. Bertan dago ere Lezoko Udalaren ordezkari gisa, Kultura arduraduna den Karmele Legorburu.

Idazkari gisa Karlos Etkezurieta Sarasola aritu da.

Aurkezturiko margo-irudien kopurua hau izan da:

Nagusiak: 56

Gazteak: 6

Erakusketa ikusi eta margo-irudi guztiak aztertu ondoren, Epaimahiak, Lehiaketa honetarako finkatutako oinarrietan bat etorritz, EPAI hau eman du:

NAGUSIAK

Lehenengo saria (300.000 pezeta eta plaka), NARANJA izeneko margo-irudiari. Egilea: JOSE MARIA PEREA.

Bigarren saria (100.000 pezeta eta plaka), ERDIKO MUGAN izeneko margo-irudia. Egilea: IÑAKI ZABALA.

Epaimahiak aipamen berezia egitea erabaki du, titulorik gabe IÑIGO FERNANDEZ DE NOGRADOK aurkeztutako margo-irudiari.

LEHENENGO LEZOARRA

Lehenengo sari nagusia jaso duen margo-irudia Lezoar batek egina denez, oinarriak jarraituz sari hau ez da ematen.

GAZTEAK

Lehenengo saria, (Materiala erosteko 25.000 peztako balea PUEBLO PESQUERO izeneko margo-irudia. Egilea: AMAIA MADRIGAL.

Besterik gabe, arratsaldeko bederatzia direnean, Epaimahiak amaitutzat eman du ekitaldia, akta bertan dauden guztiak izenpetzen dutelarik eta nik, idazkariak, hau guztia ziurtatuz.

Irudia 44:

ELIAS SALABERRIA

**XXV. PINTURA
OROITALDIA**

Antolatzailea:

Lezoko Unibertsitateko Udala

kutxa fundazioa
fundación kutxa

- gipuzkoa donostia kutxaren
- gizarte-ekintza
- obra social
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Irudia 45:

ELIAS SALABERRIA PINTURA OROITALDIKO PARTAIDEAK					
Zkia. / N.º	EGILEA / AUTOR	IZENBURUA / TITULO	Zkia. / N.º	EGILEA / AUTOR	IZENBURUA / TITULO
HELDUAK / MAYORES					
1	J. J. Etxabeguren	Parado	33	A. del Teso	Itxas Gizona
2	M. Apeztegia	Hondartza: Zarautz	34	I. Rodriguez	—
3	R. Ruiz	Los Huecos del Paisaje	35	M. Lekuona	Txantxagorriak bizi nahi du
4	M. Martínez	Una Flor	36	R. Madrigal	Espartero
5	E. Arruza	Este es mi cuerpo espejo del tuyo	37	L. Ortiz de Ur.	Retrato Pedestre
6	L. Toca	Otoñal	38	L. Zurutuza	Jaizkibel II
7	C. B. Morales	Donde hay arañas no hay contaminación	39	P. Oiarbide	Zubieta
8	J. J. Altuna	Iparra 3	40	S. Salz	Autorretrato
9	N. Zaldúa	Egur ta harri II	41	A. Elosegi	Hiv Positive
10	A. Etxeberria	—	42	J. M. Perea	Naranja
11	A. Aseginolaza	Tambores Guerreros	43	R. Iriondo	—
12	L. Pérez	Marina	44	R. Pablos	Monpas
13	S. Zaldibar	María y el Niño	45	K. Fernández	Apartamiento
14	C. Novoa	Calle Mayor	46	X. Arribas	—
15	T. García	Paisaje	47	J. Arri	Aitonaren Oroitzapena
16	A. Treku	Panderojolea	48	P. Martínez	Lo que te dé la gana
17	E. Olazábal	Ruanda	49	A. J. San Salvador	Urbanitas
18	M. Vázquez	Río Bidasoa	50	I. F. de Nograro	—
19	L. Kareaga	—	51	E. Velázquez	Acción y gesto
20	M. A. Amutxastegi	Espacio III	52	V. Goikoetxea	—
21	A. Corchero	Nagusirik gabe	53	M. Ganborena	—
22	J. A. Bernal	Saliendo de la bruma	54	E. Zubia	Kiskaliturik
23	I. Zabala	Erdiko mugan	55	J. Lasagabaster	Su Berdea
24	G. Aranburu	Carrutruk	56	F. Mikelarena	Bere Tokian
25	I. Martínez	Paisaje			
26	M. Díaz	—			
27	J. Arrieta	España surprise	I	Ainhoa Txokarro	Haur baten ametsa
28	I. Gracenea	Paisaje	II	Xabier Arregi	—
29	J. Etxezarreta	Elementos	III	Sergio Cardoso	El Flamenco Rosado
30	B. Arratibel	Inmundoen boyas	IV	Amalia Madrigal	Pueblo Pesquero
31	F. Menezo	El Puente de la Estación de Donosti	V	Haritz Salaberría	Gari Soroa
32	I. del Teso	Udazkena	VI	Gorka Zubizarreta	Lezo
GAZTEAK / JUVENILES					

Irudia 46:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA COMPOSICION DEL JURADO

Pepi Makazaga Alberdi A.
Victoria Montolivo Antinopay
Carlos Inda De Luis

SARITUAK / PREMIADOS:

ooo HELDUAK / MAYORES ooo

I. Saria / 1.º Premio:

“NARANJA”
JOSE MARIA PEREA

(lezoaia)

II. Saria / 2.º Premio:

“ERDIKO MUGAN”
IÑAKI ZABALA

ooo GAZTEAK / JUVENILES ooo

I. Saria / 1.º Premio:

“PUEBLO PESQUERO”
AMAIA MADRIGAL

ooo EPAIMAHAIAREN AIPAMEN BEREZIA ooo
MENCION ESPECIAL DEL JURADO

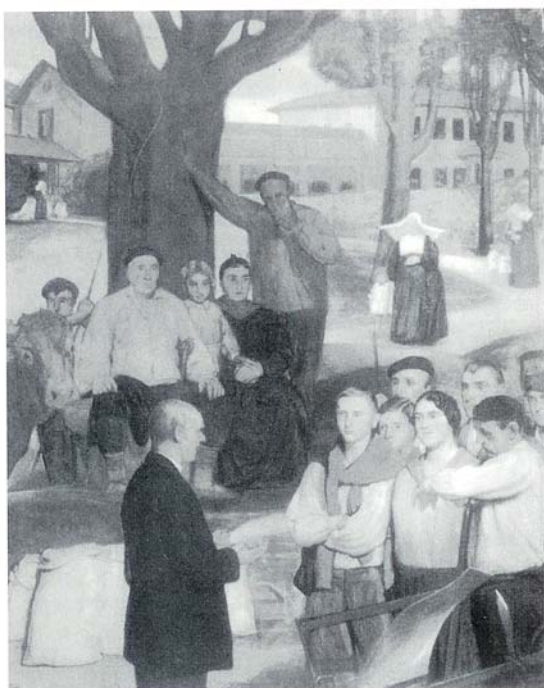
IÑIGO FERNANDEZ DE NOGRADO

Irudia 47:

ELIAS SALABERRIA

XXVI. PINTURA OROITALDIA LEZO

Antolatzailea / Organiza

LEZOKO UNIBERTSITATEKO UDALA

kutxa fundazioa
fundación kutxa

- gipuzkoa donostia kutxaren
- gizarte-ekintza
- obra social
- de la caja gipuzkoa san sebastián

Irudia 48:

O I N A R R I A K	B A S E S
<p>1. LEHIAKETAKO GAIA Librea izango da. Koadroak originala izan beharko du.</p> <p>2. ESTILOA Joera eta teknika guztientzat librea izango da.</p> <p>3. PARTEHARTZAILEAK Euskal Herrian sortu edo bizi den edozein pintorek parte har dezake.</p> <p>4. KOADROEN HARRERA Koadroak Jaizkibel Azpi herri eskolan entregatuko dira honako egun eta ordutegietan: Abuztuaren 28tik irailaren 1era (18:00etatik 20:00etara) edota irailaren 2an (10:00etatik 13:00etara). Autore bakoitzak, gehienez ere, koadro bat aurkeztuko du. Egilearen sinadura ezkutuak dela entregatuko da koadroa eta atzeko aldean egilearen izena eta obraren titulua berean edukiko dituen kartazal bat izango du.</p> <p>5. EPAIMAHAIA Epaimahaia Arte Ederren munduan ezagunak diren zenbait pertsonaren artean izendatuko da.</p> <p>6. SARIAK Bi maila jarri dira: Nagusiak (17 urte edo gehiagokoak) eta gazteak (12-16 urte bitartekoak). Nagusien mailan, lehenengo sailkatuak 300.000 pezeta eta plaka jasoko du saritzat; bigarrenak, 100.000 pezeta eta plaka. Lehen sailkatutako lezoarran 50.000 pezeta eta plaka emango zaio, beti ere aurreko saritakoaren bat lortuko ez balu. Gazteen mailan, lehenengo sailkatuak plaka bat eta pintura materialea erosteko 25.000 pezeta bale bat jasoko du. Epaimahaian horrela iruditzen bazaio, sariak hutsik gera daitezke.</p> <p>7. SARIK EMATEA Sariak ematea erakustokian bertan izango da, 1995eko irailaren 13an, arratsaldeko 8:00etan.</p> <p>8. ERAKUSTALDIA Erakustaldia irailaren 13tik 17ra izango da eta arratsaldeko 19:00etatik 21:00etara egongo da zabalik. Jaizkibel Azpi herri eskolan Leku arazoa izanez gero, antolatzaileen esku geratuko da erakustokio diren koadroen aukeraketa.</p> <p>9. SARITUTAKO KOADROEN JABEGOA Saritutako koadroek egilearenak izaten jarraituko dute, nagusien mailako lehen sariduna ezik. Hau Udalaren jabetzapekoa izango da.</p> <p>10. KOADROEN BILKETA Aurkeztutako obrak 1995eko irailaren 21etik 22ra berreskuratuko beharko dira, aurkeztutako toki berean 18:00etatik 20:00etara edota irailaren 23an 10:00etatik 13:00etara. Bestela Udalaren esku geldituko dira erreklamatzeko eskubidenik gabe.</p> <p>11. OHARRA Nagusien lehiaketako irabazleek eskubidea izango dute hurrengo urtean zehar Lezo erakustaldi bat antolatzeko, aldez aurretik antolatzaileekin ados jarri. Nagusien lehiaketako irabazleak datorren urteko oroitaldian epaimahaikide izateko aukera izango du.</p> <p>12. HARTU-EMANETARAKO Andreone kultur etxea: tel. 529592 (9:30etatik 13:30etara). Udaletxea: tel. 524650 (7:30etatik 15:00etara) eta faxa: 528664.</p> <p>13. OINARRIEN ONARPENA Oroitaldian partehartzeak oinarri hauek onartzen direla esan nahi du.</p>	<p>1. TEMA DEL CONCURSO El tema será libre. El cuadro deberá ser original.</p> <p>2. ESTILO Libre para todas las tendencias y técnicas.</p> <p>3. PARTICIPANTES Podrá participar cualquier pintor natural de Euskal Herria o residente en ella.</p> <p>4. ENTREGA DE CUADROS Los cuadros se recogerán en la Herri Eskola Jaizkibel Azpi del 28 de agosto al 1 de septiembre (18:00 a 20:00h.) o el 2 de septiembre (de 10:00 a 13:00h.). El número máximo de cuadros por autor será de uno. Los cuadros se entregarán con la firma del autor oculta y provistos al dorso de un sobre que contendrá el nombre del autor y el título de la obra.</p> <p>5. JURADO El jurado será designado entre personas de reconocida solvencia en el mundo de las Bellas Artes.</p> <p>6. PREMIOS Se establecen dos categorías: adultos (a partir de 17 años) y juveniles (de 12 a 16 años). En la categoría de adultos se premiará al primer clasificado con 300.000 ptas. y placa; al segundo con 100.000 ptas. Al primer lezoarra se le premiará con 50.000 ptas. y placa siempre que no haya obtenido ninguno de los dos premios anteriores. En la categoría de juveniles se obsequiará con placa y 25.000 ptas. para compra de material al primer clasificado.</p> <p>7. ENTREGA DE PREMIOS La entrega de premios se realizará en la misma exposición el 13 de septiembre de 1995 a las 20:00 h.</p> <p>8. EXPOSICION La exposición permanecerá abierta del 13 al 17 de septiembre de 19:00 a 21:00 h. En la Herri Eskola Jaizkibel Azpi. Queda en manos de la organización la selección de los cuadros a exponer.</p> <p>9. PROPIEDAD DE LOS CUADROS PREMIADOS Los cuadros premiados seguirán siendo propiedad de sus autores, a excepción del primer premio que pasará a propiedad del Ayuntamiento.</p> <p>10. RETIRADA DE LOS CUADROS Las obras presentadas deberán retirarse del mismo lugar en que se presentaron entre el 21, 22 de septiembre de 18:00 a 20:00h., o el 23 de septiembre de 10:00 a 13:00h. Los cuadros que no hayan sido recogidos quedarán a cargo del Ayuntamiento sin derecho a reclamación.</p> <p>11. NOTAS Los ganadores del concurso de adultos tendrán derecho a organizar una exposición en Lezo durante el siguiente año, previo acuerdo con la organización. El ganador del concurso de adultos tendrá derecho a ser parte del jurado en el próximo memorial.</p> <p>12. COMUNICACIONES Andreone kultur etxea: tel. 529592 (9:30 a 13:30h.). Ayuntamiento: tel. 524650 (7:30 a 5:00h.) y fax: 528664.</p> <p>13. ACEPTACION DE LAS BASES La participación en el Memorial supone la aceptación de estas bases.</p>

Irudia 50:

XXVI. ELIAS SALABERRIA PINTURA OROITALDIKO PARTAIDEAK		
HELDUAK / ADULTOS		
Zb/Nº	Titulua	Erilea/Autor
1	Paisaia: Etxalar	Mari Gaiztarro
2	Puerta del Sol	Isabel Molina
3	Alegrías ibéricas	Ignacio Gaiztarro
4	Ruanda	Sergio Olazabal
5	Paseo de los Curas: Donostia	Enrique Olazabal
6	Farolas de la Concha	Maité Vázquez
7	Rústico	Elena Oñate
8	Paisaje de la Concha	Pilar Campuzano
9	Basern	Nº Sol Agirre
10	Bodegón de la cafetera	Jaime Lago
11	Flores en el pelo	Begoña Santos
12	Umutrik Hondarribia	Xanti Almandoz
13	Mis nietos	Regino Garcia
14	Txirrita baserna	Trini Dominguez
15	Altxor Uhartea	Lander Zurutuza
16	Txindoki	Pilar Enciso
17	Restos (Usurbil)	Ana Mº Sagarzazu
18	Encinas	Ramón Madrigal
19	Puerto deportivo	Jesús Angel Moreno
20	Hondarribia	Pilar Gonzalez
21	Paisaia: Donostia	Jose Luis Gonzalez
22	Intxusien azken borroka	Ainhoa Txokarro
23	Krabelin gornia	Antonio Garmarin
24	Sorprendido	Agapito Gallego
25	Libre expresión	Idoia Ulla
26	Txabola	Luis Toca
27	Le bainoire	Jaione Arri
28	San Adrian: Calzada romana	David Gortari
29	Itsasoari begira	Idoia Aizkorreta
30	La magia de un paisaje	Mº Angeles Santiago
31	Gaua	Matilde Lekuona
32	Acantilados	Jesús Garcia
33	Marina	Ramon Iradier
34	Titulunik gabe	Mikel Ganborena
35	Akelarre	Eduardo Díez
36	Baños turcos	Susana Zaldivar
37	Sirenas	Marce Tena
38	Interaccion	Mº A. Amutxastegi
39	Paseo de los Curas	Félix Gómez
40	Titulunik gabe	Juan Karlos Karnilo
41	La escalera como ejemplo de orden	Oscar Barrera
42	Rostros distorsionados	Enrique Velázquez
43	Costa	Julia Rodríguez
44	Begiradak	Eva Azkue
45	Izenik gabe	Helene Elbuso
46	Bakarrik	Iñaki Zabala
47	Colores del Rif	Mº de Bernardo
48	Alderdi Eder	Enrique Otxotorena
49	Molino	Manolide los Nozos
50	Udaberria	Jesusa Zunzundegi
Zb/Nº	Titulua	Erilea/Autor
51	Bazea	Mikel Susperregi
52	Askatasuna urrezko hernian	Manu Azkona
53	Pasai Donibane	Ruth Rodríguez
54	Juegos de "Nahi"	Fernando Ferreiro
55	"Papa, papa"	J. F. Vaquero
56	Titulunik gabe	Aitor del Teso
57	Arrainontzia	Igotz del Teso
58	Sueños de éxtasis	Eneko Arruza
59	Azul	Elena Ikardo
60	Red	Luis Miguel Polo
61	El puente	Balbino biain
62	Alteridad	Carlos Baudilio
63	Día de espera	Mº Pilar Patton
64	Los espacios que la mujer llama luz	Toni Rodríguez
65	Paisaje del Duero	Lurdes Pérez
66	Titulunik gabe	Borja Arratibel
67	Intro pop. Barren	Andoni Treku
68	Paisaje	Paloma Gaiztarro
69	Mundo insolidario	Pello Etxekart
70	Lorea galduta gero	Rakel Torres
71	Contraluz en el Puntal	Mº Dolores Gomez
72	J. A. Gorostiagaren omenez	Aitor Etxeberria
73	Flores	Itziar Lekuona
74	Ilunabarra	Mantxu Apeztegia
75	Picarán	I. M. Urigoitia
76	El inicio a la pintura	Mercedes Agirre
77	Atardecer industrial	Julio Gomez
78	Un bello marco	Xabier Arribas
79	Marina	Rosalinda Pablos
80	Albo	F. J. Bravo
81	Puerta Santa María	Isabel Berrotaran
82	La vaca sobre el tejado de zinc	Aiert Alonso
83	Test III	Jon Andoni Unisabel
84	Lurrean	Josune Etxezarreta
85	Herriaren itzulera	Igor Armeta
86	Gaur eta bihar	Iñaki Gracenea
87	Titulunik gabe	Ramon Inondo
88	Indar pilulak	Iñigo Fdz de Nograro
89	Donibane	Mirentxu Lekuona
90	Camino de Ulla	Lucila Fernández
91	jurado deliberando	Abel Corchero
92	La gran batalla Playmovil	Mikel Louvelli
93	Pareta	Martin Arruebarrena
94	Arano	J. Mº. Isasa
GASTEAK / JUVENILES		
Zb/Nº	Titulua	Erilea/Autor
1	Paisaia: Gudamendi	Isabel Gaiztarro
2	La hora mágica	Amaita Madrigal
3	Rincón	Euska Zabalo
4	Talai zaharra	Hantz Salaberría

Irudia 51:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA - COMPOSICION DEL JURADO

Pello Alberdi J.
Juan José Altuna J.
Bingen de Pedro J.

SARIAK

HELDUAK / ADULTOS

1. Saria: / 1er Premio:
"La escalera como ejemplo de orden"
Oscar Barreras

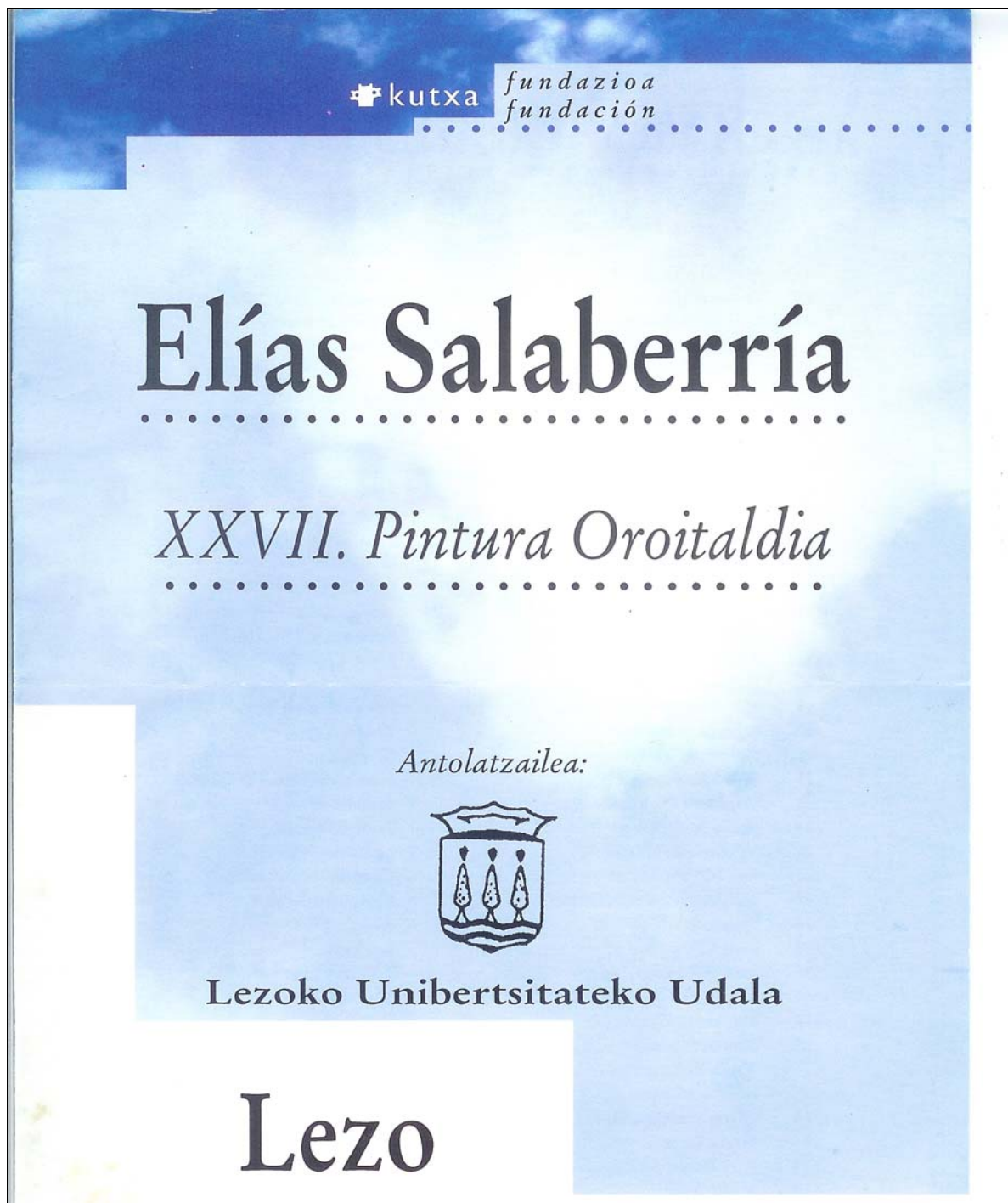
2. Saria: / 2º Premio:
"Indar Pilulak"
Iñigo Fernández de Nograro

Herritarra: / Local:
"Altxor Uhartea"
Lander Zurutuza

Gazteak: / Juveniles:
"Pasaia: Gudamendi"
Isabel Gaiztarro

Irudia 52:

Irudia 53:

XXVII. Elias Salaberria Pintura Oroitaldiko Partaideak		
Helduak / Adultos		
Zb.	Egilea	Titulua
1	Maribel Molina	Primavera
2	Paloma Gaiztarró	Recuerdos de Granada
3	Ignacio Gaiztarró	Palacio de Bidebieta
4	Trini Dominguez	Bodegón
5	Josune Etxezarreta	Lur artean
6	Mikel Etxezarreta	Beti, itxasoa...
7	Pello Etxekar	Los hilos de Ariadna
8	Jose R. Zubiaurre	Cumpleaños
9	Aitor del Teso	Espazioa
10	Regino García	Relojos de la Concha
11	Mikel Ganborena	Titulurik gabe
12	Iñaki Gracenea	Paisaia
13	Ana Rollán	Bodegón
14	Felipe Miguel Esteve	Bajando la marea. El Puntal Hondarribia
15	Lander Zurutuza	Idurimenaren eremuak
16	Jesús García	Kalaburtza. Los Abandos. Donibane
17	Andrés de Prado	Jardin Capital
18	Fernando Ferreiro	Cristalización
19	M.ª Jesús Urbe	Pascando hacia el mar
20	Alberto Inda	Titulurik gabe
21	Gemma Usabiaga	Basetaxa
22	Mikel Susperregi	Ness lakuan mounstronik ote?
23	Manoli de los Mozos	Briones. Errioxa
24	Jesusa Sunsundegi	Pasaiaiko punta
25	M.ª Dolores Gómez	La ría flujo de vida
26	Ana M.ª Sagarazu	Chanchillo: otra filosofía
27	M.ª Angeles Amutxastegi	El espíritu del tiempo
28	Fernando Mikelarena	Argia
29	Begoña Irazabal	San Juan
30	Maidor Zuloaga	Titulurik gabe
31	Gorka Aranburu	Matraka
32	Maitilde Lekuona	Zelaian zehar
33	Kintso Fernández	Algún lugar de la costa
34	Xabín Zuloaga	Lezo
35	Eduarne Maritxalar	La paloma y el gato
36	Olivia Sánchez	Protesta
37	Marce Tena	Los bosques de Neptuno
38	Juan Antonio Tena	Abismo
39	Mikel Izagierre	Gaua
40	Maritxu Apeztegia	Harri neolitikoak (Irati)
41	Ernesto Larrarte	Hondarribia en ocre
42	Isabel Berroteran	Plaza de armas

Zb.	Egilea	Titulua
43	Txema Garzia	Maurizia
44	Bitor Lizarribar	Sorkuntza
45	Jaione Arri	Taren osteko logurea
46	Miguel Angel de la Cruz	Manzanas sobre papel
47	Inigo Fdez. de Nograro	Titulurik gabe
48	Manu Azkona	Kulturaren kolorea
49	Nikolas Azkona	Mitosia Bidasoan
50	Igotz del Teso	Baserria
51	Andoitz Arruti	Santa Teresa
52	Mirentxu Lekuona	Txondarra berritzen
53	Roberto Gutiérrez	Adarra
54	Arantxa Santamaría	Titulurik gabe
55	Antonio Agirre	Titulurik gabe
56	Ainhoa Zabalbeaskoa	Esperando
57	M.ª Isabel Mujika	Invierno en Tolosa
58	Jose M.ª Perca	Interferencias
59	Abel Corchero	Zer bergirutzen ari zara?
60	Rosa Soriano	Titulurik gabe
61	Ignacio Manuel Urigoitia	Andra Mari
62	Mercedes Agirre	Mirada en amarillo
63	Andoni Treku	La nueva era
64	Judas Arrieta	Todos somos campeones
65	Arantxa Arrazibel	Hobeak betoz
66	Enrique Velázquez	Fórmula
67	Avelina Rodríguez	¿Están vacías?
68	M.ª Cruz Jindula	Rompecabezas
69	Begoña Santos	El carro
70	Helene Elbusto	Titulurik gabe
71	Junkal Telletxea	Titulurik gabe
72	Rakel Torres	Hil ala bizi
73	Alfonso Carlos Maseda	Bodegón con peras y manzanas
74	Aitor Etxeberria	Dantza

Gazteak / Juveniles		
Zb.	Egilea	Titulua
1-G	Isabel Gaiztarró	Mi perro Chin
2-G	Ehuska Zabaló	Algotarko portua
3-G	Amaia Madrigal	Sara
4-G	Rubén Martín	Titulurik gabe
5-G	Izarne Zelaia	Olatua
6-G	Amaia Etxebeste	Aulkiak

Irudia 54:

Epaimahaiaren Osaketa - Composición del Jurado

Pello Alberdi J.
Juan José Altuna J.
Rikardo Azkargorta J.
Oskar Barrera J.
Urkiri Salaberria A.

Sariak

Helduak / Adultos:

1. Saria / 1.º Premio
.....
Iñaki Gracenearen
- Pasaia -

2. Saria / 1.º Premio
.....
M.ª Angeles Amutxastegiren
- El espíritu del tiempo -

Lehenengo Lezoarra / Premio Local
.....
José M.ª Perearen
- Interferencias -

Gazteak / Juveniles:

Eluska Zabaloren
- Algortako Portua -

Irudia 55:

Elias Salaberria

XXVIII Pintura Oroitaldia

Kultura Batzordea

Lezoko Unibertsitateko Udala

Irudia 56:

XXVIII. Elias Salaberria Pintura Oroitaldiko Partaideak

Helduak / Adultos			Gazteak / Juveniles		
Zb.	Egilea	Titulua	Zb.	Egilea	Titulua
1	Marce Tena	Titulurik gabe	48	Jose Mari Isasa	Ikazkinak
2	Abel Corchero	Auzorretako tailerrean	49	Jokin Arregi	Térmica
3	Iba Soriano	Titulurik gabe	50	Rakel Torres	Kodes argazkia
4	Trinidad Domínguez	Vista desde Miramar	51	Ramon Madrigal	Paso de tiempo
5	Jesus Bernal	Azul	52	Heliodora Puente	Txabola entre rocas
6	Maria Gaztelumendi	Titulurik gabe	53	Enrique Velázquez	Denominación propia de un pueblo y de un tiempo
7	Fernando Ferreiro	Momentos después	54	Oscar Barrera	Sistemas de información V
8	Jesus Angel Moreno	Titulurik gabe	55	Maria de Bernardo	Aramendi
9	Mikel Izagirre	Grisen eremu	56	Ainhoa Jauregi	Mali
10	Alfonso Maseda	Bodegón con rostros y manos	57	Andoni Treku	Laugarrena
11	Manu Azkona	El juego de la vida	58	Julia Avelina Rodríguez	Dentio
12	Niko Azkona	Extasis	59	José Francisco Vaquero	The Family Man
13	Junkal Amores	Titulurik gabe	60	Aitor Etxeberria	Titulurik gabe
14	Helene Elbusto	2H45	61	Irene Arregi	Titulurik gabe
15	Txema Garcia	Kaskua	62	Itzi Zabala	Titulurik gabe
16	Pilar Patton	Hegoak	63	Julian Ruiz	Titulurik gabe
17	Gloria Ramos	Castapunta	64	Pilar Enciso	San Prudencia. Getaria
18	Jesus Garcia	Recuerdos	65	Victoria Medrano	Energia
19	Nigel Angel Felipe	Erezil	66	Jose Mª Martínez (Hala)	Titulurik gabe
20	Xabier Arribas	Abuzua	67	Jon Andoni Urtisabel	Titulurik gabe
21	Ramon Iradier	Zezenak	68	Fran Gómez	Pasajes de San Juan
22	Karlos Gallarraga	Titulurik gabe	69	Maitte Vázquez	Bosque
23	Jose Mª Perea	Ocean	70	Ernesto Larreate	Interior
29	Judas Arrieta	Homenaje a Martin Kippenberger	71	Borja Arratibel	Titulurik gabe
30	Maitilde Lekuona	Saxofoia	72	Fernando Mikelarena	Salaroa
31	Begoña Irazabal	Oilara	73	Ignacio Manuel Urigoitia	Flor
32	Kintxo Fernandez	Mal de dudas	74	Mercedes Agirre	Verde sobre rojo
33	Iker Martin	Fusión	75	Paola de Miguel	Silón en reposo
34	Koldo Toka	Muelle de Lezo	76	Mare Arizurieta	Titulurik gabe
35	Fernando Menezo	Marina	77	Gorka Aranburu	Flum
36	Estibalitz Álvarez	Mila	78	Juan Jose Aluna	Titulurik gabe
37	Eduardo Maribalar	El lector			
38	Mercedes Fernández	La caja de Pandora			
39	Edgar Hachavarría	Adán y Eva			
40	Jorge Peña	Guitarra en azul			
41	Maria Fabelo	City			
42	Olivia Sánchez	Fusión			
43	Pello Etxekar	Mariposa Disecada			
44	Lander Zurutuza	Akelarre	1-G	Eluska Zabala	Plentzia.
45	Jesusa Sunsundegi	Bonabax Baserría	2-G	Amalia etxebeste	Titulurik gabe
46	Manoli de los Mazos	Astardecer	3-G	Aduna Egilegor	Titulurik gabe
47	Ivan Lafont	Titulurik gabe	4-G	Urtzi Uribe	Paisaia
			5-G	Amalia Madrigal	Lezo
			6-G	Ainhoa Bravo	baserría
			7-G	Itzi Dominga	Iluna

Irudia 57:

**EPAIMAHAIAREN OSAKETA
COMPOSICION DEL JURADO**

Manu Muniategi J.
Jose Ramon Amondarain J.
Iñaki Gracenea J.
Urkiri Salaberria A.

.SARIAK

HELDUAK / ADULTOS

1.premio / 1er premio:
JUDAS ARRIETA
"Homenaje a Martin Kippenbeger"

2. saria / 2º premio:
JON ANDONI URISABEL
"Titulorik Gabe"

Lehenengo lezoarra / Premio local
ISA SORIANO
"Titulorik Gabe"

GAZTEAK / JUVENILES

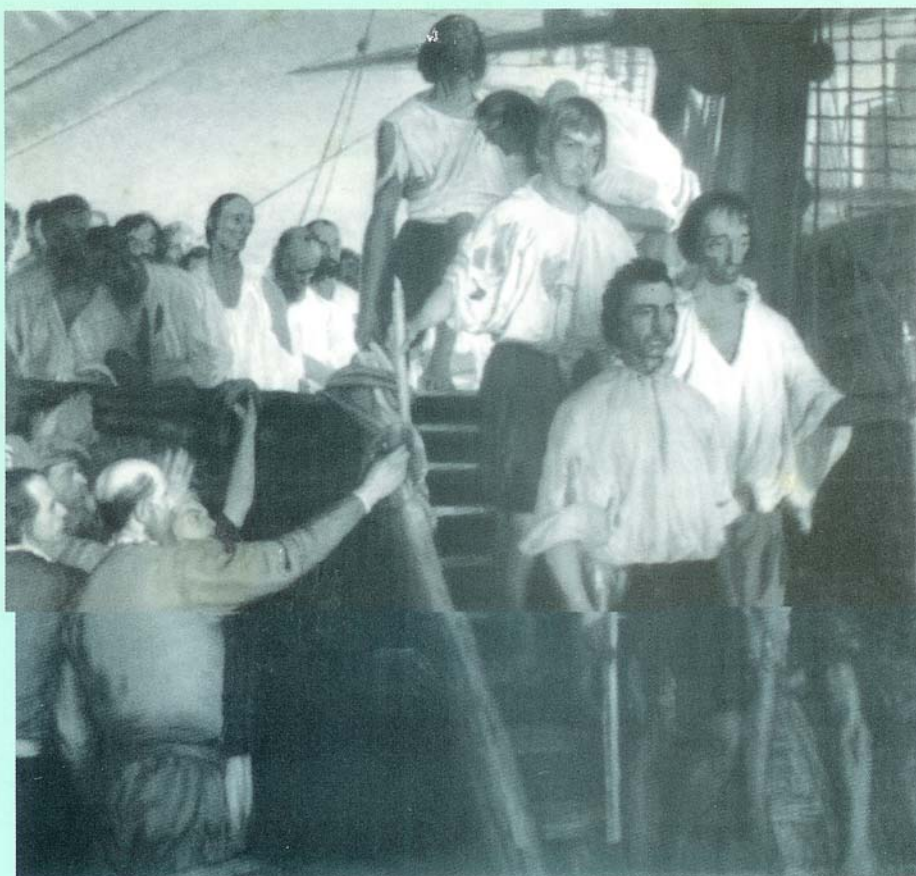
ADUNA EGILEGOR
"Titulorik Gabe"

Irudia 58:

Elias Salaberria

XXIX. Pintura Oroitaldia

1998ko Iraila • Septiembre de 1998

Kultura

Batzordea

Lezoko Unibertsitateko Udala

Irudia 59:

XXIX. Elias Salaberria Pintura Oroitaldiko Partaideak

Helduak / Adultos			Zb.	Egilea	Titulua
1	Puri Lete	Bodegón con membrillos	42	Ainhoa Zabalbeaskoa	Titulurik gabe
2	Andoni Treku	Titulurik gabe	43	Estibalitz Álvarez	Titulurik gabe
3	Manuel Salcedo	Osmá	44	Maidier López	Titulurik gabe
4	M ^a Carmen Aguado	Sillas	45	Iñaki Rodríguez	Titulurik gabe
5	Mila Madina	Bolso	46	Gorka Eizagirre	Titulurik gabe
6	Javier Madina	Impresión onifusa	47	Edurne Maritxalar	Portuan
7	Luis Alberto Martínez	La ardilla: Soñó con una linda mujer	48	Haritz Salaberria	Titulurik gabe
8	Juan Azpitarte	Titulurik gabe	49	Ramon Iradier	Udazkena
9	Joxean Iglesias	Decisión	50	Iban Lafont	El antihéroo y la mujer serpiente
10	Mare Arizurieta	Titulurik gabe	51	Manoli de los Mozos	Eguzkiloreak
11	Iñaki Martín	El comienzo del fin	52	Jesusa Sunsundegi	Lore sorta
12	Ixone Arregi	Titulurik gabe	53	Joakin Zurutuza	Iurritzoko ostatua
13	J.M. Martínez	S.T.(la comedora de mierda)	54	Kintxo Fernández	Piano negro
14	J.F. Vaquero	La caza	55	Salomé Iza	Uhinak
15	Ricardo Antón	Titulurik gabe	56	Enr. de Velázquez	N.T.T.
16	Helene Elbusto	J x 2	57	Begoña Santos	Mediterranea II
17	Marce Tena	Titulurik gabe	58	Abel Corchero	Espantacalvario
18	Olivia Sánchez	Torquemada	59	Nieves Flores	El fruto
19	Mertxe Fernández	Suspiro	60	Isa Soriano	Nada
20	Jesus Bernal	Oiartzun ibaia	61	Idoia Diez	Titulurik gabe
21	Oscar Barrera	Nubes en Euskadi	62	I.M. Urigoitia	Muerte de Antoñito el Camborio
22	Fernando Ferreiro	"Beraun" etxea	63	Mercedes Agirre	Profundidades
23	Mikel Louvelli	Aldaketa	64	Maria de Bernardo	Navigator
24	Julian Ruiz	Sueños	65	Jose M ^a Perea	La trama
25	Urko Menaia	Batzarre	66	Igotz del Teso	Borda
26	Jesús Garcia	Paisaje otoñal	67	Txema Garcia	Hirimina
27	Josu Arrieta	Titulurik gabe	68	Ana Esther Fernández	Mercado de invierno
28	Iñaki Zabala	Ezinaren bi alde	69	Iñaki Tudela	Titulurik gabe
29	Gotzon Arrieta	Murgildu	70	Karlos Galarraga	Titulurik gabe
30	Mai Vázquez	Anciano de Bali	71	Nerea Zapirain	Play Time
31	Aitor Etxaniz	Ekain II			
32	Aiert Alonso	UEFA 185			
33	M ^a Angeles Amutxastegi	Superposición espaciales II			
34	Miguel Angel Felipe	Galería			
35	Antonio Agirre	Titulurik gabe			
36	Urtzi Ibarguen	Titulurik gabe			
37	Mikel Mokolua	Loiola: Negua			
38	Ganga taldea	Bi uretara (Zuloagaren etxea Zumaian)			
39	Mikel Izagirre	Uhinak lehertzean			
40	Aitor Etxeberria	Paperezko bi dorre			
41	Lander Zurutuza	Irudimenleku I			

Gazteak / Juveniles			Zb.	Egilea	Titulua
			1-G	Ana Etxebeste	El bueno y el malo
			2-G	Miren Apeztegia	Sueños
			3-G	Aritz Aranburu	La hoguera de San Juan
			4-G	Iban Loougueiro	Monte primavera
			5-G	Estibaliz Argilea	No molesten
			6-G	Artziber Saldias	Futuro
			7-G	Eluska Zabalo	Sigüenzako katedrala

Irudia 60:

**EPAIMAHAIAREN OSAKETA
COMPOSICION DEL JURADO**

M. Muniategi
J.R. Amondarain
J. Arrieta
Urkiri Salaberria

SARIAK

HELDUAK / ADULTOS

1. saria / 1. premio

Gorka Eizagirre

2. saria / 2º premio

Mikel Louvelli

Lehenengo lezoarra / Premio local

Abel Corchero

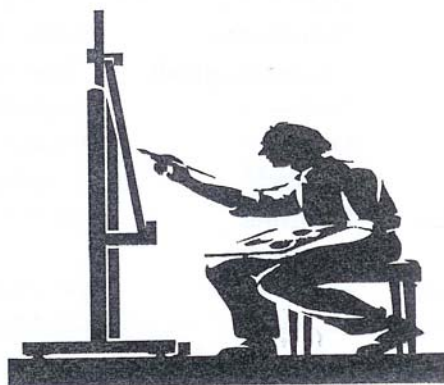
GAZTEAK / JUVENILES

Estibaliz Argilea

Irudia 61:

Elias Salaberria
XXX. Pintura Oroitaldia

1999ko iraila

Septiembre de 1999

Irudia 62:

XXX. Elias Salaberria Pintura Oroitaldiko Partaideak

Helduak/Adultos					
Zb.	Egilea	Titulua	Zb.	Egilea	Titulua
1	Eluska Zabalo	Gallarta	33	Manoli de los Mozos	-----
2	Iñaki Rodriguez	-----	34	Jesusa Sunsundegi	Hendaiako Harriak
3	Juan Perez	Regular Target	35	Isabel Gonzalez	Junto al Bidasoa
4	Iban Lafont	Mitologia	36	M ^a Angeles Santiago	Querido rincón
5	May Vazquez	-----	37	Jesus Garcia	Ocaso
6	Josu Arrieta	-----	38	Koldo Golenola	-----
7	Salome Iza	Donibane	39	Kintxo Fernandez	Kaixo, zer moduz?
8	Lander Zurutuza	Jaizkibel III	40	Matilde Lekuona	Paisaia
9	Begoña Santos	Ronie	41	Julian Okendo	Bahia de Pasaia
10	Koldo Toka	Olas en la Zurriola	41	Xabier Pikabea	Itsas Herria
11	Rakel Torres	Bihotzmina	43	Maria de Bernardo	-----
12	Abel Corchero	Txontxongiloak	44	Amaia Madrigal	Deseos Ocultos
13	Jes	-----	45	Ramon Madrigal	El jardin
14	Urko Menaia	Oina	46	Arantxa Arratiubel	-----
15	Mikel Garate	Itzalak	47	Ainhoa Jauregi	Modern yin-yang
16	Gorka Larrañaga	Herdoila	48	Eduardo Larrasa	Movimiento 1, toma 5
17	Julian Ruiz	Ametsak	49	J.J. Altuna	-----
18	Estibalitza Alvarez	-----	50	J.M. Martinez "hafo"	-----
19	Marian Amutxastegi	-----	51	Martin Basurko	Argia
20	Urtzi Ibarquen	Euria	52	J.F. Vaquero	Como bien dijo Deleuze: donde comen 2, comen 3.
21	Manu Azkona	Fekundazioa	53	Ricardo Anton	-----
22	M ^a Pilar Arratibel	-----	Gazteak/Juveniles		
23	Enrike Otxotorena	Santa Maria de Tolosa	Zb.	Egilea	Titulua
24	Sergio Olazabal	Ondarreta	1-G	Aritz Aranburu	-----
25	Manuel Romero	-----	2-G	Borja Treku	-----
26	Luis Marzalo	-----	3-G	Aitziber Aranburu	-----
27	Magdalena Alberdi	-----	4-G	Gorka Martinez	-----
28	Isa Soriano	La manzana	5-G	Miren Cuesta	-----
29	Aitor Etxeberría	Abstrakzioa: Irudipena I	6-G	Miren Apeztegia	-----
30	Enrique Velazquez	Reacciones	7-G	Ana Etxebeste	-----
31	Gorka Aranburu	-----	8-G	Izarne Zelaia	-----
32	Joakin Zurutuza	Aiako baserria			

Irudia 63:

Epaimahaiaren osaketa/Composición del Jurado

Gorka Eizagirre
Pello Mitxelena
Kimi Gañez
Urkiri Salaberria

Sariak***Helduak/Adultos*****1.saria /1.premio**

Iñaki Rodriguez

2. saria/2º premio

J.M. Martinez “Hafo”

Lehenengo lezoarra/Premio local

Jesusa Sunsundegi

Gazteak/Juveniles

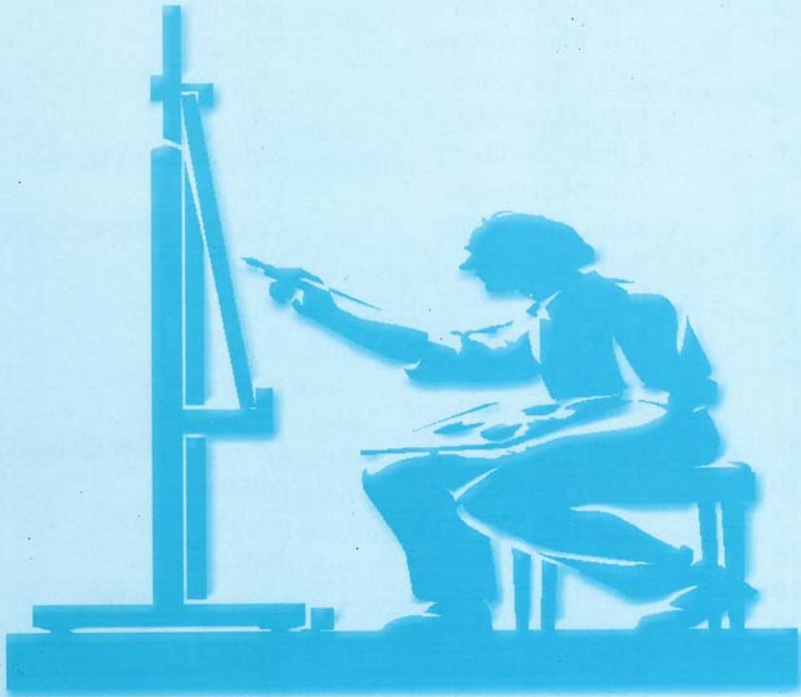
Miren Apeztegia

Irudia 64:

Elias Salaberria

XXXI. Pintura Oroitaldia

2000ko iraila • Septiembre de 2000

Kultura **Batzordea**

Lezoko Unibertsitateko Udala

Irudia 65:

XXXI. Elias Salaberria Pintura Oroitaldiko Partaideak

HELDUAK/ADULTOS

Zb.	EGILEA	TITULUA
1	Victoria Medrano	Hondarribia
2	Helene Elbusto	Irabazlea
3	Jose Ramon Pérez	Bodegoia
4	Itziar Garaialde	Nire itsasoko arrainak
5	Manu Lopetegi	PAT
6	Lander Zurutuza	Zulobeltzako erreka
7	Arantxa Lizeaga	Kafetera
9	Idoia Aizkorreta	Peliarko aitona-amonak
10	Ramon Iradier	Kirolak
11	Juan Jose Altuna
12	Kintxo Fernández	Adosados
13	Eluska Zabalo
14	Alfonso Maseda
15	Beatriz Adan	Conversación divergente
16	Aiert Alonso	Michael
17	Mª Elena Oñate	Tierra Adentro
18	Fernando Mikelarena	Katea
19	Amaia Beristain
20	Manoli de los Mozos	Alderdi-Eder
21	Joakin Zurutuza	Medin artzainen bakardadea
22	Jesusa Sunsundegi	Hondarribia
23	Jesus Garcia
24	Iñaki Zabala	Gurutzeak gorritz
25	Gotzon Arrieta	Boga
26	May Vázquez
27	Josu Arrieta
28	Arantza Arratibel	Heriotza
31	Antonio Aguirre
32	Jess
33	Isa Soriano	Faro Matxitxako
34	Rosa Soriano

Zb.	EGILEA	TITULUA
35	Rakel Torres
36	Mikel Susperregi	Zezensuzko
37	Juanjo Etxabeguren	Aro baten bukaera
38	Idoia Beratarbide	Zerbait gertatzen ari denaren susmoa
39	Maider Kalonje	Mugak
40	Maria de Bernardo
41	Andoni Treku	Urperatzeko prest?
42	Jose Mª Perea	Territorio II
44	Nahiko Azurmendi
45	Gorka Larrañaga
46	Begoña Santos	Foco de vida ausencia de ésta.
47	Jose Antonio Herrero	Marina
49	Enrique Olazabal	Relojes de la Kontxa
51	Ane Gaztelumendi
52	Amagoia Ruiz
53	Sergio Olazabal
54	Manu Azkona	Zeure ausentzia
55	Urtzi Iburguen
56	Enrique Velázquez
57	Julia Rodríguez
58	Jose Manuel Martínez
59	Ohiana Arrizabalaga

GAZTEAK/JUVENILES

Zb.	EGILEA	TITULUA
8-G	Nerea Tapia	Transformación
29-G	Izarna Zelaia
30-G	Alvaro Novo
43-G	Aitziber Aranburu
48-G	Ohiana Gonzalez
50-G	Aitziber Irazoki

Irudia 66:

EPAIMAHAIAREN OSAKETA COMPOSICIÓN DEL JURADO

Iñaki Rodriguez
Pello Mitxelena
Iñaki Imaz
Urkiri Salaberria

SARIAK

HELDUAK/ADULTOS

1.SARIA /1er PREMIO

May Vázquez

2. SARIA/2° PREMIO

Aiert Alonso

LEHENENGO LEZOARRA/PREMIO LOCAL

Idoia Aizkorreta

GAZTEAK/JUVENILES

Aitziber Irazoki

Irudia 67:

Elias Salaberria XXXI. pintura oroitaldia

2000ko Iraila
Septiembre de 2000

Antolatzaile/Organiza: Lezoko Udala

lezo

www.kutxa.net

kutxa

gracias a ti

Irudia 68:

Bases

1. **Tema del concurso:** El tema será libre. El cuadro deberá ser original.
2. **Estilo:** Libre para todas las tendencias y técnicas. El límite máximo de las obras será de 2 x 2 metros.
3. **Participantes:** Podrá participar cualquier pintor natural de Euskal Herria o residente en ella.
4. **Entrega de cuadros:** Los cuadros se recogerán en Lezo Herri Eskola los días 30 y 31 de agosto y 1-2 de septiembre (laborables de 18:00 a 20:00 horas y el sábado de 11:00 a 13:00 horas). El número máximo de cuadros por autor será de uno. Los cuadros se entregarán con la firma del autor oculta.
5. **Jurado:** El jurado será designado entre personas de reconocida solvencia en el mundo de las Bellas Artes.
6. **Premios:** Se establecen dos categorías: Adultos (a partir de 17 años) y Juveniles (de 12 a 16 años).
 - Adultos. Se premiará al primer clasificado con 300.000 ptas. y placa; al segundo con 100.000 ptas. y placa. Al primer lezoarra se le premiará con 50.000 ptas. y placa, siempre que no haya obtenido ninguno de los dos premios anteriores.
 - Juveniles. Se obsequiará con placa y vale de 25.000 ptas. para compra de material al primer clasificado.
7. **Entrega de premios:** La entrega de premios se realizará en la misma exposición el 13 de septiembre de 2000 a las 20:00 horas.
8. **Exposición:** La exposición permanecerá abierta del 13 al 16 de septiembre de 18:00 a 20:00 horas diariamente y el sábado también de 11:30 a 13:30. Queda en manos de la organización la selección de cuadros a exponer.
9. **Propiedad de los cuadros premiados:** Los cuadros premiados seguirán siendo propiedad de sus autores a excepción del primer premio que pasará a propiedad del Ayuntamiento.
10. **Retirada de los cuadros:** Las obras presentadas deberán retirarse del mismo lugar en el que se presentaron los días 21-22 de septiembre (de 18:00 a 20:00 horas) o el día 23 de septiembre (de 11:00 a 13:00 horas). Los cuadros que no hayan sido recogidos quedarán a cargo del Ayuntamiento sin derecho a reclamación.
11. **Notas:** Los ganadores del concurso de adultos tendrán derecho a organizar una exposición en Lezo durante el siguiente año, previo acuerdo con la organización. El ganador de adultos tendrá derecho a ser parte del jurado en el próximo memorial.
12. **Comunicaciones:**
 Andreone Kultur Etxea, tfno. 943 519 592 (de 9:30 a 13:30)
 Ayuntamiento, tfno. 943 524 650 (de 8:30 a 13:30 etara). Fax 943 528 664.
13. **Aceptación de las bases:** La participación en el memorial supone la aceptación de estas bases.

Irudia 69:

Oinarriak

1. **Lehiaketako gaia:** Librea izango da. Koadroak originala izan beharko du.
2. **Estiloa:** Joera eta teknika guztientzat librea izango da. Obraren gehieneko tamaina 2 x 2 metrotakoa izango da.
3. **Partehartzaileak:** Euskal Herrian sortu edo bizi den edozein pintorek parte har dezake.
4. **Koadroen harrera:** Koadroak Lezo Herri Eskolan entregatuko dira abuztuak 30-31ean edota irailaren 1-2an (astegunetan 18:00etatik 20:00etara, larunbatean 11:00etatik 13:00etara). Autore bakoitzak gehienez ere, koadro bat aurkeztuko du. Egilearen sinadura ezkutuan dela entregatuko da koadroa.
5. **Epaimahaia:** Epaimahaia Arte Ederren munduan ezagunak diren zenbait pertsonen artean izendatua izango da.
6. **Sariak:** Bi maila jarri dira: Nagusiak (17 urte edo gehiagokoak) eta Gazteak (12-16 urte bitartekoak).
 - Nagusien mailan, lehenengo sailkatuak 300.000 pezeta eta plaka jasoko du saritzat; bigarrenak 100.000 pezeta eta plaka. Lehen sailkatutako lezoarrari 50.000 pezeta eta plaka emango zaio, beti ere, aurreko saritakoren bat lortuko ez balu.
 - Gazteen mailan, lehenengo sailkatuak plaka bat eta pintura materiala erosteko 25.000 pezetako balea jasoko du.
7. **Sari ematea:** Sariak ematea erakustokian bertan izango da 2000ko irailaren 13an, 20:00etan.
8. **Erakustaldia:** Erakustaldia irailaren 13tik 16ra bitartean, egunero 18:00etatik 20:00etara eta larunbatean, 11,30etatik 13:30etara ere, egongo da zabalik Lezo Herri Eskolan. Leku arazoa izanez gero, antolatzaileen esku geratuko da erakutsiko diren koadroen aukeraketa.
9. **Saritutako koadroen jabetza:** Saritutako koadroak egilearenak izaten jarraituko dute, nagusien mailako lehen sariduna izan ezik. Hau Udalaren jabetzapekoa izango da.
10. **Koadroen bilketa:** Aurkeztutako obrak irailaren 21-22an (18:00etatik 20:00etara) eta 23an (11:00etatik 13:00etara) jaso ahal izango dira utzitako leku berdinean; bestela, Udalaren esku geldituko dira erreklamatzeko eskubiderik gabe.
11. **Oharra:** Nagusien lehiaketako irabazleek eskubidea izango dute hurrengo urtean zehar Lezoko Alondegian erakustaldi bat antolatzeko, aldeztatik antolatzaileekin ados jarriarik. Nagusien lehiaketako irabazleak datorren urteko oroitaldian epaimahaikide izateko aukera izango du.
12. **Hartu-emanetarako:**
Andreone Kultur Etxea, tfnoa. 943 519 592 (9:30etatik 13:30etara)
Udaletxea, tfnoa. 943 524 650 (8:30etatik 13:30etara). Faxe 943 528 664.
13. **Oinarrien onarpena:** Oroitaldian parte hartzeak oinarri hauek onartzen direla esan nahi du.

Irudia 70:

Lanarekin batera entregatzen den CDan dago irudia

Irudia 71:

Lanarekin batera entregatzen den CDan dago irudia

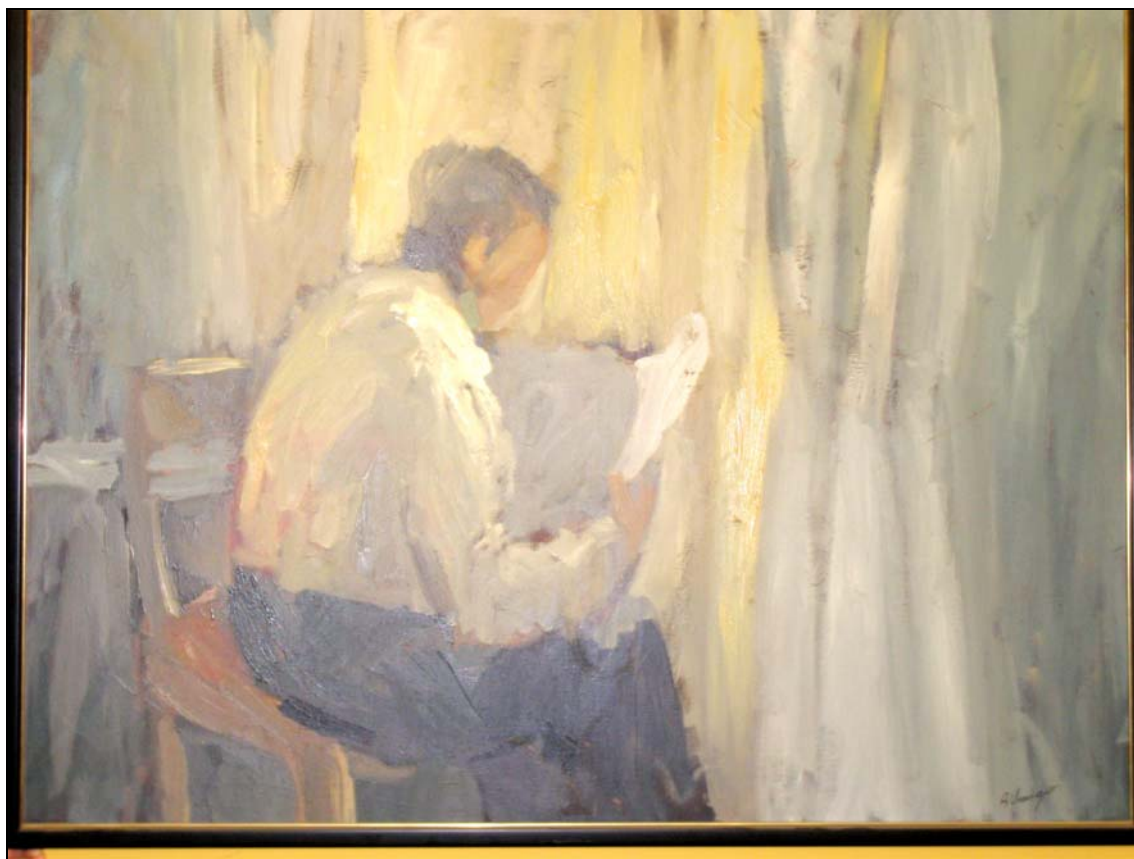
Irudia 72.:

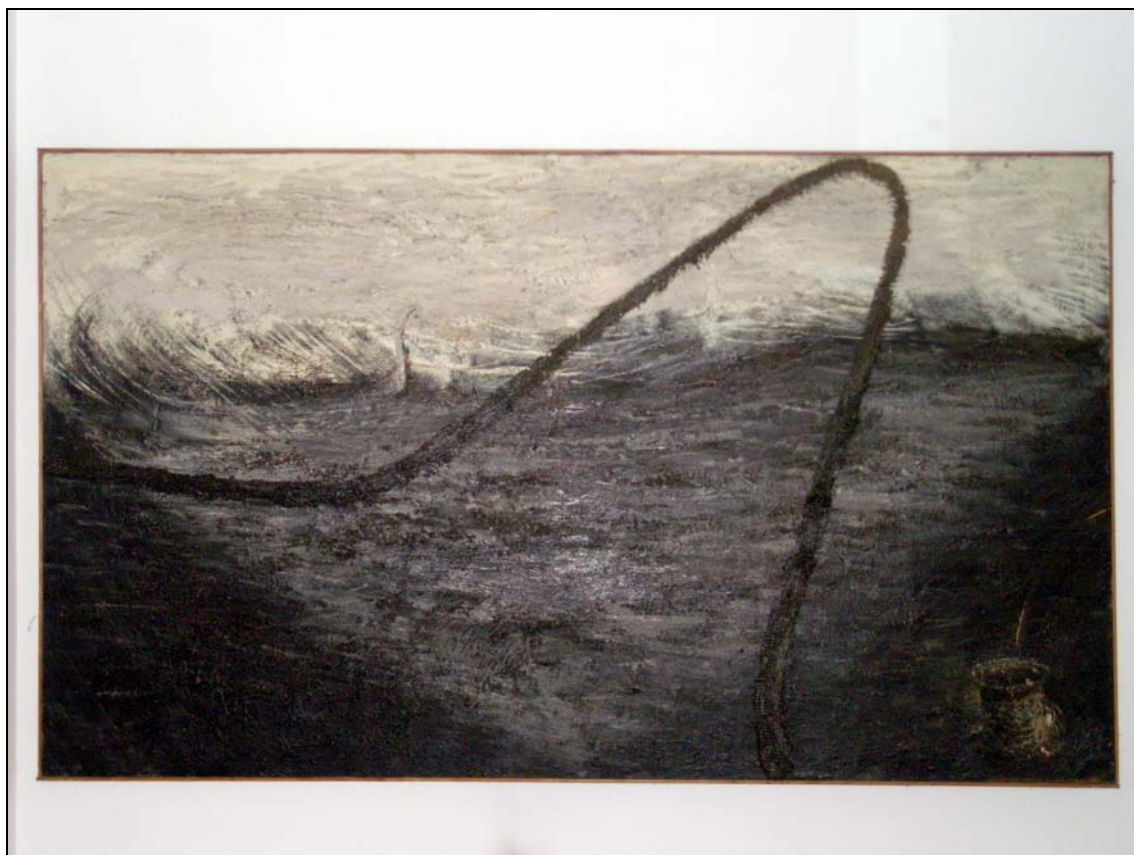
Irudia 73:

Irudia 74:

Irudia 75:

Irudia 76:

Irudia 77:

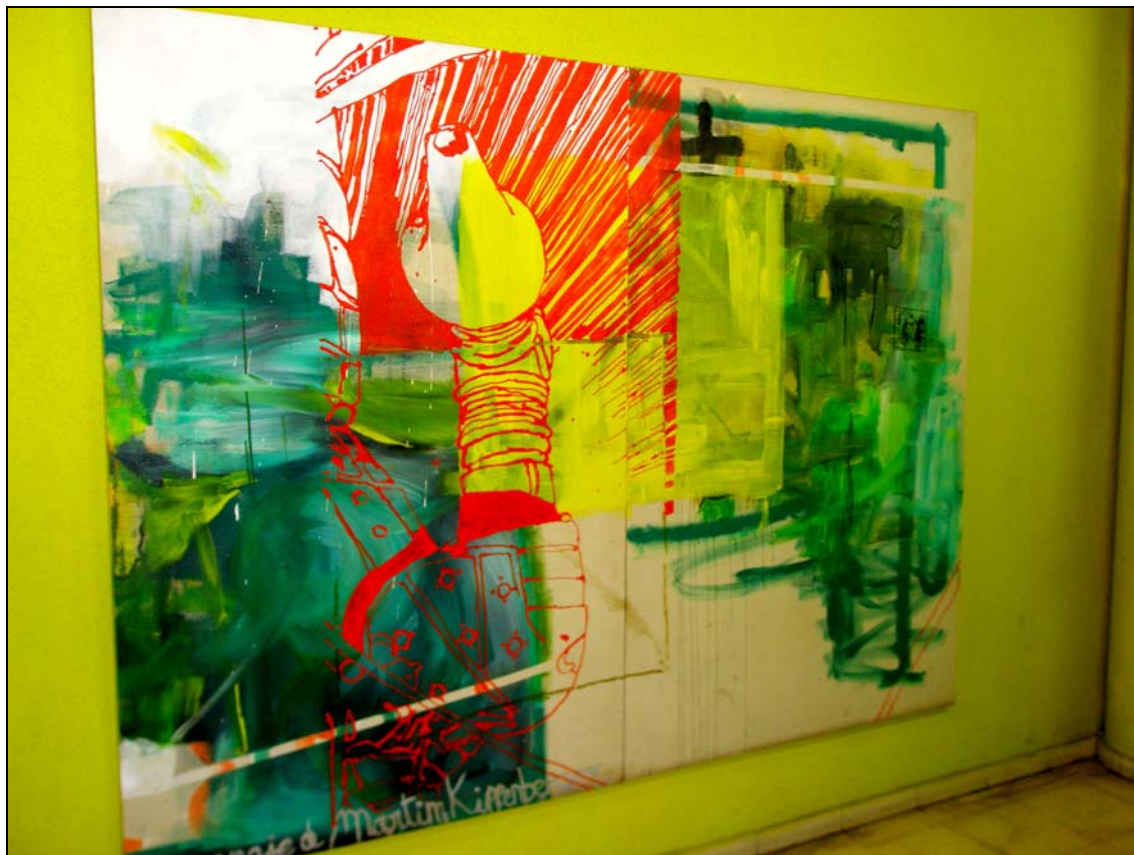
Irudia 78:

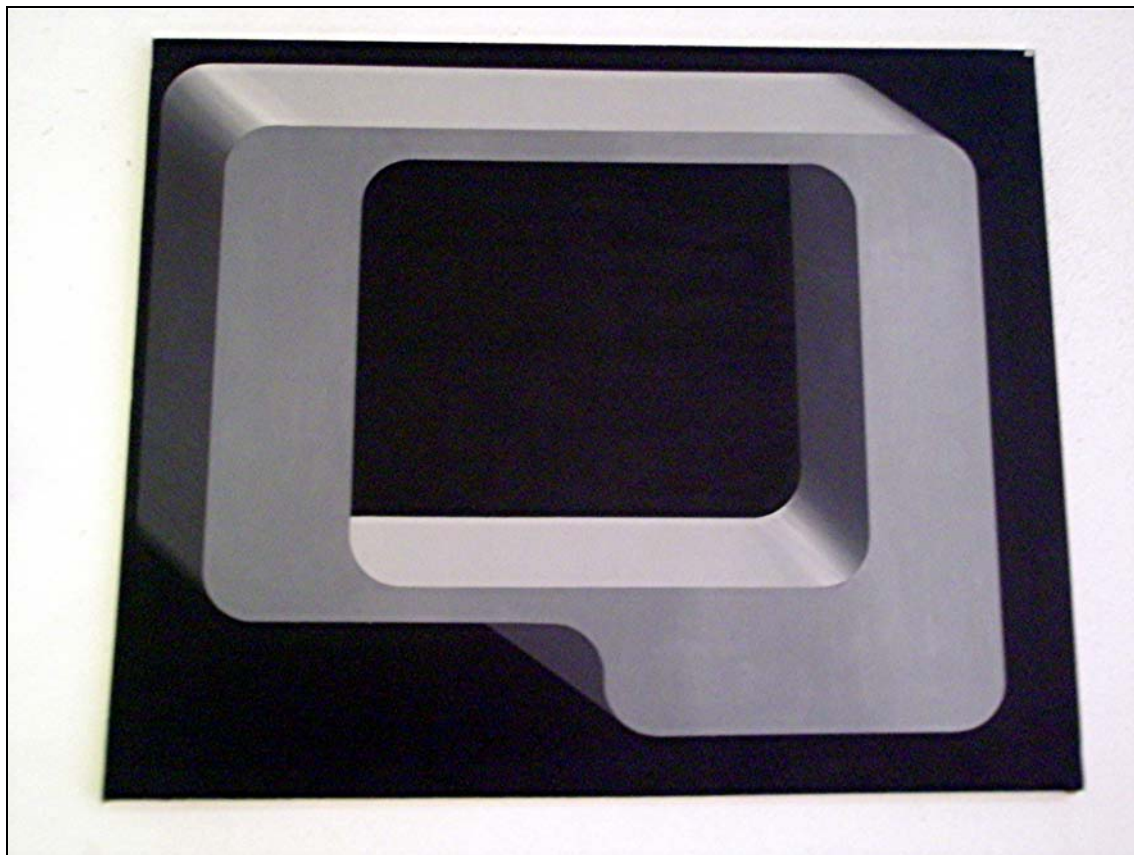
Irudia 79:

Irudia 80:

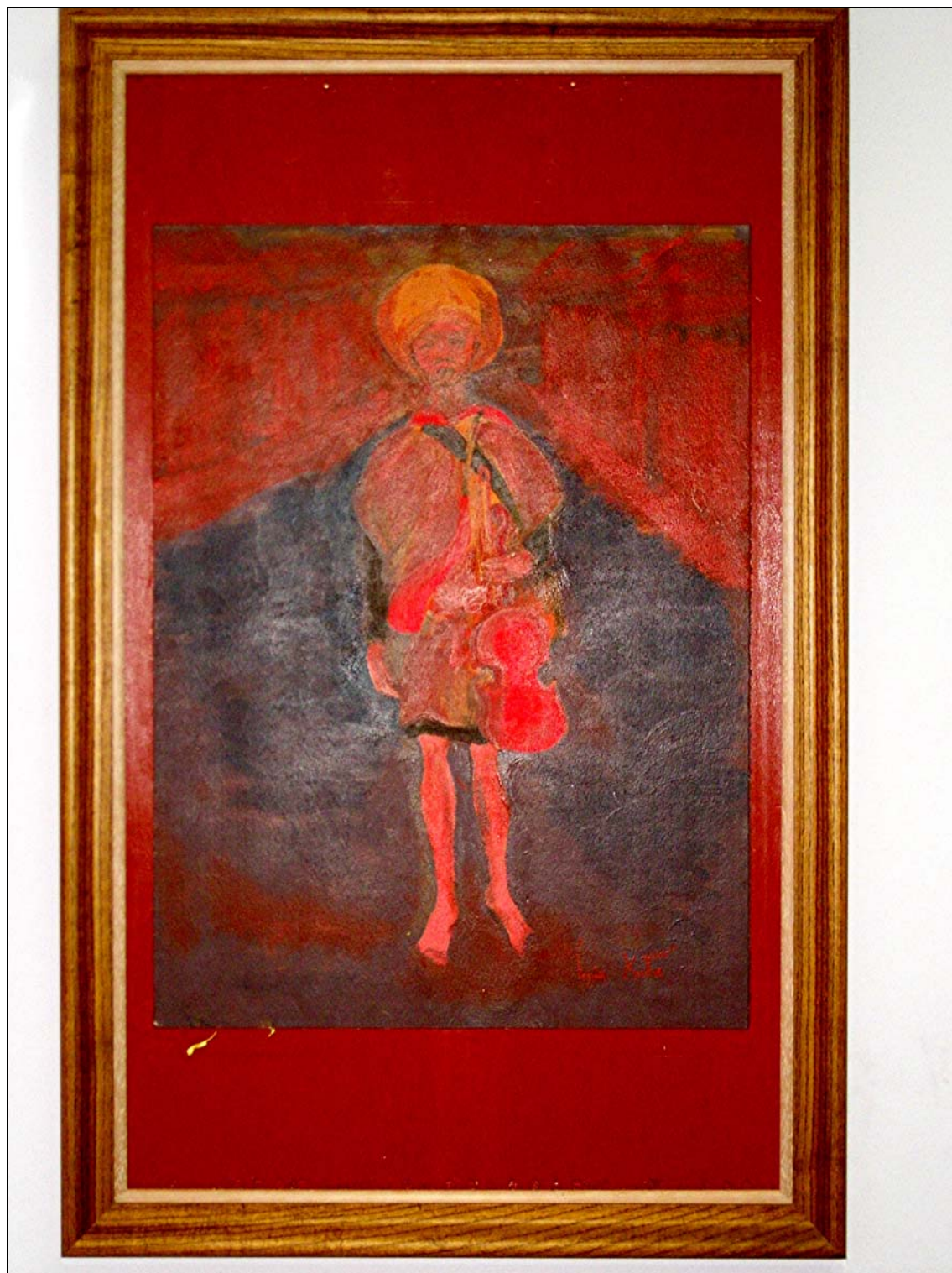
Irudia 81:

Irudia 82:

Irudia 83:

Irudia 84:

Irudia 85:

9.9. Elias Salaverria Memoriala: Bibliografia

9.9.1. Elias Salaverria Memorialaren inguruko liburuak:

- AA.AA.: *Los Certámenes de Navidad. San Sebastián (1950-1965)*. Donostia: Museo San Telmo, 1988.
- AA.VV.: *Pintores vascos en las Colecciones de las Cajas de Ahorro Vascas*. Donostia: Cajas de Ahorro Vascas, 1993-1996.
- AA.AA.: *Arte y artistas vascos en los años sesenta*. Donostia: Koldo Mitxelena, 1995.
- ALVAREZ EMPARANZA, Juan Maria: *Elias Salaverria*. Bilbao: La Gran Enciclopedia Vasca. Biblioteca de Pintores y Escultores vascos de ayer, hoy y mañana. Volumen XXV. Fascículo 268, 1990.
- ALVAREZ EMPARANZA, Juan Maria: *Origen y evolución de la pintura vasca*. Donostia: Caja de Ahorros Provincial de Guipuzcoa, 1973.
- ALVAREZ EMPARANZA, Juan Maria: *La pintura vasca contemporánea, 1935-1978*. Donostia: Caja de Ahorros Provincial de Guipuzcoa, 1978.
- ARRIBAS, Maria Jose: *40 años de arte vasco. 1937-1977. Historia y documentos*. Donostia: Erein, 1979.
- GARCIA MARCOS, Juan Antonio: *Asociación Artística de Guipuzcoa. 40 años de historia (1949-1989)*. Donostia: Asociación Artística de Guipuzcoa, 1989.
- GARCIA MARCOS, Juan Antonio: *Los miembros de la Asociación Artística de Guipuzcoa en la historia reciente de la plástica vasca*. Donostia: Asociación Artística de Guipuzcoa, 1999.
- GARCIA MARCOS, Juan Antonio: *Salas y galerías de arte en San Sebastián. 1878-2005*. Donostia: Fundación Kutxa, 2007.
- GUASH, Ana Maria: *Arte e ideología en el País Vasco: 1940-1980*. Madrid: Akal, 1985.
- LLANO GOROSTIZA, Manuel: *Pintura vasca*. Bilbao: Grijelmo, 1965.
- MARRODAN, Mario Angel: *Diccionario de pintores vascos*. Bilbao: La Gran Enciclopedia Vasca, 1990.
- MARTINEZ RUIZ, Julian: *Salaverria*. Donostia: Obra Cultural de la Caja de Ahorros Municipal de San Sebastián, 1990.
- OSTOLAZA OYARZBAL, Ibon: *Lezoko herri mugimendua XX. mendean*. Lezo: Lezoko Udala, 2007.
- SALAVERRIA, Elias: *El cuadro de Historia*. Madrid: Academia de San Fernando, 1944.

9.9.2. Elias Salaverria Memorialaren inguruko egunkariak eta aldizkariak:

- Egunkariak:
 - 1968-1988 aldian *El Diario Vasco* eta *La Voz de España* kontsultatu ditugu, 1go eranskinean, urtez urte antolatu dugun datu basean erreferentzi zuzena dago.
 - 1988-2000 aldian, Lezoko Udal Liburutegiak herriaren inguruko egunkari guztien berriak bilduta ditu.
- Lezo herriko aldizkariak:

- *Allerru. Boletín Informativo para socios.* 1965-1966.
- *Aske. Lezoko Aldizkaria.* 1985-1988.
- *Laezo. Informazio aldizkaria.* 1993-1995.
- *Lezo. Aldizkaria.* 1988-2000.
- *Orratx.* 1996-2003.
- *Zartako aldizkaria.*

Oharra: Elias Salaverria Memoriala: Argitalpenari begira oharrak

Lan honen egileak garen Jose Javier Fernandez Altuna eta Pinar Matey Muñoz, ikerketa honen argitalpenari begira, zenbait ohar luzatu nahi ditugu:

- Azken eranskina hau, noski, argitalpenean ez du agertu behar; bestela, lana dagoen bezala argitaratzeko prest dago, soilik, sarreran eranskina honen aipamena kendu behar da.
- Argazkiak atalean eskaintzen diren argazkiak egileak eginikoak dira beka honentzat eta ez argitalpenari begira, ondorioz, ez dute beharrezko kalitatea argitalpen bati begira; argitalpen baterako argazkiak berriak eta hobeak egin behar dira.
- Dokumentuak —eta argazkiak ere bai— bi karpetetan txertatu dira euskarri informatikoan argitalpenerako prest.
- Lan honekin batera, lanaren egileak gaiaren inguruan hiru ekimen antolatzeke aukera bururatu zaizkigu:
 - Hitzaldi bat antolatu Lezo herrian gaiaren inguruan.
 - Erakusketa bat antolatu Elias Salaverria Memorialean sarituak izan ziren lanekin.
 - Dokumentala bat grabatu memorialaren inguruan lehiaketarekin harremana izan zuten pertsonekin elkarrizketak eginez.
- Liburuaren inguruan, portadaren diseinuarekiko, hiru ideia ditugu:
 - Elias Salaverriaren autorretratua “Gu” artelanean eta Judas Arrietaren artelanean dagoen aurpegi bat elkarrekin jartzea.
 - Erretikulu bat osatu 16 laukiekin, eta ezkerretik eskuinetara eta goitik behera dagoen diagonalean Elias Salaverriaren lau artelan ezagunen irudiak ipini —Korpusa, Gu, Ignazio eta Elcano, adibidez—, eta beste 12 laukietan memorialean saritutako artelane zatiak
 - El Diario Vasco egunkarian 1994ko irailaren 17an argitaratutako argazki bat berreskuratu; bertan urte horretako artelan garailea ikusten da —Jose Maria Perearen “Naranja” izeneko margo txikia tamainez— beste artelan handi eta desberdinen artean.
- Azkenik, lan honen egileek, ahal izanez gero, liburua eskaintza honekin hasi edo amaitu nahiko genuke: *Naroarentzat, hurbil egoteagatik*

